

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑ

Αρ. 237

Ετος Ε'

15.4.1932

15-4-32

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣΕΤΟΣ Ε'
ΓΡΑΦΕΙΑ
Νοταρά 15 - Αθήναι
Τηλέφωνον: 64 - 67

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 3

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΤΟΛΗΣ ΝΙΚΒΑΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
Κ. ΣΥΡΙΑΝΟΥΔΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΩΣ

Εσωτερικού Δρ. 150
Εξωτερικού Δολλάρια 5
Αμερικανικής
Λίρας 5Τὰ ἐμβόματα ἀνενθύνηται
πρὸς τὸν διαχειριστήν.ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ
ΜΑΣ ΕΚΤΟΠΙΖΕΙ!!

(Προκειμένου ἐν τῷ Μεγάρῳ μας νὰ ἐγκαταστήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας)

ΑΝΑΓΚΑΖΟΜΕΘΑ ΕΙΣ ΔΙΑΛΥΣΙΝ

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝ εἰς τὴν πολυπληθῆ πελατείαν μας καὶ εἰς ΑΝΑΜΝΗΣΙΝ

ΜΑΛΛΙΝΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ

τῶν σοβαρωτέρων ἀγγλικῶν ἐργοστασίων, μὴ εἰσαγόμενα πλέον συνετεῖς τῆς προσφάτου ἀπαγορεύσεως, μετὰ τὰς ἀπιστεῦτους τιμὰς τῶν

ΔΡΧ. 75, 100, 125, 150 ΚΑΙ 200 ΤΟΝ ΠΗΧΥΝ

ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

ΕΠΩΦΕΛΗΘΗΤΕ ΕΓΚΑΙΡΩΣ

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "Η ΚΟΜΨΟΤΗΣ"

(ΓΩΝΙΑ ΕΡΜΟΥ καὶ ΒΟΥΛΗΣ—ΜΕΓΑΡΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤ Α'. ΠΑΤΩΜΑ) —ΠΛΟΥΤΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ—ΑΦΘΟΝΑΙΡΕΤΑΔΑ

ΟΥΔΕΜΙΑ ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΜΕ ΤΑΣ ΤΙΜΑΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΔΥΣΚΟΙΛΙΟΥΣ

ΤΟ ΤΣΑΪ RICHTEK

Εἶνε τὸ ἀσφαλέστερον φάρμακον ἐναντίον τῆς καθ' ἑξὶν δυσκοιλιότητος.
Ἀποτελεῖται ἀπὸ εἰδικὰ ἐλαφρὰ καὶ εὐληπτα χόρτα καὶ εἶναι
ἐπομένως ἐντελῶς ἀβλαβές.Ἡ γεῦσις του εἶναι ἐξαιρετικὰ εὐχάριστος καὶ δι' αὐτὸ ἀρέσει εἰς ὅλους.
Εἰς μεγαλειτέρας δόσεις λαμβανόμενον εἶναι ἀποτελεσματικώτατον
καὶ κατὰ τῆς ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ

Πωλεῖται εἰς τὰ Κεντρικὰ Φαρμακεία. — Γενικὴ παρακαταθήκη:

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ Ὁμόνοια

Ἀντίθετα στὸ γνωστὸ ρητὸ σύμφωνα μετὰ τὸ ὁποῖον «ἀνδρῶν ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ πατρίς» ἡ Ἀργεντινὴ Δημοκρατία ἔχει τὴ γνῶμην πὼς οἱ μεγάλοι καὶ ἐπιφανεῖς ἄνδρες ἀνήκουν καὶ πρέπει νὰ ἀνήκουν μόνον στὴν πατρίδα των. Ἀλλοιῶτα δὲν ἐξηγεῖται ἡ ἀπόφασίς της νὰ τοὺς φορτώσῃ ὅλους σ' ἓνα καταδρομικὸ καὶ νὰ τοὺς ἐξαποστείλῃ στὴς πατρίδες των.

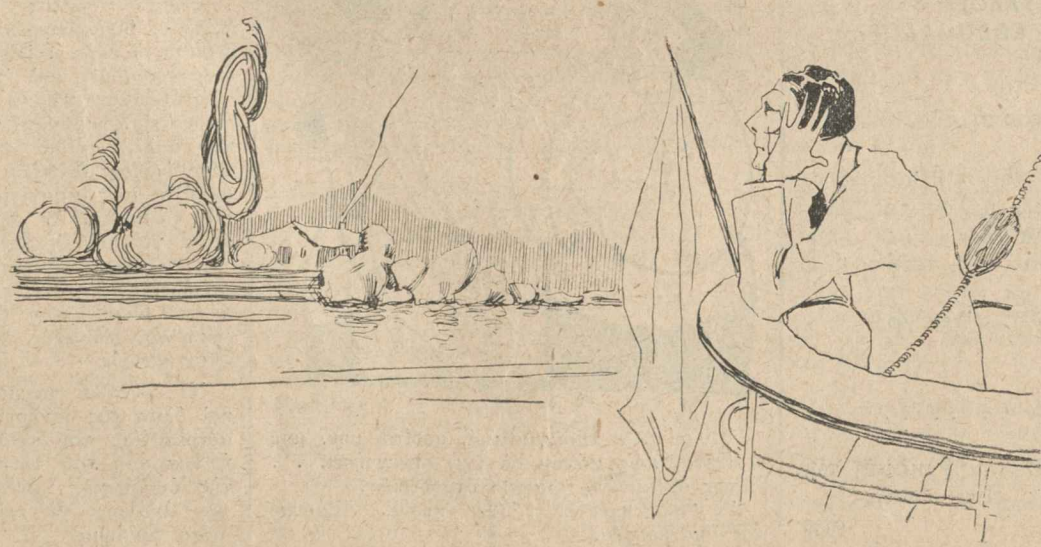
Τὸ «Σάκο» δὲν πιστεύει νὰ ἀγνοῇ κανένας σας τὸ ὄνομα αὐτὸ πού ἐπὶ δεκαπέντε τώρα ἡμέρες ἡ ἐφημερίδες τὸ συμπεριλαμβάνουν ἀνελλιπῶς στὴς ἡμερήσιες εἰδήσεις των—τὸ περίφημον λοιπὸν αὐτὸ καταδρομικὸ ἓνα μῆνα ἤδη γυρίζει ἀπὸ θάλασσα σὲ θάλασσα, ἀπὸ ὠκεανὸ σὲ ὠκεανὸ, ἀγκυροβολεῖ σὲ διάφορους λιμένες καὶ ξεφορτώνει κάθε τόσο στὴς πατρίδες των μέρος τοῦ φορτίου πού τοῦ ἀνέτε-θη ἡ ὑψηλὴ μέριμνα νὰ μεταφέρει.

Στὸ μεταξύ οἱ ἀσύρματοι ὅλου τοῦ κόσμου ἔχουν τεθῇ σὲ κίνηση καὶ δὲν παραλείπουν ἀνάμεσα σ' ὅλες τῆς ἄλλες εἰδήσεις νὰ μᾶς πληροφοροῦν κάθε μέρα τῆς κινήσεις τοῦ ἀργεντινοῦ καταδρομικοῦ, πού στὴν περίπτωσιν αὐτὴ ἔχει μεταβληθῇ σέ... πλοῖο φάντασμα, παρουσιαζόμενο μιά ἔξω ἀπ' ἓνα γερμανικὸ λιμάνι, μιά ἔξω ἀπὸ ἓνα γαλλικὸ, ἀγγλικὸ, ὀλλανδικὸ, ἀπειλώντας ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή νὰ πραγματοποιήσῃ παρεμφερεῖς ἐμφανίσεις καὶ στὰ λιμάνια τῶν ὑπολοίπων κρατῶν.

Τὸ «Σάκο» ἀρμενίζει καὶ μαζί μ' αὐτὸ ἀρμενίζουν καὶ ἡ σκέψεις ἑνὸς ὁλοκλήρου κόσμου, πού ἄλλοι προσβλέπουν τὸ ἀνεπιθύμητο φορτίο του μετὰ βλέμμα συμπνετικὸ καὶ θλιμμένο κι' ἄλλοι τὸ παρομοιάζουν μετὰ ἐπιδημία πού ἀπειλεῖ νὰ ἐνσκήψῃ σὲ κάθε χώρα.

Στὸ ἴδιο αὐτὸ διάστημα ἡ κυβερνήσεις ἀλλάζουν κάθε στιγμή γνῶμην καὶ ἀπόφασιν. Τὸ πρῶτ' δηλώνουν πὼς θὰ δεχτοῦν καὶ θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἀποβίβαση, τὸ ἴδιο βράδ' ἀλλάζουν γνῶμην, διαψεύδουν τὴν πρῶτὴν ἀπόφασίν τους καὶ ἀπαγορεύουν καὶ τὴν ἀπλὴν ἀκόμα προσέγγισιν τοῦ καταδρομικοῦ στὸ λιμάνι τους. Ἀπὸ τὴν ἴδια διγνώμει ὑποφέρει καὶ ἡ κοινὴ γνῶμην, κι' ἀσφαλῶς θὰ ματαιοπονοῦσε ὅποιος ἀπεφάσιζε νὰ τὴν ἀντιμετωπίσῃ μετὰ σκοπὸ νὰ καταλάβῃ τὴν ἐπιθυμία τους.

Κι' ὅλα αὐτὰ βέβαια ὅπως παρουσιάζονται δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἀποτελοῦν διάφορες φάσεις μιᾶς κωμικῆς ἱστορίας. Ἄν θελήσῃ ὁμοῦς κανεὶς νὰ κυττάξῃ λίγο πρὸς μακρὰ καὶ νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ λοῦτρο τῆς ἐπιφανείας, θὰ νοιώσῃ πὼς κάτω ἀπ' τὴν φαινομένην κ' ἡ αὐτὴ κωμωδία ὑπάρχει μιὰ πραγματικότητα τραγική, πολὺ τραγική

μάλιστα, ἀπ' αὐτὲς πού παίζονται μόνον στὸ μεγάλο θέατρο τῆς ζωῆς, μετὰ σκηνὴ τὴν φορὰ αὐτὴ τὸ ἀργεντινὸ καταδρομικὸ, ἡθοποιούς τὸν ἀνθρώπου πού μεταφέρει καὶ θεατὰς ὅλον τὸν κόσμον.

Ἡ τραγωδία πού παίζεται μέσα στὸ ἀργεντινὸ καταδρομικὸ στερεῖται βέβαια πλούσιων σκηνικῶν καὶ πολυτελῶν ἀμφιέσεων. Μὰ ἂν τῆς λείπουν τὰ διακοσμητικὰ αὐτὰ στοιχεῖα, σὲ ἀντάλλαγμα περικλείει τόσον ἀνθρώπινο πόνον καὶ τόσην ἀνθρώπινη δυστυχία πού κανένας τραγικὸς συγγραφεὺς δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ ἀποδώσῃ.

Πενήντα, ἑκατὸ, διακόσιοι, χίλιοι ἄνθρωποι—δὲν μ' ἐνδιαφέρουν τί εἶναι αὐτοί, πάντως εἶναι ἄνθρωποι—φορτωμένοι μέσα σ' ἓνα καράβι τριγυροῦν στὴς θάλασσες γύρω ἀπὸ παραλίες γνώριμες γιὰ νὰ ἀκούουν κάθε φορὰ, σὰν σὲ κατὰρα, νὰ γυρίξῃ ἡχώ στὴν παράκλησίν τους, ἡ ἄρνησις τῶν συμπατριωτῶν τους νὰ τοὺς δεχτοῦν στὴν γῆ πού γεννήθηκαν.

Πενήντα, ἑκατὸ, διακόσιοι, χίλιοι ἄνθρωποι ζοῦν τόσες μέρες ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ θάλασσας, μέσα σ' ἓνα σκάφος, κυττώντας κάθε τόσο μετὰ δακρυσμένα μάτια τὴν πατρικὴν στεργιά—γιὰτί ὅτι καὶ νὰ μοῦ πῆτε ποτὲ δὲν θὰ με πείσετε πὼς μ' ὅλη τὴν πόρωση πού εἶναι δυνατόν νάχη ὑποστή ἡ ψυχὴ τους, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν θὰ δακρύσουν ἀντικρύζοντας τὸ χῶμα πού γεννήθηκαν—γιὰ νὰ δεχτοῦν μαζί μετὰ τὴν στερεότυπη ἄρνησιν τὸν σαρκασμὸ τῶν ἀνθρώπων πού πολλοὶ ἀνάμεσά τους ὑπῆρξαν κάποτε μαζί μ' αὐτοὺς παιδιὰ, συμμαθητὲς, φίλοι, συμπολεμιστὲς, ἴσως-ἴσως καὶ συγγενεῖς.

Πενήντα, ἑκατὸ, διακόσιοι, χίλιοι ἄνθρωποι κυτοῦν σὰν ἀλῆτες τῆς πόρτες μας γιὰ νὰ διαχτοῦν ἀπὸ μᾶς σὰν παληό-σκυλλα τοῦ δρόμου...

Αὐτὴ εἶναι ἡ τραγικὴ πραγματικότητα πού βρίσκεται στὸ βάθος τῆς κωμωδίας πού παίζεται εἰς βάρος τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ὑπάρξεων. Κι' εἶναι καιρὸς, ἂν μέσα μας ὑπάρχῃ ἓνας ἀγνός κι' ἄδολος ἀνθρωπισμὸς κι' ὄχι ἠθικιστικὲς συνήθειες κι' ἐκδηλώσεις, νὰ πάψῃ ἡ παράστασις αὐτὴ κι' ἡ καραγκιοζίστικη περιφορὰ τῶν δυστυχισμένων αὐτῶν ὑπάρξεων... Εἶναι καιρὸς νὰ πέσῃ ἡ αὐλαία καὶ νὰ σκεπάσῃ

τίσιν τὰς πονεμένα πρόσωπα τῶν ἀνεπιθύμητων τοῦ ἀργεντινοῦ καταδρομικοῦ. Κι' οἱ θεατὲς θάκαν αὐτὰ καλλίτερα ἀντὶ γιὰ χειροκροτῆμα αὐτὰ νὰ σφουγγίσουν ἕνα δάκρυ πού θὰ πρεπε νὰ βρέξῃ τὰ μάτια τους—ἔστω κι' ἄργα—γιὰ τὴν τύχην τῶν δυστυχισμένων αὐτῶν ἡθοποιῶν...

ΝΤΟΛΗΣ ΝΙΚΒΑΣ

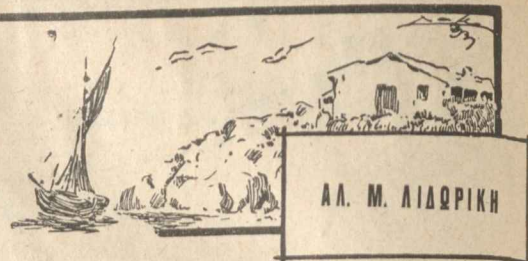

ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ

Α. Μ. ΛΙΑΔΙΚΗ

Τό ξύλο σιγοκαίει εκεί μέσα στο τζάκι... Σπαθολοί και μ' ένα πένθιμο τριξίμο αφήνει κάποιον να ξεπεταχτεί μια μικρή φλόγα μέσα απ' την κάμα του, μια μικρή φλόγα που ἀγκυλιάζει στάχτες, χόβολες, ροκανίδια, απομεινάρια της φωτιάς...

Έξω κάνει κρύο... Φυσομανάει αλύττητα ο αέρας και λυσσασμένα χτυπάει το παράθυρο... Ένα τραγούδι ξωτικό, ένα αιώλιό σφύριγμα φτάνει ως έμένα κι' άλλοτε με νανουρίζει, με νανώνει με τον σκοπό του, άλλοτε με κάνει και ξεπετώμα νευρικά, ανήσυχα, άγρια, για να συλλώσω τα μάτια μου στο κενό, προς κάποια ανεξίτηλη διεύθυνση που θαρρείς και κρύβει χίλια μυστικά, χίλιες ύπαιθρες, χίλιους τρομακτικούς εφιάλτες...

Σε μια πολυθρόνα δίπλα στο τζάκι κοιμάται ήσυχα η γυναίκα μου... Χιλιάδες χρόνια θαρρείς κι' έχουν περάσει, μέσα στην ζωή της, και τό κατάσπυρο ρυτιδωμένο, μα πάντα γλυκό, κεφάλι της αναπαύεται σε κάποιον μαξιλαριού την λαικούδα... Μισοκοιμάται... μισοκοιμάται εκεί στην γωνιά της όπως σχεδόν κάθε βράδυ, όπως σχεδόν πάντα, χρόνια τώρα που δεν σκέπτεται πιά, μιλάει τόσο λίγο, δεν διαβάζει, έπαυσε να νοσταλγεί, έκλεισε και την τελευταία σελίδα του μυθιστορήματος της υπάροχης της...

Τι καλά που κάνει... Πόσο είναι πιά λογική... Πόσο της γνώρισε ο καλός, άργα έως, την αλήθεια της απουσίας... Γλύτωσε... Ξέφυγε απ' τους πόνους, λησμονώντας αυτά που για μένα δεν ξεχνιούνται... που δεν θα πάθουν να ξαναδωχονται μπροστά μου όσο τα γέφυκα μάτια μου αντικρίζουν άκρια το φως του ήλιου και της σεληνοφάντιστης θροάς της ήμερας...

Μισοκοιμάται... ήσυχα-ήσυχα η άνασπώ της χαϊδεύει σαν ένας γλυκός ψιθύρος τ' αυτιά μου κι' αντί να με νανουρίσει μ' εξαγριώνει, μ' αναλώνει σε χίλιους καύμους, σε χίλια σημάδια φαντασίας, αυτός ο ψιθύρος που άλλοτε ήταν ένας λυγμός, άλλοτε ένα βαθύ αναστέναγμα ήδονης, άλλοτε χίλιον σβυσμένον παθόν ο καθρέφτης.

Νομίζω πως είμαι πιά εκατό χρονών... Έπειδή άλλοτε έπινα πολύ, ξενυχτούσα, έζοϋσα με μιά λέξη, τά χέρια μου μισοτρέμουν τώρα, κι' η άνασπώ μου είναι κομμένη, ασθματική, αέσιλη... Δεν ξέρω αν θα πεθάνω και ποτέ... Δεν ξέρω καλά-καλά ακριβώς πόσο χρονών είμαι κι' όμως άναζητώ άκρια όλα κείνα, όλα τα περασμένα, έστω και για μιά ψευτική στιγμή...

Πώς καταντήσαμε λοιπόν έτσι;... Έμια... μικρή μου Έμια... σημερινή γρηούλη μου, παλιά μου αγάπη, γυναίκα διόκληρης της ζωής μου... Γιατί να κοιμάσαι εκεί δίπλα στο τζάκι άνασπώ, βαρεστημένη, χωρίς να σε νοιάζει και να θυμάσαι πιά τίποτα, χωρίς να κρατήσεις μέσα σου κάτι απ' όλη την παλιά φωτιά της ζωής μας;...

Γιατί τα χέρια μου να τρέμουν και η άνασπώ μου ασθματική, κομμένη, αέσιλη, να μου θυμίζει πως δεν είμαι πιά παρά ένα έρεπτο;

Στο μικρό συρταράκι του γραφείου έχω ραγμένα όλα μου τα «παλιά χρόνια». Περιοστέρος από μισό αιώνα κρύβεται στις σελίδες μερικών καρτέ κι' αυτή την νύχτα που η ώρες κυλούν άργά-άργά, μιά άγρια μανία, ένας περίεργος πόθος με ξαναφέρνει κοντά τους...

Η μικρή λαμπίτσα μου χαρίζει το φως της και κεί, στον τάφο της νεότητός μου, διαβάτοντας πιά ό,τι πέσασε, ξαναγυρίζω σαν σίφουνας, ξαναγυρίζω γρήγορα, άκράτητα,

στην αρχή της ζωής, στα όνειρα, στο μεθύσι, στις ατέλειωτες χαρές και λύπες, στις δυσίες και στα παιχνίδια των περασμένων καιρών.

Νά, μια σελίδα:

«14 Μαρτίου 1880. Χορός του δουλευτού Ραζάκη. Τό τί κότε μου κάνει αυτή η κυρία Λήνη είναι άφάνταστο... Την εδχαριστώ για τα κομπλιμέντα της... Με βρίσκει όραιο και καλό χορευτή... Έγώ την βρίσκω όμως πιά άνόητη και άπο τούς... έρωτευμένους... Την χόρεψα μερικές φορές... Άφισε να φανή πως δεν θα είχε καμιά αντίρρηση να μου παραδοθή... Ο άντρας της ο ύπολο-χαγός είχε φρενάσει... Πηγαίνονταν στην σάλλα και μουρίχινε άγριες ματιές... Τί βλάξ! Άς είναι τυχερός όμως που δεν έχω καμιά διάθεση γ' άπιστήσω στη Μαριέττα... Δεν την αλλάζω ούτε με χίλιες Λήντες...»

Πολλές σελίδες παρακάτω:

«27 Οκτωβρίου 1880. Γυρίσαμε απ' της στιγμές του Όλυμπιον Διός πιά έρωτευμένοι από κάθε άλλην φορά... Τί σημασία έχει αν χτές το βράδυ στο καφέ-σαντάν... άπήγαγα την πιά νόστιμη Ιταλιάνη που είδα στην ζωή μου... Η μικρή άπιστριάς διατηρού τον έρωτα... Αυτό είναι γεγονός... Μόνο που είναι λίγο ζηλιάρη ή Μαριέττα κι' έχω βαρύνει της σκηνής...»

Άλλη σελίδα:

«3 Δεκεμβρίου 1880. Με ρώτησε αν θα την παντρευτώ... Μι... πιά έπίσημη στιγμή... Φαίνεται πως ο άδελφός της τά έμαθε όλα και έτοιμάζεται να με έπισκεφθή... Όραιο άστέιο... Και όλα αυτά για έναν περιπατο ύπν τάς φιλύρας... Δεν έχω καμιά διάθεση να παντρευτώ...»

» Η Λήνη με σταμάτησε χθές στον δρό-

Ένα σφύριγμα άγέρο με κάνει να ξεπετώμα νευρικά, άγρια και να στολάνω τα μάτια μου στο κενό...

μο. Μέσα απ' το «κέντο» της έβγαλε μιά φωνή: «Κύριε Γιώργο, προς που πάτε;» Νύα... νύα... οτά κεραμίδα... Τέλος πάντων πήγαμε προς κάπου μαζί... Ο Θεός να με προστατεύη απ' τον ύπολοχαγό!»

Πολλές... Πάρα πολλές σελίδες παρακάτω, στο τέλος του πρώτου καρτέ:

«4 Ιουλίου 1882. Χορός στο ύπαιθρο Καλλέργη. Τί θαύμα αυτή η γυναίκα... Ο νεύρο... Έμια Ζηρά... Έμια Ζηρά... Άντρεϊά, άγάπη, όνειρο, μουμπουά... Άντρεϊά, άγάπη, όνειρο, μουμπουά... Όλα είναι πιανά δταν... παρφορήση κανένας... Ο άντρας της λείπει στην Οδηγία για να παραλάβη άλογα του στρατού... Δεν θα ήταν διόλου άσχημο να παραλάβαινα έχω την γυναίκα του...»

«27 Σεπτεμβρίου 1882. Δεν ταιπάει το φάρι... Ο άντρας της γήσης... Ο λο γένι και ιδέα είναι... Υποτίθεται ότι λατρεύει... Τί να κάνουμε; Υπομονή... Τ Λουλού είναι χαριτωμένη... Χθές βράδυ με έπέτρεψε να φιλήσω τά άκρα των διατάλι της... Άς είναι καλά...»

Άλλο καρτέ...

«4 Ιανουαρίου 1883. Την άγαπώ τρελλά... Έκανα την άνοησία να της τό μισοπει το χθές το βράδυ στον χορό των Μπαλ και μ' έστειλε να κόβω ξύλα... Την άγαπώ... την άγαπώ... Πρώτη φορά άσθάνομαι αυτή την παλαβομάρα με τόση δύναμη... Η Φρίντα του Καφέ-Παραντί έλει 25 δραχμές... Πού να της δρώ, φίλοι μου;... Είναι έποχή για τέτοια έξοδα;»

«5 Σεπτεμβρίου 1883. Έμια, γλυκό μου κορίτσι, γιατί θέλεις να είσαι τόσο πιστή σ' αυτόν το ήλιθο τον άντρα σου... Την έπείλησα πως θα φύγω από την... Κίνα... Γέλασε έλαστά... Έ... λοιπόν, θα φύγω... στο και κολιμπόντας...»

Ακόμα, άλλη σελίδα.

«7 Φεβρουαρίου 1884. Δεν έφυγα για την Κίνα... Δέ έχει σημασία... Πάντως άποφύγω άποστολή στην Εύμη... Γειά σου, χρυσή μου Έμια... Άς είναι καλά τό πείσμα σου... Όρεβονά και μερούς...»

«12 Απριλίου 1884. Κωνσταντινούπολις... Χρονίσσαμε έδώ πέρα. Παράλογο να με σφάζουν οι Τούρκοι χθές βράδυ... Η Λαπαφά έδω μου τάφιαζε και πολύ καλά... Τί να γίνεται εκείνη η ώρα στην Αθήνα;...»

«24 Αύγουστου 1884. Αθήνα. Τί χαρά! Τί χαρά! Πέθανε ο άντρας της... Την συλλυπήθηκα με όλους τους κανόνες, όπως άρμοζε... Δέ μπόρεσα να διακρίνω όμως προσώπια της... Τό σκέπασα...

απ'τά τά δρομοπέπια... Τί άηδία!...»

Άλλο καρτέ:

«19 Απριλίου 1888. Έπ' τέλους! Θεία ήμέρα... Όνειρεμένο άπόγευμα... Θαύμα θαυμάτων... 19 Απριλίου, 19 Απριλίου, 19 Απριλίου... Είναι δική μου... ή Έμια μου, τό Έμια μου, τό Έμια μου... Μπούμ, μπούμ, μπαρμπούμ... Έχω πιά έκοσι ρακιά!... Θα τρελλαθώ απ' την χαρά μου...»

«1889-90-91-92. Τί να γράφω; Τί να πώ;... Είμαι ο πιά εύτυχισμένος άνθρωπος του κόσμου... Δεν θέλει να παντρευτώ... Φοβάται ότι ο γάμος θα σκοτώσει τον έρωτά μου... Ναι, αλλά έχω λυσάξει στο κουτσό... Δεν την χωρίζω πιά... και όμως δεν δίνει δεκάρα το χρυσό μου... Μπα! Άντε-λειώση ή δουλειά του μεταλλείου, διά φύγωμε για λίγον καιρό... Έτσι θα έξαλαστή τό πένθος...»

«3 Σεπτεμβρίου 1893. Λονδίνο. Τί άριστοίγρημα ή ζωή... Τό σπτάκι μας είναι όνειρο... Δίπλα στο ποτάμι... δίπλα στον μαγευτικό Τάμεσις... Έχω γίνει ρομαντικός, ποιητής, άσθηματικός... Τό χθεσινό βράδυ δεν θα τό έξαλασώ ποτέ... Οι κίττοι μπροστά στο πόδια μας... ή βαρκούλες ένα γλυκό δνευσο και τό σεγγάρι ένα παραινέσι... Έμια... λατρεύω το παιδί... Δεν θα σέ λησμονήσω ποτέ...»

Σελίδες πολλές παρακάτω:

«17 Ιανουαρίου 1894. Μ' έπιασε με την Έθελ, σκατό... Νύφρα, γκρίνιες, έπιασαν και δύο πατάτα... Θα φύγη, λέει, μόνη της για την Αθήνα... Δεν τό πιστεύω... Η Έθελ-αυτό δεν μπορεί να τό άρνηθή κανείς-έχει τό όραιοτερο σώμα του κόσμου...»

«31 Ιανουαρίου 1894. Αθήνα. Γυρίσαμε άναυτά... Όποτε ένα φίλι πιά... Μού έδήλωσε πως δεν θα με ξαναβή... Γήσιες στην μητέρα της... Άν βαρύνει, γυναίκα λόγια...»

«3 Φεβρουαρίου 1894. Τό έλε και τό-χανε τό τέρας! Άντίο, ά-γάπη... Μά όχι! Δεν είναι δυνατόν... Δεν είναι δυνατόν ποτέ να γίνη αυτό...»

«20 Δεκεμβρίου 1895. Ζή με τον Κωνσταντίνου... Δεν υπάρχει καμιά άμφιβολία. Για να με πιάσει, λοιπόν, έ;... Άλλά αυτό δεν θα περάσει έτσι... Θα τό πληρώσουν και οι δύο τους... Μά την λατρεύω, Θεέ μου, την λατρεύω σαν ζών, σαν άνόητος, σαν τό πιά μεγάλο κουτοπόνη το κόσμου...»

«13 Μαρτίου 1896. Μονομάχησα μ' αυτό τό κτήνος!... Όπως ήταν φυσικό, έχω τά πλήρωσα... Είτιχώς ή πληγή μου δεν είναι σοβαρή... Υπάγει όμως ή άλλη της καρδιάς... Δεν θα την ξαναβή ποτέ πιά λοιπόν;»

Κι' άλλες σελίδες, κι' άλλες... «1897... Πόλεμος, Έμια!... Πόλεμος, άγάπη μου... Φεύγω... ίσως για πάντα... Δεν πειράζει... Άν σκοτωθώ μπορεί να λυπηθής

λαγά...»

«1899. Ρουτίνα πάλι... Μού φαίνεται πως άρχίζω να γερω... Όποτε της λίγες γραμμές που πετούσα άλλοτε στο καρτέ μου δεν έχω πιά κέφι να ξαναγράφο...»

Τρία, τέσσερα, πέντε χρόνια άσημείωτα, χωρίς καμιά λεπτομέρεια...

«1905, 7 Μαρτίου. Την είδα πάλι στους Μαρζάκη... Έχει γεράσει λίγο, μά είναι πάντα τρελλά... Έγώ έχω μπουχτίσει

Γυρίσαμε απ' της στήλης του Όλυμπιον Διός πιά έρωτευμένοι από κάθε άλλη φορά...

πιά... Ντόρες, Νίνες, Λόλες, Ιωάννες, Ζι-ξήδες, Πολίνες κι' ούτε γ'ω δεν ξέρω πό-σες άλλες άκόμα... Δέ κλειστό σέ μοναστήρι, μά τον Θεό...»

Κι' άλλες σελίδες...

«18 Αύγουστου 1906. Μιλήσαμε πολλήν ώρα... Είναι κι' αυτή άπογοητευμένη απ' την ζωή... Πώς έχει αλλάξει, αλήθεια, ο κόσμος... Κοντά της ξαναβήκα πιά λίγη δροσιά... Φάγαμε μαζί... Θάβη αύριο να με δή... Τό πιστεύω... Δεν είμαστε πιά μορρά για να παίζουμε με τά λόγια...»

Σελίδες... «1908. Παντρεντήσαμε... Τί άλλο να γράφω κανείς;... Ίσως κάποιον παλιό όνειρο άληφτεί τώρα... Δεν είναι περίεργο; Η

άγάπη μας δεν είχε σβύσει ποτέ... Θα την πάρω να φύγωμε... Μερικοί μ'άς περιγε-λούν... Τό ξέρω... Έχω κι' οι δύο μας γκρίνα μαλλιά... Τί άνόητος που είναι ο κόσμος...»

Σειρά από χρόνια... χρόνια... πολλά χρόνια...

«1919. Είμαι ένας γέρο-Σάτυρος!... Δεν μπορώ να κάτσω φρόνιμα ποτέ μου... Κι' αυτή ή Λιλιάννα είναι τρελλίτσα... Όρισμένους θάξω «ραμολίρει» για να έξακρολυνθώ να σκαλώω άδιάντροπα της άνοησίας μου σ' αυτές της φυλλάδες... Όρα είναι να της κάψω, μού φαίνεται!...»

Γκρίνιες, γκρίνιες, γεροντιστικες γκρί-νιες, Θεέ μου!... Φταίμε μεις ή ήλικιωμένοι έμια μ'ας κινηθούν τά κορμίσττουλα; Και όμως μούκανε σσηνή πάλι... Σάν τότε... θυσια μέ... Ουφ... βαρέθηκα πιά... τρέμει και τό χέρι μου...»

Μουντζούρες, μουντζούρες, πολλές σελίδες ασιαμένες... Τίποτα πιά...

Έξω κάνει κρύο... Νομίζω πως είμαι πιά εκατό χρονών... Δεν ξέρω... Έμια... μικρή μου Έμια, σημερινή γρηούλη μου, παλιά μου άγάπη, μισοκοιμάσαι, παιδί μου... Δεν θέλεις να ξυπνήσεις για λίγο;... Γιατί Έμια... Έμια... Πόσο θάβηλα να σου μιλήσω... να σου μιλήσω άκόμα για όλα τά παλιά... Μπα! δέ δίνει πιά δεκάρα για τίποτα...

Τό ξύλο σιγοκαίει εκεί μέσα στο τζάκι... Σπαθολοί και μ' ένα πένθιμο τριξίμο αφήνει κάποιον να ξεπεταχτεί μια μικρή φλόγα μέσα απ' την κάμα του, μια μικρή φλόγα που ἀγκυλιάζει στάχτες, χόβολες, ροκανίδια, απομεινάρια της φωτιάς... Πώς καταντήσαμε λοιπόν έτσι;...

ΑΛΕΚΟΣ Μ. ΛΙΑΔΙΚΗΣ

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

Έξυπνάδα μαθητού

Ο καθηγητής.— Προσέξατε μαθη-ταί, ή γή άποτελείται από ύδατα και ξηράν. Λέγε λοιπόν, Μιχαήλ, από τί άποτελείται ή σφαίρα της γής;

Μαθητής.— Η γή άποτελείται από πηλόν, διότι τό ύδωρ άναμιγνύμενον με τό χρώμα γίνεται λάσπη.

—□—

Ένα άπ' τά δυό

Η μαμά και ή μικρή Λιλή κάνουν την τουλέττα τους για να βγούν έξω. Και ή μικρή Λιλή φωνάζει απ' τό δωμάτιό της:—Δεν μού λές, μαμά, να φορέσω τά γάντια μου ή να... πλύνω τά χέρια μου;...

—□—

Πολύτιμος σύστασις

—Πάρτε το αυτό τό σκυλλί. Είναι πρώτης τάξεως φύλακας.—Μπορώ να τό κρατώ λυτό τη νύχτα;—Όχι. Θα σου τό κλέψουν!

—□—

Ήθελε και να μη βραχί

—Δεν άντέχω πιά. Πάω ν' αυτοκτονήσω.—Πήγαυε.—Δώστε μου όμως την διπρόελλα σας γιατί βρέχει!

—□—

Ο λόγος που μιλούσε έτσι

Ο έμπορος.— Να μη χαρώ τά παιδιά μου, κυρία να μη χαρώ την γυναίκα μου, αν σ'ας έώ φέμματα. Έφτάμιση δραχμές μού κοστίζει ο πήχης.

Η κυρία.— Καλά δεν είν' ανάγκη να όραζόσαστε στη γυναίκα σας και στα παιδιά σας.

Ο έμπορος.— Δεν πειράζει, κυρία μου, μη στεναχωριέσαι. Είμαι ακόμη έλεύθερος.

Τό φέμμα του Πιτού

Ο Ζάν Πιτού έκανε την στρατιωτική του θητεία υπηρετώντας στο 8ο σύνταγμα των δαγώνων. Ήταν από τους πιο απειθαρχητους στρατιώτες και πολύ συχνά σκάρωνε φάρσες εις βάρος των ανωτέρων του.

Μια μέρα θέλοντας να το σκάσει από τους στρατώνες σοφίστηκε ένα πολύ έξυπνο σχέδιο για να επιτύχει ευκολονόητα άδεια από τον λοχαγό του.

Παρουσιάστηκε λοιπόν σ' αυτόν και του είπε με ψυγγομίμια:

— Λογανέ μου, ήθελα μια διήμερη άδεια για το Σαββατοκύριακο.

— Τι να την κάνεις;

— Για να βοηθήσω την γυναίκα μου που θα μετακομίζει αυτές της μέρες.

— Α, κατεργάση! Μου φαίνεται όμως περίεργο, γιατί η γυναίκα σου γέως άκουη σου έγκαιρα στο γράμμα που λονόκρινε πως δεν είχε ανάγκη από την βοήθειά σου στην μετακόμιση.

Ο Πιτού κτύπησε με αληθινή εκπλήξη τον λοχαγό του και ύστερα του είπε δειλά-δειλά:

— Λογανέ μου, έδω μέσα στο σύνταγμα ύπαικουσαν δυο πολύ μεγάλοι ψευτες.

— Δυο ψευτες! Έκανε ο λοχαγός που δεν καταλάβαινε τίποτε. Και ποιοι είν' αυτοί;

— Ο ένας είν' εγώ! Δεν είμαι παντοσεμνός!

□□□

Η λακωνικότης του Ντάρβιν

Κάποιος βιβλιοπώλης του Λονδίνου, θέλοντας να εκδώσει ένα σύγγραμμά του Καρόλου Ντάρβιν, συλλογίστηκε ότι αν έγκυριζε και την αυτονομία του μεγάλου άνδρος, το βιβλίο θα πουλιόταν άκουη περισσότερο.

Χωρίς να γάσει κτηρό, πηλώθηκε, έπληνε στον Ντάρβιν και του ανέφερε τον σκοπό της επιμελήσεώς του.

— Πολλοί εύχαρίζουν, του απάντησαν ο Ντάρβιν. Κι' άμεσως υψίστα!

Μπήκε στο γραφείο του, κι' άνοιξε να γράψει σ' ένα χαμύλα γράφι, το όποιον, ύστερα από λίγη έδωσε στον εκδότη.

Ο βιβλιοπώλης, νευρικός γιατί δεν έβλεπε τότε να γράψει να να διαβάσει την υπόνοια του διανομέου σπουδ. Φωτοαβήτες όμως την εκπλήξη του, ήταν άνοιξε το γράφι και διάβασε τα ακόλουθα:

«Ουμνίζω, Κάρλος Ντάρβιν, γεννηθήκα σ' 1809, σπουδάζω, ταξίδευα, και άκουη σπουδάζω!»

□□□

Η άφρημαδα του παπα

Ένας πλούσιος Σκωτσέζος βρίσκεται στα τελευταία του. Γυρνά προς τον παπα και τον

ΑΝΟΙΞΙΣ

Η άνοιξη, Άννα, προβαίνει και λιώνουν στους κάμπους τα χιόνια, ο ήλιος στα χόρτα, στα κρίνα, στα ρόδα για ίδες πόση χύνει καινούργια ζωή.

Ανθίζουν οι λόφοι, η κοιλάδες, τα δέντρα από κλώνους φουντώνουν, ακόμη κι' η πέτρα γροικιά να ευωδιάζει στα πρώτα δροσάτα φιλιά τ' Απριλίου.

Στο στήθος σου άπάνω γυμνός, ζητείς να σου πω ένα τραγουδί.

Πουλί τυφλωμένο τη νύκτα ενώ ψάλλω του κόσμου την πάλη με τ' άχρηστος στοιχεία.

Ω, πώς γελούνε τα μυθρά μάτια σου μέσ' στον καθρόστη που καθροτίζεται, σαν τον ήλιο που στέλνει μιάν άχτίδα στα νερά τα καθάρια της λίμνης.

Σκορπούν οι άνεμοι τη λυτή κόρη σου που λαμπυρίζει μέσ' στο κεφάλι σου, ώσαν νάσαν περσίσει πεταλούδα, σαν κορώνα υλαματένια.

Τα κοκαλλένια γείλη σου υιοιάζουνε με ανωμένα οδρα π' άνοιγουνε εις την πρώτη δροσάτα που πέφτει σαν διαμάντι στα δολοκίσετα φύλλα.

Εποβάλε, Άννα, εποβάλε η άνοιξη, κι' οι κάμποι ανθίζουν, τα νιόνια λιώνουνε με το αέρι σου κάνε ν' ανθίσουν στην καρδιά μου μια μόνη μεσοβύλα.

ΣΤΕΦ. ΜΑΡΤΖΟΚΗΣ

ρωτά με σδυμένη φωνή:

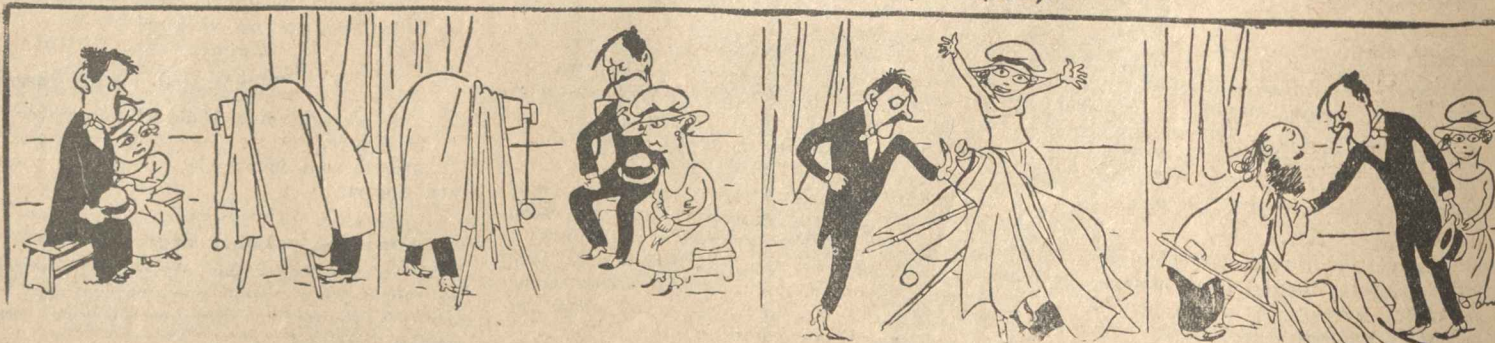
— Νομίζετε, πάτερ μου, πως αν άνωνα δέκα γιλιάρδες στελεχίνες στην έκκλησία σας, θα σωζόταν η ψυχή μου;

Ο παππας ξύνει το κεφάλι του και άφρημαδός του άπαντά:

— Δεν θα υποσώσει να σ' άθεωώσω γι' αυτό, αλλά τί γάνωμε; Άς δοκιμάσουμε με άσ'...

ΟΤΑΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΖΕΤΑΙ ΚΑΝΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ...

(Τα άπόρρητα του ρωμαϊκού φιλότιμου).

— Καλά σου λέγα να μην έρθουμε δω. Αυτός ο τύπος μού φαίνεται πολύ ύποπτος!

... Κι' άπόδειξες οι περίεργοι τρόποι του. Για δες τον πως μ' άσ' κρυφονεκτά κουκουλωμένος.

... Α! Μι, τώχεις παραξηλώση παληάνθρωπε! Τι σημαίνουν όλ' αυτά;

... Σέρεεις, αδελφάκι, πως δεν μ' άρεσουν έμένα καθόλου οι άνθρωποι που κουκουλώνονται έτσι για να κρυφονεκτούν τον κόσμο...

Τρόπος διασκέδασως

— Όποτε, διασχίζετε την Σαχάρα με το αυτοκίνητό σας; Φαντάζομαι ότι θα κάνετε ωραίο ταξίδι...

— Λίγο μονότονο. Έπρεπε να περιμένω που και που να κύνει κανένας για να διασκεδάσεις...

□□□

Κουτσουμπολιά

— Η κυρία που γνώρισες είναι πολύ μεγαλύτερη απ' εμένα, φαίνεται.

— Άσφαλώς! Αυτό το βλέπει κανείς με κλειστά άτια!

□□□

Δικαιολελογημένη συμβουλή

— Περίεργο, γιατί, μου συστήνετε άνα πωρη γυναικί καν να με ξετάστε. Να σ' άδειξω την γλώσσα μου;

— Περιοτέ, κυρία μου. Υποθέτω πως κι' αυτή γροιάζεται άνάπαυση.

□□□

Στο Λαβνα-Πάρν

— Αυτός είναι ο γίγας που ορκίζαται; Μα σ' όλο είναι πολύ μικρό.

— Θα μεντλώση, κύριε! Προς το παρόν κάνει τον νάνο!

□□□

Ένδειξις πλεύτου

— Την βλέπεις εκείνη εκεί με τα γυαλιά; Τι τυχερός άνθρωπος. Άπό άπένταρ έγινε εκατομμυριούχος.

— Ριμένε! Θα τον πής; Τον ξέρω από τότε που δεν είχε να πάει άκουη ούτε γυαλιά και φορούσε μονάχα... μονάχα!

□□□

Δυσάρεστη έπίσκεψις

— Δέ μου λέε. Γιάννη! Όσες μέρες διαπύ ταξίδι. Ήθε να ναις να με ζήτηση;

— Όχι, κύριε. Μόνο γέρε ήθε να πω και έπειδή δεν σ' άρε βόνη, διέκοψε το γυνυτοκίνητό σας και πώς κάτι λεπτά που είπα πως τω γροιστότατε!

□□□

Η καλωσύνη τους...

Ο κ. Τρομοκρότης περνώντας από κάποιον άπόκεντρο δοβου, πέφτει στα γόνατα δυο λωποδυτών. Κι' ο ένας απ' αυτούς, πωτίνοντας το πιστόλι, του λέει:

— Ο κύριος θ' άνη την καλωσύνη να με δώση το ποσοστό του... γιατί, ξέρετε, η συνουκία είναι άπόκεντρο και θα ύπνη κίνδυνος να σ' άς το κλέψουν.

MAX REINER

ΜΟΝΟ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΑΓΑΠΗΣ!

Ο τραπέζιτης Χάνς Πρόσελερ είχε τα τελευταία αυτά χρόνια πολλές άσολίες. Όταν η δουλειές του δεν πήγαιναν τόσο καλά όσο τώρα, είχε περισσότερον καιρό για την Νάγκυ, την χαριτωμένη γυναίκα του, που ήταν εκτός των άλλων και δεκαπέντε χρόνια νεότερη του.

Τώρα όμως που είχε γίνει σύμβουλος και μέτοχος σε τρεις μεγάλες βιομηχανικές επιχειρήσεις, ο Χάνς Πρόσελερ ήταν άναγκασμένος να λείπει άκόμα και τις νύχτες από το σπίτι του. Η άδωκίσις ονομάζεται και τα διάφορα διοικητικά συμβούλια στα όποια έπρεπε να λαβαίνει μέρος, τον έλχαν άποροφήσει όλοτε.

Η Νάγκυ έπληττε τρομερά. Ήταν μια νέα εικοσιπέντε χρονών, γεμάτη δροσιά και ύγεια. Βλέποντας της φίλες της που ζούσαν αλλωθίκα, ένοιθε συχνά έναν φθόνο για την τύχη τους. Ο άντρας της είναι άληθεια πως την άπερημιόνη πλουσιοπάροχα για την κάπως περιορισμένη ζωή που την είχε καταδικάσει. Της άγόραζε τα πιο άκριβά κοσμήματα και τα πιο κομψά παλαιά μοντέλα. Όστόσο η Νάγκυ θλιόταν γι' αυτό άκόμα περισσότερο επειδή πολλοί σπάνια της δινόταν η έγκαρία να φραγή κι' αυτή στην κάσια σαν της φίλες της.

Η μόνη εύχαρίστηση της Νάγκυ ήταν να δέχεται κάθε Τρίτη της φίλες της και να βγαίνει καμιά φορά το άπόγευμα με το αυτοκίνητό της. Σ' έναν απ' αυτούς τους περιπάτους της η Νάγκυ γνώρισε και τον νεαρό βαρόνο Γκόζεφ φόν Ροϊντερ. Ήταν έξάδελφος μ'ας πολλή στενής φίλης της, της κ. Έμιμ Σάξ, κι' αυτός ήταν ο μόνος λόγος για τον όποιο τον κάλεσε την έπόμενη Τρίτη στο σπίτι της.

Τόσο η Νάγκυ δεν είχε δώσει σημασία σ' αυτή την τυχαία γνωριμία που το θράδι το άνάγγειλε στον άντρα της: Ξέρεε, Χάνς, σήμερα γνωρίσθηκα στο Σαρόλτεμπεργκε με τον βαρόνο φόν Ροϊντερ. Είναι πρώτος έξάδελφος της Έμιμ και τον παρακάλεσα νάρη την Τρίτη να πάει το τάξι μαζί μας. Όστόσο θα στενοχωριόμουν πολύ αν κι' αυτή την φορά δεν ήσαν πάλι στο σπίτι. Οι φίλοι μας που δεν σε βλέπουν σχεδόν ποτέ, με ρωτούν όλοένα για σένα...

— Άγαπητή μου, οι φίλοι μας κι' εσύ πρώτη πρέπει να ξέρετε πως ένας άνθρωπος σαν και μένα δεν όφει να έσται του. Λυπούμαι πολύ δέβαια, μα δεν μπορέι δυστυχώς να γίνω διαφορετικά. Όσο για τον βαρόνο Ροϊντερ, τοίτο μόνο σου λέω: πως είμαι ήσυχος για σένα.

Της χάιδεψε, μάλλον άφρημαδός, τα δάκρυα ξανά μάτια της και σπρώχθηκε διαστικός, γιατί τον περιέμεναν στο βιομηχανικό έπιμελητήριο. Στον δρόμο ο Χάνς συλλογίστηκε την γυναίκα του. Είχε άληθεια κάποιο δίκιο να παραπονείται. Όστόσο έπρεπε να ξέρη πως η άνεσή της και η άμεριμνία της για το μέλλον ήταν άποτελέσματα αυτής της άδωκίσις έργασίας του.

Πάντως την άλλη μέρα ο κ. Πρόσελερ έστειλε την γραμματέα του κι' άγόρασε ένα μονόπετρο διαμάντι για την γυναίκα του. Όταν τον μεσημέρα της το πρόφερε και την

ρώτησε αν της άρεση, η Νάγκυ του άποκρίθηκε με κάποιο παράπονο:

— Κάτι άλλο, Χάνς, θα μ' εύχαριστούσε περισσότερο.

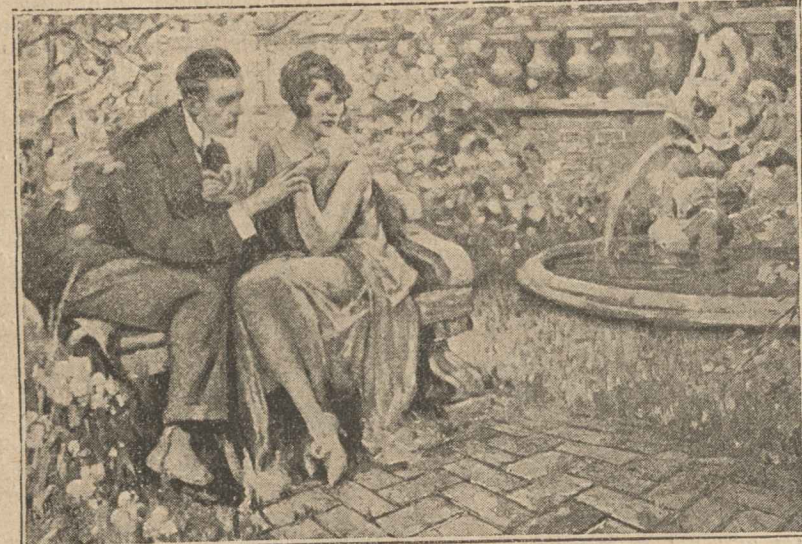
— Τι άλλο; την ρώτησε σαστισμένος. Αυτό έδω κοστίζει δυο χιλιάδες μάρα.

— Κάτι που δεν κοστίζει τίποτα, Χάνς. Δυο λόγια! Μόνο δυο λόγια άγάτης!

— Ω, είσαι ρομαντική, πολύ ρομαντική, Νάγκυ. Και ξέρεις πως εγώ είμαι το αντίθετο άκριβός!

**

Η Νάγκυ έπρεπε άληθεια να άμφισταλταίθηκε τρομερά ως την στιγμή, που η τυχαία έκενη γνωριμία της με τον βαρόνο φόν Ροϊντερ έγινε μια οικειότης έπακύνδινα τρυφερή. Ο άντρας της της είχε άπιστοσύνη και δεν ήθελε να την άδικήση. Μα ο ίδιος θαρρείς πως την όφεισε σ' ένα μοιραίο δέντρο.

Ο βαρόνος της έπιασε για πρώτη φορά τότε το χέρι...

λίστημα. Όσοι φορές βρισκόταν μόνη μαζί του η Νάγκυ σχεδόν ζήτηνε λίγη τρυφερότητα που θα της όπλιζε ένάγνια στον κίνδυνο που την άπειλούσε. Μα ο Χάνς δεν είχε ποτέ καιρό να διαθέσει για την γυναίκα του. Άφου δεν πρόεξε ούτε την άλλαγή της αυτών των τελευταίων καιρό. Γιατί πράγματι η Νάγκυ είχε γίνει άνησυχη και νευρική. Η στενή πολιορκία που της έκανε ο νεαρός βαρόνος, έβαζε σε μια σκληρή δοκιμασία την άρετή της.

Ο βαρόνος Γκόζεφ δεν την άφανε ούτε στιγμή ήσυχη. Ένα άπόγευμα που την συνάντησε πάλι τυχαία στο Σαρόλτεμπεργκε, της έκανε μιάν έρωτική έξομολόγηση, άλη, ειλικονή και χωρίς περιστορές. Η δυστυχισμένη η Νάγκυ πριν του δώση μιάν άπάντηση, έζησε και πάλι την βοήθεια του πολυάσχολου σ'όγου της.

Χάνς, το έλε ένα βοάδυ, νομίζω πως όσα έγραφε μ'ας φτάνουν για να ζήσουμε εύτυχισμένοι. Έχουμε κάποια δικαιώματα στην ζωή. Όχι μόνο εγώ, αλλά και οι άγαπητέ μου που δεν σε πηραν δά τα νότια!

Μα ο Χάνς έβαλε τα γέλια. Όποτε αυτή την φορά θέλησε να σκαθί κάπως σοβαρώτερα τα διαπορούμενα αυτά λόγια της Νάγκυ. Μόνο σε μια στιγμή διηθήκε τον νεαρό βαρόνο που έργόταν τόσο με την έξάδελφά του πολύ συχνά στο σπίτι του. Μα δεν τόλμησε να ύποψιασθή τίποτα. Ο βαρόνος ήταν ά-

πένταρος. Κι' έπειτα η Νάγκυ ήταν μια έναρτη γυναίκα.

Πάντως την άλλη μέρα, σαν αυτό νάταν ένας φραγμός έναντίον κάθε κινδύνου, της έφερε μια βαρύτιμη γούνα. Της την φέρεσε μάλιστα ο ίδιος, περιμένοντας να του δείξη την χαρά και την εύγνωμοσύνη της. Μα η Νάγκυ ψιθύριζε:

— Κορώνει, Χάνς, κορώνει!

— Κορώνει; την ρώτησε σαστισμένος. Κορώνει μ' αυτή την γούνα;!

Η Νάγκυ δεν κρατήθηκε κι' έβαλε τα χιλιμάτα.

— Δυο λόγια! Μόνο δυο λόγια άγάτης θα με ζέσταναν περισσότερο, Χάνς.

— Πάλι τα ίδια; είτε κάπως στενοχωρημένα ο κ. Πρόσελερ. Είσα παιδί, Νάγκυ, να άνόητο παιδί.

Μα ένα τηλεφώνημα διέκοψε την κουβέντα τους. Τον ζήτησαν έπειγόντως από την Τράβεζα για μια σπουδαία υπόθεση.

Κι' έφυγε χωρίς να ξηγηθή με την Νάγκυ. Κι' έτσι το μοιραίο έγινε. Η Νάγκυ το ίδιο εκείνο άπόγευμα δέχθηκε μια πρόσκληση του βαρόνου και της έξάδελφής του για έναν περίπατο που ήταν η άρχη του τέλους. Γιατί η Έμιμ δοήκε μια πόρταση να μιν πάει κι' έτσι η Νάγκυ έμεινε μόνη με τον νεαρό βαρόνο.

Η καρδιά της Νάγκυ δεν ήταν από γορήτη. Όθαιαν άλλωστε άδύνατον ν' άρνηθ' η πως ο ζωρός και πόροχαρος έκείνος νέος δεν της έοσε. Κι' αν είχε άπορήνει όσον καιρό να του τ' άη, ο βαρόνος τώδε καταλάβει από της παρόξενες έκφράσεις των ματιών της.

Σ' ένα έξοχικό μπαρ, μέσα σ' ένα κάθισμα που το πινέ του φύλλωμα έμπόδιζε κάθε άδωκίση ματιά, ο βαρόνος έπιασε τρυφερά το χέρι της. Η Νάγκυ άντιστάθηκε στην άρχη. Τού θύμισε πως ήταν μια παντοειμένη γυναίκα, που δεν έπρεπε να καταχρασθή της άδυναμίας της και πως αν ο άντρας της μάθαινε τίποτα, ίσως διέτρεχαν κι' οι δυο τους τον κίνδυνο μ'ας άνεπανόρθωτης τρυφερότης.

— Άδιαφορό για όλα, Νάγκυ. Ξέρω πως αγωνίζεσαι για να μείνης πιστή σ' έναν άνδρα που είναι άνάξιος της άγάτης σου. Κι' αν το μάθω, τόσο το καλύτερο. Δεν έχω καθόλου σκοπό να παίζω μαζί σου. Είμαι έτοιμος για όλα...

— Για όλα; τον ρώτησε η Νάγκυ, ένθ το κάτω χέλος της άρχισε να τρέμει.

— Σ' άγατώ! της έλε έκείνος δίνοντάς της ένα άποροδόητο, τρελλό φιλή στο στόμα που παρέλανε και την τελευταία της άντίσταση.

Ήταν η άρχη του τέλους: Τα δυο έκείνα λόγια της άγάτης, που δεν μπορούσε η που δεν είχε τον καιρό να της π' όσα χρόνια τώρα ο άντρας της, τα δυο άπλά λόγια που χωρίς αυτά όλη της η άνεση κι' η πολιτέλεια, όλα τα γυναικικά και τα κοσμηματικά της την έκαναν φτωχή και δυστυχισμένη, ο βαρόνος της τα μοιρασίωσε τρυφερά σ' αυτή καθώς σφράγιζε μ' ένα θερμό φιλή το μικρούλι κερασμένο στόμα της...

ΜΑΞ ΡΑΙΝΕΡ

ΦΩΤΟΥ
ΠΟΦΥΛΛΗ

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΑΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΟΥΛΑΧΑΝΗΣ

ΑΝΑΜΕΣΑ στους Αθηναίους δημοσιογράφους της γενεάς που πέρασε, ο Νικόλαος Μπουλαχάνης ήταν ένας ξεχωριστός τύπος. Ήταν η χαρακτηριστική φυσιογνωμία διευθυντού εντέλους λαϊκής εφημερίδας. Οι ενθουσιασμοί του, οι θόρυβοι γύρω στην εφημερίδα του, ο τύπος της εφημερίδας του, η δραστηριότητά του έμειναν ιστορικά στους δημοσιογραφικούς κύκλους. Υπέλαβε μάλιστα η φήμη πως ο Μπουλαχάνης ήταν άγιος και βίσιος. Αυτό όμως λήγιστα αληθεύει. Έκανε θόρυβο κι' αγαπούσε τον θόρυβο σαν ένας γνήσιος λαϊκός δημοσιογράφος. Μά στο βάθος ήταν αγαθός και άπλός, καλός και δικαίος, όσο κι' αν εφαινότο διαφορετικός. Αλλά τότε; Απλούστατα ο Μπουλαχάνης... παρίστανε τον άγιο!

Εξηγείται τελείως ο χαρακτήρας και η εντύπωση που έδινε ο Μπουλαχάνης, όταν μιλούσε πως πριν γίνει δημοσιογράφος ήταν ήθοποιος.

Ο Μπουλαχάνης γεννήθηκε στους Γαργαλιάνους της Πελοποννήσου από φτωχή οικογένεια και γι' αυτό έμορφώθηκε πολύ μέτρια. Ήταν όμως τρωμερά δραστήριος και άρετα έξυπνος. Έτσι βρέθηκε στην Αθήνα με τον σκοπό ν' αυτοδημιουργηθεί. Άρχισε από... υπαρέτης θεάτρου. Έκουβαλούσε με ύπομονη τους μύθους των ήθοποιων από το σπίτι στο θέατρο, μα μέσα στο μυαλό του πάντα τριγύριζε η ιδέα πως να γίνει κάτι, πως να φθάσει κάπου...

Λίγο αργότερα ο Μπουλαχάνης από υπαρέτης κι' έπειτα υπάλληλος των θεάτρων, έγινε ήθοποιος. Έπαιζε και σε πατριωτικά έργα και λένε μάλιστα πως με την ηρωική φουστανάδα παρουσίαζε ολόκληρο ζωηρό και επιβλητικό.

Βρέθηκε έπειτα στην Πόλη, ανακατεύθηκε σε μικρές επιχειρήσεις και κατάπινε με μεγαλύντες. Και μια μέρα ο Μπουλαχάνης βρέθηκε τραπέζιτης στην Πόλη!

Όταν είχε κάποιες οικονομικές βάσεις, κατέβηκε στον Πειραιά όπου άνοιξε Τράπεζα, την «Τράπεζα Μπουλαχάνης». Η Τράπεζα αυτή ύψηξε στον Πειραιά έως την επανένστασή του 1909. Από την εποχή εκείνη ο Μπουλαχάνης απέφασε ν' ανακατευθεί στην δημοσιογραφία.

Για την Τράπεζα Μπουλαχάνη οι Πειραιώτες διηγούνται πολλά. Ως τραπέζιτης ο Μπουλαχάνης ήταν έντιμος και είχε μεγάλη ακρίβεια και τάξη στην έργασία του. Δεν είχαν όμως άρετους υπαλλήλους, γιατί ο «επίτροπος» των εργασιών της Τράπεζας του δεν έξασκουσε να θύνη πολλούς.

Είχε λοιπόν διαρρηκίσει καταλλήλως τα μικρά γραφεία της Τράπεζας του ο Μπουλαχάνης και είχε φθάσει όλες τις διάφορες θιγίδες και τα «γκισ» όπως τα έχουν ή μεγάλες Τράπεζες. Ύψηχαν και η σχετικά επιγραφές στις θυρίδες: «Συνάλλαγμα», «Καταθέσεις», «Επιταγές Εσωτερικού», «Επιταγές Εξωτερικού», «Ταμείον», «Πληροορισμός»... Αλλά πίσω από τις θυρίδες δεν υπήρχαν υπάλληλοι. Ήταν μόνο ο Μπουλαχάνης και ίσως και κάποιος ακόμη υπάλληλος του. Όταν λοιπόν παρουσιάζετο ένας πελάτης σε μια θυρίδα, έτρεχαν εκεί ο Μπουλαχάνης, όταν έπειτα παρουσιάζετο άλλος σε άλλη, έτρεχε πάλι εκεί. Έτσι όλες οι θυρίδες έδέχοντο τους πελάτες τους και όλες τις επρόφθανε ο δραστηριώτατος διευθυντής της Τράπεζας!

Αποφάσισε λοιπόν ο Μπουλαχάνης να κλείσει την Τράπεζα και να γίνει δημοσιογράφος.

Έτσι το 1911 εξέδωσε στην Αθήνα τον «Αστέρ», έσπερινή εφημερίδα που έβγαλε 6 φορές την εβδομάδα. Ο Μπουλαχάνης έφημιζε την Κυριακή άργια στην εφημερίδα του.

Τα γραφεία ήταν πλάι στο Υπουργείο των Ναυτικών και από κάτω βρισκόταν το τυπογραφείο. Μεγάλες επιγραφές αναλαμβάναν την εφημερίδα και ένα μεγάλο φωτεινό άστρο με επιγραφές, όλα από ηλεκτρικά λαμπύρια, είχε στηθεί επάνω στην κορυφή του κτιρίου των γραφείων.

Η εφημερίδα έδινε με μικρά κεφάλαια. Αλλά λόγω κάποιας συμβάσεως του πρακτορείου με της τότε εφημερίδες, το πρακτείο δεν έδενε να πουλήσει τον «Αστέρ». Ο Μπουλαχάνης όμως δεν ήταν από τους ανθρώπους που απελπίζονται. Επέλεξε και έπληξε! Στην αρχή άρχισε με συνδρομητές και αργότερα μπήκε στο πρακτείο κι' έκανε κυκλοφορία. Κατόπιν ο «Αστέρ» έγινε πρωτόν και εθιμώμενος!

Ο Μπουλαχάνης απέναντι των ανθρώπων που εργάζονταν στην εφημερίδα του ήταν έντιμος. Συνεπής σαν Έγγλέζος. Την εποχή που οι συντάκτες έδρασαν τον διακριτικό της «Ακροπόλεως» γιατί δεν έληγόνοντο και ένας οικογενειάρχης συντάκτης των «Αθηνών» του Χ. Πάπ έμαχαίρωσε τον διακριτικό επειδή δεν του έδινε τους μισθούς που είχε να λάβει, ο Μπουλαχάνης έπληρωσε τους συντάκτες του σαν Τράπεζα! Αλλά, για να μπορεί να είναι πάντα εν τάξει, τους πληρώνει κάθε βράδυ. Έπαιρνε αναλόγως της έργασίας τους καθέναν 2 έως 5 δοχ. μεροκάματο. Έτσι ένομιζε ότι δεν έληγόνοντο κανείς την Κυριακή που ο «Αστέρ» δεν έξεδίδετο.

Επειδή ο Μπουλαχάνης ήταν τακτικός στής πληρωμής του και καλός στους συντάκτες του, έπαρασαν από την σύνταξη του «Αστέρ» οι κορυφαίοι των σημερινών δημοσιογράφων μας. Κατά καιρούς έχρηματίσαν συντάκτες του «Αστέρ» ο κ. Γεω. Λύγος, πρώην διευθυντής του «Ελευθέρου Βήματος», ο κ. Ν. Κρανιωτάκης, πρώην διευθυντής της «Καθημερινής» και τώρα Γεν. Γραμματέας του Δήμου Αθηναίων, ο κ. Άριος Καμπάνης, πρώην διευθυντής της «Πρωτεύουσας» και τώρα ανταποκριτής της «Πολιτείας» στο Παρίσι, ο κ. Άντ. Παπαγιαννόπουλος, αρ-

χιυντάκτης τώρα της «Εσπερινής», ο κ. Δ. Κόκκος, ο κ. Γνωστός μυθιστοριογράφος και ιστορικός και πολλοί άλλοι.

Όλους δε αυτούς ο Μπουλαχάνης τους έκτιμούσε και τους αγαπούσε και... το κυριότερο για εκείνη την εποχή... τους έπληρωνε τακτικώτατα, κάθε βράδυ!

Ο Μπουλαχάνης είχε πλήρη έμπιστοσύνη στους συντάκτες του. Και έξ' άφορμής αυτής της έμπιστοσύνης συνέβη κάποτε κι' ένα περιεργότατο και σχεδόν άπιστευτο επεισόδιο.

Ανάμεσα στους συντάκτες του «Αστέρ» ήταν και κάποιος, μακαρίτης τώρα, —ας τον πούμε Σ.— που είχε αναλάβει εκτός από το ρεπορτάζ του να γράφει κάθε μέρα κι' ένα μικρό χρονογράφημα. Στην αρχή το έγραφε, μα κατόπιν συλλογίστηκε, σύμφωνα με τον νόμο της «ήσσανος προσπάθειας», να μην το γράφει. Αφού ύψηχαν εφημερίδες επαρχιακές που είχαν καλά χρονογραφήματα, έσχεθη να ψαλλίσει απ' αυτά και να τα δίνει στον «Αστέρ». Ο Μπουλαχάνης είχε απόλυτη έμπιστοσύνη στους συντάκτες του. Κι' έτσι ο Σ. έπαυσε τακτικά κάθε μέρα το χρονογράφημα μίας καθημερινής εφημερίδας της Μπαλίνης εκείνου του καιρού, το ψαλλίσει και το έστειλε και' έδιναν στο τυπογραφείο. Πολλές φορές το διάβαζε το χρονογράφημα, μα, όταν διαβάσαν πολύ, το ψαλλίσει χωρίς να το διαβάσει και το έστειλε για στοιχειοθέτηση...

Αυτό βάσταξε κάμποσον καιρό. Έξασαν όμως ένα απόγευμα ο Μπουλαχάνης μόλις έληξε να διαβάσει το φύλλο του «Αστέρ», φρεσκοτυπωμένο και λαχταριστό, έβριζε το υαλί του και στο χρονογράφημα του Σ. Κι' έδιδε και δέξες περίπου:

«Η άνασχιντία των συναδέλφων της πρωτεύουσας έχει υπερβεί όλα τα όρια. Μία έξ' αυτών, ο «Αστέρ» του κ. Μπουλαχάνη, ψαλλίσει καθημερινώς το χρονογράφημά μας και τα δημοσιεύει στην πρώτη σελίδα, χωρίς ν' αναφέρει ότι τα έληφεν από ήμεις. Ή τυτυμιατική αυτή «λοσι» της πνευματικής μας έργασίας, ή ανήθικος και παρόντος αυτή διαπραγή μας έμβάλει εις μελανάς σέφεις...»

Ο Μπουλαχάνης έμεινε κατάπληκτος και έγινε έξω φρενών! Αλλά δεν άργησε να εννοήσει τι συνέβη. Ο Σ. ψαλλίσει όλα τα χρονογραφήματα της εφημερίδας της Μπαλίνης, έψαλλίσει και αυτό και γιος να το διαβάσει το έστειλε στο τυπογραφείο του «Αστέρ». Βέβαια οι τυπογράφοι και ο διορθωτής έκαστ'άβαν τι συμβαίνει. Μα αυτό δεν τολμούσαν να επέμβουν. Ο Μπουλαχάνης ήταν τόσο άγιος!...

Μετά λίγη ώρα, αφού ο Μπουλαχάνης έδιάβαζε το χρονογράφημα, φθάνει στο γραφείο και ο Σ. που δεν είναι έδινος από όλα αυτά, γιατί δεν είχε διαβάσει το χρονογράφημα που υπέγραψε!...

Ο Μπουλαχάνης τον ύποψήθηκε στην ανάλη των γραφείων με βιαστές και με κλοπές... Κουτοποβολήσαντες από την ανάλη ο Σ. έβριζε από πείδα, γιος να έβρει άρκια τι συμβαίνει. Έπινε τότε σ' ένα κόμμι και άγρόσε ένα «Αστέρ». Και τότε είδε τι έγινε διαπράξει.

«Υστερ» απ' αυτά ο μακαρίτης Σ. έθεσσε σωστό να μην ξαναπατήση στο γραφείο του «Αστέρ» κι' έτσι γιος να το βάλει άπερρώσε από την εφημερίδα του Μπουλαχάνη...

Σε ηλικία 88 και λίγα χρόνια πριν ο Μπουλαχάνης έβριζε και λίγα χρόνια πριν έβριζε άνοητά ασχιστή περιουσία, αυτή που έχρισε το στάδιο του από ύποπτες θεάσεις...

ΦΩΤΟΣ ΠΟΦΥΛΛΗΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΦΙΛΩΝ

—Θα σου έμπιστευώ κάτι, μπορείς να το κρατήσεις;
—Εμπιστεύου μου ένα κατοστάρικο και θα ιδής!

ΖΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Joachim Rügheimer

“ΓΥΝΑΙΚΕΣ”...

Ο βαρώνος Φέλιξ έκανε από πολύ καιρό ένα επίμονο κόρτε στην Ίλόγκα και δεν άργησε να γίνει κύριος της καρδιάς της. Η Ίλόγκα ήταν ενθουσιασμένη γι' αυτό, κι' ήταν πολύ φυσικό να θέλη να έμπιστευθεί το μυστικό της στην καλλιτέρι φίλη της. Διάβολο! Για ποιά λόγο τόχα έχει κανείς την καλλιτέρι φίλη του;

Η καλλιτέρι φίλη της Ίλόγκα, η Μάμπελ, άκουσε προσεκτικά την αφήγηση της κι' ένα χαμόγελο στά χείλη.

—Γιατί γελάς; τη ρώτησε η Ίλόγκα κοιτώντας το κεφάλι της. Δεν σε καταλαβαίνω. Ο Φέλιξ είναι τρελός μαζί μου. Μ' αγαπά παράφορα. Με έκτενε με δάκρυα στα μάτια. Δεν ύπάρχει γι' αυτόν άλλη γυναίκα εκτός από μένα.

Μα η Μάμπελ έξακολουθούσε να χαμογελά μυστηριωδώς.

—Σε πιστεύω, αγαπητή μου, της είπε τέλος. Πιστεύω πως σ' αγαπά και όλα όσα μου λές. Όστόσο διατάζω να παραδεχθώ πως ή άλλες γυναίκες είναι άνταρτες για τον αγαπητό σου Φέλιξ. Θάταν ο πρώτος άνδρας στον κόσμο, που θα είχε την σπανία αυτήν ιδιότητα της σταθερότητας...

—Φοβούμαι πως ηλίενης, αγαπητή μου.

—Κάθε άλλο!

—Εν πάση περιπτώσει μου είναι πιστός και είναι άδύνατον να με απατήσει με άλλην.

—Πολύ πιθανόν, της απάντησε η Μάμπελ. Ίσως όμως να μην το δόθηκε ως τώρα ή ευκαιρία γι' αυτό. Για να σου δέξω για τον χαρακτήρα του, θα έπρεπε να έχεις άδύνατον να πιστέψω.

—Αλλά;

—Ας τόν δοκιμάσω, ως κάνομε μια μικρή άπείρα. Θα τον καλέσω σπίτι μου να πάρουμε μαζί το τσάι...

—Καί ύστερα;

—Για τα παρακάτω θα μιλήσωμε!

**

Το σχέδιο είχε καταστρωθεί με όλες της λεπτομερείες του και ή μέρα της εκτέλεσεως ώριμήθηκε. Η Μάμπελ έδωσε άδεια στην καμαριέρα της από της 3 το μεσημέρι. Θα φρόντιζε μόνη της για το τσάι και το σεβίρισμα.

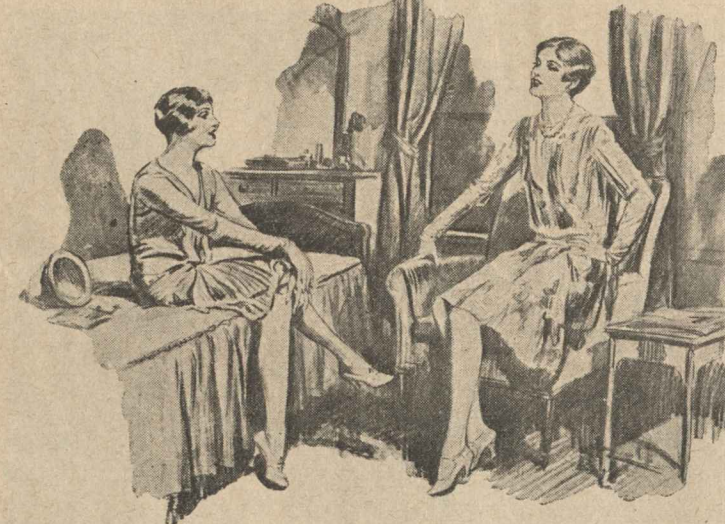
Πάνω στο τραπέζι της ήταν το τηλέφωνο. Η Μάμπελ σκεδίαζε μέσ' στο μυαλό της πως θα έξελισσε το ραντεβού εκείνο. Στην αρχή θα μιλούσαν για τον καιρό, ύστερα για τον περίεργο, που είχαν κάνει χθές με το αυτοκίνητό του μαζί με την Ίλόγκα και ύστερα ίσως γινόταν τρυφερός κι' άρχιζε τα κοιμημένα.

Αυτή θάταν η κρίσιμη στιγμή. Θα τον κίταζε τότε έκπληκτη και προσβεβλημένη με μά' ματιά, που θα τον έκανε να τα χάσει. Κι' ύστερα κοιτώντας το κεφάλι της, θα τούλεγε αυτά τ' άλλα και σταράτα λόγια, που θα διέπλαν άμέσως τα τολμήματα του άνηκου: —Αγαπητέ κύριε, πριν συνεχίσουμε, δέξομαι να σάς θυμίσω πως πρόκει να τηλεφωνήσετε άμέσως Κορνέλιους 35-33... Ναί, ναί 35-33!

Αυτός ήταν ο αριθμός του τηλεφώνου της Ίλόγκα. Η Μάμπελ χαρόταν, βλέποντας νοερά το αστασιμένο και περίεργο πρόσωπο του Φέλιξ, όταν θα καταλάβαινε πως όλα ήταν μια προμελετημένη σκηνοθεσία, με σκοπό να δοκιμάσουν ή φίλη της κι' αυτή την ένταμιότητα του. Ότι τα πράγματα θα γί-

νοινταν ακριβώς καθώς τα λογάριζε ή Μάμπελ, γι' αυτό δεν είχε καμιάν άμφιβολία. Πλησίασε το τραπέζι, κοντά στη θερμάστρα, και δόλεψε το σεβρίσιο του τσαγιού. Τέλος χτύπησε το κουδούνι. Η Μάμπελ έβριζε μια γρήγορη ματιά στον καθρέφτη, για να βεβαιωθεί για την κομψή εμφάνισή της, κι' έπινε ν' άνοιξη την πόρτα. Ο βαρώνος Φέλιξ κι' ένα τεράστιο μπουκέτο κόκκινα τριαντάφυλλα της χαμογέλασε κι' ευγένεια.

Η Μάμπελ ήταν μια χαριτωμένη οικοδόσπινα κι' όλα έγιναν σύμφωνα με το πρόγραμμά της. Ήσαν το τσάι τους, μίλησαν για τον καιρό, για τον χθεσινό τους περίεργο με το αυτοκίνητο κι' ο βαρώνος Φέλιξ καθόταν δίπλα της, στη γωνιά της θερμάστρας. Την έβριζε γοητευτική κι' εκείνη πάλι τον έβριζε χαριτωμένο κι' ευγενικό. Η Μάμπελ κίταζε κλεφτά το τηλέφωνο, μα είχε την γνώμη πως δεν είχε φτάσει ακόμα ή κατάλ-

—Φοβούμαι πως ηλίενης, αγαπητή μου, είπε η Ίλόγκα στη φίλη της.

λήρη στιγμή. —Κόμμα! της είπε ξαφνικά ο βαρώνος, φιλώντας το χέρι της.

—Ποιά είναι κοίμα; τον ρώτησε κείνη και κήθηκε πιο κοντά του.

—Πού έλπες φίλη της Ίλόγκα, έξακολούθησε ο Φέλιξ.

—Βρίσκετε; είπε χαμογελώντας ή Μάμπελ και γυρίζοντας το κεφάλι της για να μην είναι ύποχρεωμένη να βλέπει διαρκώς το τηλέφωνο.

—Ναί, είπε ο βαρώνος. Θα μπορούσα να σάς ερωτηνθώ.

—Και γιατί δεν το κάνετε; τον ρώτησε.

—Γιατί; είπε ο Φέλιξ σκεπτικός και περνώντας τρυφερά το χέρι του γύρω από τους ώμους της.

Μα η Μάμπελ δεν τραβήχθηκε. Άπεναντίας χαϊδεύτηκε σαν γάτα πάνω του, και προσπαθώντας την φορά αυτή να μην έχη μπροστά στα μάτια της το τηλέφωνο. Το τηλέφωνο... στην άλλη άκρη του σώματος θα περίμενε ή Ίλόγκα, καθώς είχαν μείνει συμφωνημένοι, θα περίμενε το κάκον να την καλέσουν...

Α, το καταραμένο αυτό τηλέφωνο! Τι κοινή ιδέα, να θελήσει να δοκιμάσει τον Φέλιξ.

—Γιατί; επανέλαβε ο βαρώνος χαϊδεύοντας τα μαλλιά της.

Ο βαρώνος γινόταν όσο περνούσε ή ώρα και πιο επιθετικός. Και έβλεπε αυτό δίχως καμιά μετονημένη προσφύλαξη, σαν να ήταν δέβαιος για την τελική κατάκτηση της θελητικής αυτής φίλης της... φίλης του.

Για μια στιγμή, χαϊδεύοντας τα ξανθά μετάξια μαλλιά της την ρώτησε κάπως ειρωνικά:

—Τι θα λέγατε αν σάς ερωτεύομαι, σ' αλήθεια;

Η Μάμπελ σαν να ξαφνίστηκε απ' την ερώτησή του, που δεν την περίμενε. Μέσα στο κορμί της άπ' τον πόθο μυαλό της προσπαθούσε να έξηγήσει την παράξενη ερώτηση του Φέλιξ. Γιατί δηλαδή να μην μπορούσε να την ερωτευθεί σ' αλήθεια. Μήπως όλ' αυτά που γινόταν ήταν ψεύτικα;

Και ή Μάμπελ μη θέλοντας να βασανίζει περισσότερο το μικρό μυαλό της άφισε τον βαρώνο να την κάνει ό,τι ήθελε. Σφιγγόταν πάνω του και κίταζε το ξαναμμένο του πρόσωπο. «Τώρα θα με φιλήσει» σκεπτόταν. Μα ξαφνικά συνέβη κάτι άπρόσπτο.

Ο βαρώνος Φέλιξ σημάχθηκε απότομα απ' τη θέση του και άφρινότας την ακόμα με τη γλίσκα των τρυφερών χεριών του, άρχισε να δημαρτίζει μέσα στο δωμάτιο νευρικά.

—Τι πάθατε, Φέλιξ; ρώτησε τρυφερά ή Μάμπελ.

Ο βαρώνος δημαρτίζει δίχως ν' απαντά. Το πρόσωπό του αν και δεν είχε χάσει το ξαναμμένο χρώμα του, έδειχνε κάποια νευρική σύσπαση των μυών του, σημείο έσωτερικής ταραχής.

—Φέλιξ..., ξαναφώναξε πιο περιεργη και ταραγμένη τώρα ή φίλη του. Τι πάθατε;

Ο βαρώνος σταιμάχθηκε απότομα. Η έκφρασή του πήρε ένα ακαθόριστο χαμόγελο, και είπε άργα και ψηχρά, τονίζοντας της λέξεις:

—Πριν το ξεχάσω, πρέπει να γίνη. Άν δεν κάνω λάθος, κάτι θέλατε να μου σκαρώσετε.

—Να σάς σκαρώσω κάτι; μουρμούρισε ή Μάμπελ έμβρόντητη.

—Ναί, είπε ο Φέλιξ. Έπρεπε να καλέσω την Ίλόγκα... Κορ-

νέλιους 35-33... Αυτό δεν ήταν; Εκείνη με προειδοποίησε...

Η Μάμπελ δεν απάντησε. Σημάχθηκε νευρικά κι' έκανε δυο-τρείς βόλτες μέσ' στο δωμάτιο. «Καταραμένο τηλέφωνο! με μουρμούρισε τέλος κι' άνοιξε την πόρτα. Μα ο βαρώνος βρέθηκε άμέσως δίπλα της.

—Καταραμένο τηλέφωνο!; είπε και την έμπόδισε να προχωρήσει στην είσοδο. Έλάτε, αγαπητή μου. Είμαι δέβαιος πως συμφωνείτε και σεις, να μην τηλεφωνήσω καθόλου στην Ίλόγκα!...

**

«Υστερ» από δυο ώρες το τηλέφωνο της Μάμπελ χτυπούσε για να σπάσει. Η Μάμπελ, άφρινότας την άγκυλιά του βαρώνου Φέλιξ, πήγε και πήρε το άκουστικό.

—Άλλο! φώναξε από την άλλη άκρη ή Ίλόγκα. Ξέχασες λοιπόν τη συμφωνία μας;!

—Τη συμφωνία μας!; ρώτησε αστασιμένη ή Μάμπελ... Δεν καταλαβαίνω τι θέλεις να πής!

—Ο Φέλιξ θα μου τηλεφωνούσε, σαν έρχόταν σπίτι σου.

—Α, ναί, ο Φέλιξ, είπε επάπολα ή Μάμπελ, στέλνοντας ένα φιλή στην άκρη της θερμάστρας. Μα δεν ήρθε, αγαπημένη μου. Το ξεχάσα ολότελα και είμαι εύχαριστημένη γι' αυτό. Όλο το απόγευμα ήμουν στην ράφτρα μου. Άν θές, επιχειρούμε μαν άλλη φορά τη δοκιμή. Είσα σύμφωνη, χρυσή μου;

ΙΩΑΚΕΙΜ ΡΥΓΚΑ-Ι. ΜΕΡ

ΖΩΗ ΤΩΝ ΤΑΡΡ

ΑΔΟΛΦΟΣ ΜΑΝΖΟΥ

Για αρκετό καιρό οι θαυμαστές και η θαυμασμένη του 'Αδόλφου Μανζού—και είναι πολυάριθμοι μέσα σ' όλο τον κόσμο—δεν άκουαν πια να γίνεται λόγος γι' αυτόν. Τί είχε γίνει; Μήπως είχε βαρεθεί την όθνη από την ικανοποίησή του; Μήπως η φωνή του δεν έκανε για τον ήχο; Ή, απλούστατα, περνούσε μήπως εύτυχισμένες μέρες κοντά στην ξανθή και χαριτωμένη γυναίκα του χωρίς να ενδιαφέρεται πια για το στούντιο; Τέτοιες κι' άλλες τόσες ερωτήσεις έμεναν χωρίς απάντηση.

Όταν ξαφνικά μία μέρα προεβλήθη η ταινία του Στέρνμπεργκ «Φλεγόμενες καρδιές» και πιστοποιήθηκε με κατάπληξη πως ο Μανζού έπαιξε έναν από τους πρώτους ρόλους στο πλάι της Μαρλν Ντίντλ και του Γκαρ Κούπερ. Ήποδύσαν όπως συνήθως έναν ολόκληρο κόσμο, ευγενούς και κομψού κυρίου. Άλλα μήπως μπορούσε να φαντασθεί κανείς τον Μανζού αλλοιωτικά, από κοσμικό κύριο; Και έστημίσωσε τότε μια καινούρια επιτυχία.

Ο Μανζού έχει μείνει ώστόσο ο άνθρωπος που δεν παρασύρθηκε από της επιτυχίες του. Σαν πραγματικός καλλιτέχνης, έμεινε όμοιος και στην όψη του όπως κι' όταν ήταν ένας ασάνης ακόμα ήθοποιος.

Ο 'Αδόλφος Μανζού εμφανίζεται πάντα μέσ' στις ταινίες που παίζει σαν ένας καλός γνώστης της γυναικείας απάστασης. Νοιώθει κανείς πως της έχει μελετήσει καλά της γυναικείας και... χωρίς αμφιβολία, πως... έχει αγαπήσει πολλές!

Έλεγε τελευταίως ο ίδιος πάνω σ' αυτό το θέμα:

«Πριν από αρκετά χρόνια, πολύ πριν ακόμα η τύχη και η δόξα μου χαμογελάσουν, τότε που ήμουν ακόμα φτωχός, άφαντος κι' όχι πολύ ικανοποιημένος από τους κόπους μου, αναρωτιόμουν συχνά με τι τρόπο θα μπορούσε κανείς να κατακτήσει την ψυχή μιας γυναίκας. Και δεν έβρισκα την απάντησή. Όλα αυτά ολόκληροι νερόι πέσαν κάτω από τα γαφύρια από την εποχή εκείνη και ποτέ ως τώρα δεν κατάφερα να εξηγήσω το μεγαλύτερο αυτό αίνιγμα του κόσμου που λέγεται γυναίκα. Ακόμα και σήμερα που είμαι παντρεμένος και σαραντάρες στα χρόνια βρίσκω πως η ιδέες μου πάνω στο μυστήριο της γυναικείας ψυχής δεν έχουν καθόλου πλουτισθεί. Ενδιαφερόμουν εν τούτοις πάντα με όλα μου τα δυνάτα για την γυναικεία ψυχή. Οι χαρακτήρες των γυναικών με γελοῦσαν διαρκώς καθώς και η πράξεις τους έδωσαν την ιστορία της ζωής του χωρίς να αναφέρω και ως πρώτο θέμα το κεφάλαιο των σπουδών του. Έσπούδασα! Δεν έννοω φυσικά απλώς της εκπαιδευτικής και σχολικής σπουδής, αλλά την μία, την μεγάλη σπουδή της ζωής. Κι' αν εγγνώρισα καλά την φύση, αυτό βέβαια δεν ήταν δικό μου σφάλμα. Ο πατέρας μου ήταν ξενοδόχος, που φυσικά ήθελε να με πείσει να ακολουθήσω το επάγγελμα του στο οποίο εγώ δεν είχα καμμία κλίση. Όσο εγγράσθηκα για μερικούς μήνες κοντά του κι' αυτό ήταν όλο. Άφισα τα ξενοδοχεία για να μωυ στο Πανεπιστήμιο, όπου άρχισα να σπουδάζω φυσική, μαθηματικά, χημεία... με την πρόθεση να γίνω μηχανικός.

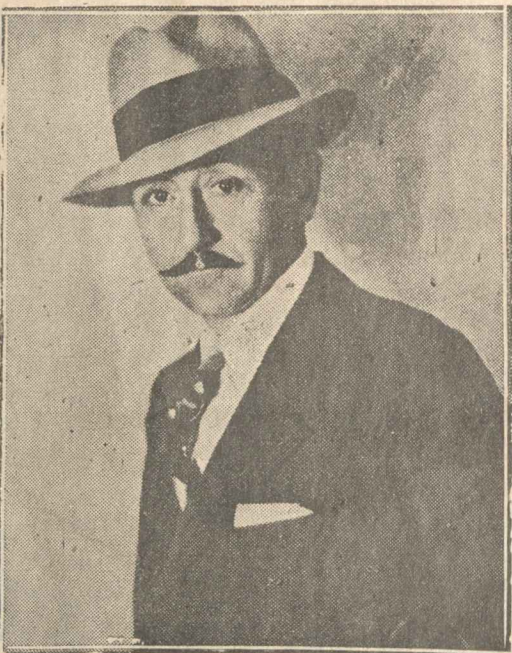
«Απ' όσους με βλέπουν σήμερα στην όθνη σε ρόλους κατακτητή γυναικών, μηιστήρος ή ερωσιδέως, κανένας δεν θα φανταζόταν πως άλλοτε είχα έντελως διαφορετικά σχέδια.

«Είμαι ίσως ενδιαφέρον να αναφέρω πως πότε μου δεν είχα σκεφθεί να γίνω ήθοποιος. Οι περισσότεροι από τους ήθοποιους και των δύο φύλων είχαν κάποια μανία από τα πρώτα κι' έλας χρόνια της παιδικής ηλικίας των με τον κινηματογράφο ή το θέατρο. Έγώ τούλάχιστον έβρα πως ήγγαυα πολύ σπάνια και στα δύο αυτά.

για να έρμηνεύω τόσο καλά τους όμοιους ρόλους του. Μέσα στο πολυτέλες και αναπτυστικό μέγαρο του Μπέρνερλεϋ Χίλλς ζή κοντά στους δικούς του με μία τέλεια άσμονία, που θα την εξέλεγε κι' ο τυπικώτερος οικογενειάρχης.

Η περασμένη ζωή του; 'Αλλ' άς άφίσωμε τον ίδιο να μάς την πη με λίγα λόγια:

«Πριν άπ' έλα—αναφέρει σ' ένα τελευταίο αυτοβιογραφικό άρθρο του—όφείλω να διευκρινίσω ένα ζήτημα που έδωσε ήδη άσχημη να δημιουργηθούν πολλές φιλολογίες. Τι είμαι; Ποιά είναι η εθνικότης μου; Το όνομά μου δεν είναι αμερικάνικο. Παίζω πάντα ξενικούς ρόλους. Μιλώ γαλλικά και ιταλικά με την ίδια ευχέρεια που μιλώ τ' αγγλικά. Είμαι μήπως Άμερικανός, Γάλλος ή Ιταλός; Είμαι Άμερικανός. Η μητέρα μου

Αδόλφος Μανζού.

μου ήταν Ιρλανδή και ο πατέρας μου Γάλλος. Και να πως εξηγείται το όνομά μου, η καταγωγή μου και το μουστάκι μου!

«Δεν αξίζει τον κόπο να διηγηθώ κανείς την ιστορία της ζωής του χωρίς να αναφέρω και ως πρώτο θέμα το κεφάλαιο των σπουδών του. Έσπούδασα! Δεν έννοω φυσικά απλώς της εκπαιδευτικής και σχολικής σπουδής, αλλά την μία, την μεγάλη σπουδή της ζωής. Κι' αν εγγνώρισα καλά την φύση, αυτό βέβαια δεν ήταν δικό μου σφάλμα. Ο πατέρας μου ήταν ξενοδόχος, που φυσικά ήθελε να με πείσει να ακολουθήσω το επάγγελμα του στο οποίο εγώ δεν είχα καμμία κλίση. Όσο εγγράσθηκα για μερικούς μήνες κοντά του κι' αυτό ήταν όλο. Άφισα τα ξενοδοχεία για να μωυ στο Πανεπιστήμιο, όπου άρχισα να σπουδάζω φυσική, μαθηματικά, χημεία... με την πρόθεση να γίνω μηχανικός.

«Απ' όσους με βλέπουν σήμερα στην όθνη σε ρόλους κατακτητή γυναικών, μηιστήρος ή ερωσιδέως, κανένας δεν θα φανταζόταν πως άλλοτε είχα έντελως διαφορετικά σχέδια.

«Είμαι ίσως ενδιαφέρον να αναφέρω πως πότε μου δεν είχα σκεφθεί να γίνω ήθοποιος. Οι περισσότεροι από τους ήθοποιους και των δύο φύλων είχαν κάποια μανία από τα πρώτα κι' έλας χρόνια της παιδικής ηλικίας των με τον κινηματογράφο ή το θέατρο. Έγώ τούλάχιστον έβρα πως ήγγαυα πολύ σπάνια και στα δύο αυτά.

«Και τώρα άς έλθω στο δεύτερο κεφάλαιο του θέματός μου. Η τύχη παίζει σπουδαίο ρόλο στην ζωή από την φιλοσοφία ή την σπουδή.

«Μόλις τελείωσα την θητεία μου στον στρατό, γύρισα και έβρηκα τον πατέρα μου τελείως καταστραμμένο οικονομικά. Μου χρειάστηκε να εργασθώ για να ζήσω. Έπεισθη έλασα καλά τα γαλλικά έβρηκα εύκολα μία θέση σε μία ατμοπλοϊκή εταιρεία. Καπλάξα εκεί πολύ κι' αμειβόμουν λίγο. Η ανάγκη μου άπ' έτέρου ήσαν αρκετά μεγάλες, γιατί ήμουν μαθημένος να ζώ σαν έμπορος και φυσικά ο μισθός μου δεν ήταν αρκετός για να μου επιτρέπη να εξακολουθώ εκείνη την ζωή.

«Μία μέρα, ήρθε κάποιος φίλος μου και μου είπε πως υπήρχε ένας τρόπος που μπορούσε κανείς εύκολα να κερδίσει χρήματα, καμιά δεκαριά δολάρια τον μήνα, εργαζόμενος τα βράδια—μετά της ώρας του γραφείου—σ' ένα εργοστάσιο ταινιών, ως φυγικάν. Η ιδέα μου φάνηκε έξοχη και το ίδιο βράδυ έσπευσα στα γραφεία της «Βιταγκράφ» όπου άρχισα το κινηματογραφικό μου στάδιο.

«Επί ένα μήνα σχεδόν κάθε βράδυ έπαινα κι' εγώ κέρδους υπηρέτων, σεβιτόρων, στρατιωτών κ.λ.π... Πληρώνόμουν πότε ένα, πότε δύο και πότε τρία δολάρια. Και να, που σιγά-σιγά αντιλαμβάνομαι πως άρχίζω να με κυριεύει το πάθος της συμπληρωματικής μου τότε δουλειάς. Έσκεπτόμουν μάλιστα ν' άφισα τελειωτικά το γραφείο για να μωυ άριστικά στο επάγγελμα του ήθοποιου, όταν... κηρύσσεται ο Παγκόσμιος Πόλεμος ξαφνικά.

«Πήγα στρατιώτης στο ιταλικό μέτωπο, όπου έμεινα έως την άνακωχή. Όταν έτελείωσα ο Πόλεμος επέστρεψα στην Άμερική και ξανάρχισα να εργάζομαι. Ήταν η εποχή που διαγραφόταν ολόκληροι πιά το μέλλον του κινηματογράφου. Τι οργανώσεις, πόσοι άγώνες φιλοδοξιών και πόθων! Άρχισα ως σκηνοθέτης, άλλ' αυτό δεν κράτησε πολύ καιρό. Τα χρόνια περνούσαν άργά, πολύ άργά, κι' εγώ δεν ήμουν ακόμα παρα στην άρχη. Μία μέρα γνωρίστηκα με τον Τσαρλι Τσάπλιν...

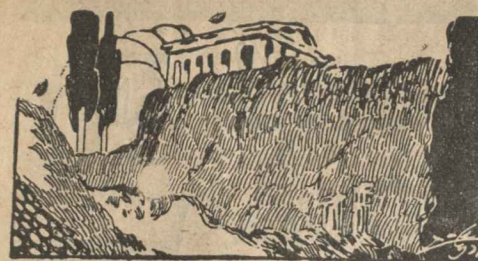
«Μου είπε: «Έχω περησιότητα πως δεν σάς λείπει το ταλέντο. Θα φροντίσω να κάνω κάτι για σάς. Και με υπέβαλε σε μερικές δοκιμές, αλλά χωρίς επιτυχία. Ο Σαρλι όμως ήταν βέβαιος για την αξία της γνώμης του και δεν άποβαρόννησε εύκολα. Όστε κι' εγώ. Γυρίσαμε λοιπόν μερικές ταινίες και εργαζόμουν έκτοτε επί 7 χρόνια μέσα στο στούντιο, όταν η επιτυχία ήρθε επί τέλους.

«Έπαιξα τότε μαζί με τον Βαλεντινό, τον Ντουγκλας Φαίρμπανκ και την Μαίρη Πίκφορντ. Μετά την «Μεγάλη Δουκίσσα» η επιτυχία φάνηκε ολόκληρη. Από τότε μου δίνουν πάντα ρόλους έξων. Δεν υποδύομαι σχεδόν ποτέ τύπους Άμερικανών. Κάποτε μου το είπε φανερά κι' ένας μεγάλος διευθυντής: «Κανείς δεν θα πίστευε βλέποντάς σας πως είστε Άμερικανός».

«Πρέπει να κάνω εδώ την παρατήρηση ότι το κοινόν είναι πολύ ενδιαφέρον. Όταν άρχισα να συμπαθώ έναν ήθοποιό σ' έναν ρόλο Α, έννοις να τον βλέπω πάντα στους ίδιους ρόλους και με την ίδια μάλιστα έξωτερικήν ευφάνηση. Φαντάζεσθε πως ο Σαρλι εάν εγγύριζε έναν ρόλο χωρίς τα κλασικά μουστάκια του, το μέλον του και το απαυτοῦνι του, θα εύχαριστούσε το κοινόν; Έγώ νομίζω πως θάπαυε να είναι ο ένδοξος Σαρλι. Αυτό άλλωστε ισχύει και για όλους τους μεγάλους πρωταγωνιστές».

«Όταν ο Μανζού μένει έλεύθερος η τελειώνη την καθημερινή του δουλειά, το άρέσει να διαβάξω ώραία βιβλία. Έξίσου αγαπά με πάθος το τένις και έχει μία ιδιαίτερη και άθεόαπειτη άδυναμία: τα σκυλλία...

M.

ΙΚΟΤΗ ΜΡΑΣΙΑ

ΜΕ ΤΟΝ ΚΟ

=====

ΡΗΓΑ

ΓΚΟΛΦΗ

=====

Το πρώτο τέταρτο του είκοστού αιώνα ήταν μία περίοδος πολύ ζωντανή για τα γραμματα του τόπου μας. Αυτή την εποχή άνοιξε και φούντωσε το γλωσσικό ζήτημα ή καλλίτερα το κίνημα του δημοτικισμού που στάθηκε το σημαντικότερο και μόνο πνευματικό γεγονός από την επανάσταση του είκοσιένα ως τα σήμερα. Υπάρχουν άνθρωποι που δεχτήκανε τον δημοτικισμό και υπάρχουν άνθρωποι που πήραν μέρος ενεργό στον άγώνα, που στάθηκαν στρατιώτες στην πρώτη γραμμή της μάχης. Ένας τέτοιος ποτός και γενναίος στον άγώνα, θεμιτός κι' άφισωμένος στην ιδέα, είναι κι' ο σημερινός συνομιλητής μου, ο Ρήγας Γκόλφης.

Τον πρωτογνώρισα στο μικρό γραφείο του «Νομιά» στα 1919 στην όδο Σοφοκλέους, εκεί που είναι σήμερα το διδμοπολείο του Γρανιάρη. Σεμνός, άπλός, λιγομίλητος, στοχαστικός, ευγενικός προς όλους ήταν ο άνθρωπος που μοι παρουσίαζε ο μακαρίτης ο Γάγης Ταγκόπουλος. Μου παρουσίαζε τον άνηρωτο, γιατί τον ποιητή και τον κριτικό τον ήθερα, τον σεβόμωνα, τον τιμώσα. Μικρό παιδί στο γυμνάσιο διάβαζα στίχους του και κριτικές του. Είχα τραφή τα χρόνια εκείνα με ή κριτικά άρθρα του Ρήγα Γκόλφης στον «Νομιά». Μάλιστα τον ξεχώριζα ανάμεσα σ' όλους της συνομιλιών του «Νομιά». Τον έβρισκα πιο αντικειμενικό, πιο συγκρατημένο, πιο βαθύ και στοχαστικό, και τον ξεχώριζα αυτόν μαζί με τον Κερταίο ανάμεσα σ' όλους. Είχε κερδίσει την εμπιστοσύνη των έων και δεν θυμάμαι ποτέ λόγους του ή γράμμά του να μου φάνηκαν προκλητικά ή νάλεναν άσέβεια ή πρόθεση άδικίας.

Μετά την πρώτη εκείνη γνωριμία μας ξανταναμνησκόμενες πολλές φορές. Πολλές φορές άκούγοντας τον ν' άραδιάζει της κρίσεις του για τα πιο νοτιά ή τα παλότερα πνευματικά προϊόντα του τόπου, αναρωτιόμουν πως και γιατί ο άνθρωπος αυτός ήταν συμβολαιογράφος. Έσπαγε το μυαλό μου να καταλάβω τι γινεαίε ανάμεσα σε διαθήκες, σε προνομιόφωνα, μέσα σε πυροαίιδες από χαρά που πάνω σ' αυτό ή νομοθετικές άρμοδιότητες του τόπου φιλοτεχνούσανε κάτι προτάσεις λόγου που έγραφε ο κ. Α. Δημητριάδης να ν' άναγκαστεί ο κ. Ρήγας Γκόλφης. Κάποτε τον ούστηκα και πρόθυμα, γελαστός μάλιστα, μουδωνε την εξήγηση:

—Είμαι Μεσολογγίτης, μου είπε, και από μικρός έδωχα μεγάλη κλίση για τα γραμματα. Έτρεχε όμως να έχω πατέρα συμβολαιογράφο κι' έπρεπε την έτοιμη αυτήν δουλειά να την συνεχίσω, να την παραλάβω κάπως. Αυτό και έγινε. Τα πράγματα μ' άήγισαν να σπουδάσω νομικά. Μπορώ να το έβω πως αν και ήμουν γραμμένος στην νομική σχολή, ή καρδιά μου ήταν δοσμένη την φιλοσοφική. Ήμουν σύγχρονος με τον Γλινώ, τον Δελμούζο, τον Τριανταφυλλίδη και άλλες φορές μ' έρωτούσανε πως και γιατί ράφτηκα στα νομικά. Έτσι παρακολούθησα ή έπαιστημης: Τα νομικά και την φιλοσοφία.

Αν κρίνω βέβαια από την σημερινή μου κατάσταση δεν είμαι δυσαρεστημένος από την δουλειά μου. Μου έπρέπει να ζώ, κι' αυτό ε φάνηκε... Στο γράμμαα προποτανοσιόημα με στίχους. Είχα στείλει δειλά-δειλά ά πρώτα τραγούδια μου στον «Νομιά», στα 905, με ψευδώνυμο. Ο μακαρίτης Ταγκόπουλος όταν τα διάβασε όχι μονάχα τα δημοσίευσε, αλλά και με κάλεσε να με γνωρίσω κι' με παροκάλεσε να συνεχίζωμια ταχτικά το περιοδικό. Έτσι ποστονονοστικώμια με τον Ταγκόπουλο κι' από τότε χρονολογείται ή συνεργασία μου στο περιοδικό του. Στα 909 έβγαλα την πρώτη ποιητική μου συλλογή «Τα τραγούδια του Άλφρη» και πολύ άργόερα, έστερ' από δώδεκα χρόνια, έβγαλα τους «Υμνους», την δεύτερη δηλαδή συλλογή τραγουδιών.

—Και στο μεταξύ διάστημα ;
—Δημοσίεψα στίχους στο περιοδικό και κριτικά σημειώματα. Ήμουν ο κριτικός του «Νομιά». Έγραφα τα λογοτεχνικά βιβλία και το θέατρο.

—Εκτός άπ' αυτές της συλλογές έχετε κι' άλλες δύο...

—Στα 1925 έβγαλα τα «Γυρίσματα της Ρίμας» και πέριαι τα «Λυρικά χρώματα».

—Και το δράμα σας ο «Γήταυρος»;

—Αυτό τυπώθηκε στα 1921. Είναι σύγχρονο με τους «Υμνους».

—Σεις που κάνετε και ποίηση και κριτική θα ήθελα πολύ να μου λέγατε αν συμμερίζεστε την άποψη πως ή ποίηση τούτον τον και-

Ο κ. Ρήγας Γκόλφης.

ρο ξεεφάρτε επειδή, λέει, ή εποχή μας είναι αντιποιητική.

—Δεν την συμμερίζομαι αυτή την άποψη, γιατί νομίζω πως δεν υπάρχουν εποχές ποιητικές και αντιποιητικές. Η ποίηση υπάρχει παντού και πάντοτε γιατί είναι στοιχείο ζωής που άλλοι βέβαια το δέχονται πολύ και άλλοι λίγο, άλλα έλαγιστα και άλλοι καθόλου. Νομίζω μάλιστα πως ένα ποσοστό ποίησης υπάρχει στον κάθε άνθρωπο αλλά ότι το ποσοστό αυτό δεν είναι άρεκτο να τον κμνη ποιητή. Ο ποιητής διαφέρει από τους άλλους ανθρώπους γιατί αυτός περισσότερο από τους άλλους μπορεί και βλέπει την φύση, μπορεί και δέχεται έντυπώσεις και έχει τα μέσα να εκφράξω με έτεγχο λόγο της συγκινήσεως του. Και όσο ο ποιητής είναι πιο μεγάλος, τόσο άγχαλάει ένα βαθύτερο νόημα της ζωής.

Έχει τον τρόπο ο ποιητής να φτάξω στην ούσία των πραγμάτων, ν' άγγίξω την ψυχή τους. Αυτό είναι για μένα ο ποιητής.

—Αν ο ποιητής είναι καθώς τον εξηγείτε, τότε ή θεωρία μιας ταξικής τέχνης είναι σφαλερή. Γιατί ο ταξικός ποιητής βλέποντας και τραγουδώντας τούτη την πλευρά της ζωής δεν άγγίξω την ψυχή των πραγμάτων, άλλα την έκφραση τους σε όρισμένον τόπο και σε όρισμένη στιγμή του χρόνου.

—Έχω μάν άντίφρηση πάνω σ' αυτό. Ο ποιητής θα έκφραση την εποχή του και μόνο κατά προσέκταση της σύγχρονής του ζωής θα συλλάβη το γενικώτερο νόημα της. Αν έβωμε πραγματικών ποιητή προστά μάς δεν έβωμε διόλου ν' άσοληθώμια με της πολιτικές του ιδέες. Ο πραγματικός ποιητής είτε κοιμωνοιστής είναι, είτε πατροδολάτης, είτε θρησκονετικός, κάνει αγαπητό το έργο του, με τα μέσα και της άρετής της τέχνης του φυσικά σε όλους και σε κείνους ακόμα που στο

πολιτικοκοινωνικό πεδίο σφέφτονται διαφορετικά άπ' αυτόν. Ο Βάρναλης που είναι πραγματικός ποιητής διαβάξεται και άρεσει και σε ανθρώπους που κάθε άλλο είναι παρά κοιμωνοιστές. Πιστεύω πως αν ή έπαρση του μεγάλου κρατικού θαυμάσιου ήδελε να κρατηθή στο έπος της άποστολής της θα έδινε το θαύμα για τον πεζό λόγο στην «Απολογία του Σωκράτη» του Κόστα Βάρναλη και το θαύμα το ποιητικό στα «Αντίφωνα» του Μιλτιάδη Μαλακάση. Βλέπετε λοιπόν πως όταν πρόκειται να κινή ένα έργο τέχνης δεν πρέπει διόλου να σταματούμια ούτε στις πολιτικές ιδέες του δημιουργού του, ούτε άκόμη στο ιδεολογικό στοιχείο που κλείνει μέσα του αυτό τοῦτο το έργο. Δεν πρέπει να το καταδικάζομια ως εθνικιστικό ή κοιμωνοιστικό, άλλα να το κρίνομια ως τεχνικό ή κακότεγχο. Ένας ποιητής άλλωστε είναι άδύνατο να μην έκφραση από τα ιδεολογικά, τα πολιτικοκοινωνικά ρεύματα της εποχής του. Είναι άδύνατο να μείνη στο περιθώριο και πολύ δύσκολο να βλέπει και να μελετά τον άνθρωπο άποκλειστικά ως φανόμωνο φυσικό.

Όλοι οι ποιητές από την αρχαιότητα ως τα σημερινά χρόνια όχι μόνο ενδιαφερόμιασαν σαν πολίτες για τα πολιτικά ρεύματα του καιρού τους, άλλα και άνακατεύτηκαν στην πολιτική, έκαμαν πολιτικούς άγώνες, πολιτεύτηκαν, πήσαν δημοσία υπεύθυνα πολιτικά άξιώματα και δέχτηκαν όλες της χαρές και της πίκρας της πολιτικής ζωής. Θυμηθήτε έναν θρησκονετικών ποιητή, τον Δάντε. Δεν έξεορίστηκε τάχα για πολιτικές ιδέες; Βέβαια αν μωυ πωίν για μία στιγμή αν μωυ άρεση ή πατριωτική ποίηση και το μυαλό μου πάει στα τραγούδια του Φοκιάνα Πανώ, τότε βέβαια θα διαμαρτυρηθώ. Δεν θα πτώξω όμως γι' αυτό ή πατριωτική ποίηση όσο ο ένας, αυτός ο άλφα ή βήτα κακότεγχος που φαντάξεται πως επειδή παύνει για θέμα την πατρίδα κάνει ποίηση πατριωτική. Το ίδιο μπορεί να συμβή με μίαν προλεταριακή τάνα ποίηση που θα είναι γραμμένη από άνθρωπο στενομύνη κάθε ταλέντου και γυνών από κάθε γούστο.

—Ειδικότερα για την νεοελληνική πνευματική ζωή θα θέλατε να μιλήσετε ;
—Σε γενικές βέβαια γραμμές. Έγώ πιστεύω ότι στην νεοελληνική λογοτεχνία υπάρχει πρόοδος. Βρίσκω πως ή νεώτερη γενιά και στον στίχο και στο διήγημα και στην κριτική έχει άντιστοιχώμιας άξίολογους. Μά πάντοτε της τελευταίας ποιητικές συλλογές που βγήκανε. Και τοι Μαλακάση, και τοι Τσιρομώκω και τοι Παπαγιάννη, είναι συλλογές καλές. Άκόμη και τα τραγούδια της Μελισσάνθης είναι άξιοπροσέχτα. Υστερα τα «Ταξίδια» του Φώτη Κόντορλου είναι ένα βιβλίο από τα καλλίτερα της λογοτεχνίας μας. Έκτός όμως άπ' αυτά έχουν δι το φως τελευταία και άλλα άξιόλογα βιβλία που άξίλουνε και που δείχνουνε πως γίνεται εργασία. Στην κριτική επίσης ή δουλειά του Φώτου Πολίτη είναι ή σοβαρότερη κριτική εργασία που έδω το φως. Μπορώ μάλιστα να πω πως της περισσότερες φορές ή κριτική του Πολίτη είναι σωστής.

—Δεν παρατηρείτε όμως κάποια άναρχία στο γράμμα των νέων ;
—Αυτόν που δεν πορεύεται να ζήσουν, να. Οι άλλοι όμως, οι καλοί, πεθαίνουν άπόλυτα στο γλωσσικό ζήτημα, γιατί νοιώθουν πως δεν ύπόγει ούτε μπορεί να σταθή έργο λογοτεχνικό που να μην είναι γραμματικά και συντακτικά άμωμο.

—Και σεις τι έτοιμάζετε ;
—Ένα κοινωνικό δράμα και δύο μελέτες. Μία για τον Παλαιά και μία για τον Ψυχόν. Στο Ψυχόν ίδιος την μελέτη δίνω πληροφορίες για την ύποδοξη που έκανε ή κριτική σάτυρα, το κοινόν, στο «Ταξίδια» του. Πάντως όμως ή εργασία αυτής δεν έτελείωσα ακόμα.

ΚΩΣΤΗΣ ΜΠΑΣΤΙΑΣ

Η καλλιτεχνική και ειοδομητική ζωή της Μαρίνας Κοτοπούλη

Φ. ΓΙΟΦΑΛΛΗ

(Η συνέχεια)

ΜΑ... Πή ήταν την εποχή εκείνη το θεατρικό κοινό της Αθήνας; Μικρό και όμοιο. Για να γεμίσει λοιπόν κάθε θέατρο το ένα θέατρο, έπρεπε να είναι το άλλο άδειο... Έτσι, όσο τα «Παναθήναια» έπαιναν, τόσο το θέατρο της «Νέας Σκηνής» άδειαζε...

Ο Βοναπέρας, η Μαρίνα και ο Μυράτ έβλεπαν πάλι πώς η δουλειά τους έπαινε τον κατήφορο... Άρχισαν να λείπουν τα λεφτά... Η μέτρια έκανε την εμφάνισή της...

Όταν πάλι ο κόσμος προσελκυστήκε από τα «Παναθήναια», άρχισαν κι η άνομι-μωλίες στην πληρωμή. Η Μαρίνα δεν έ-παυσε ταχυτικά τα λεφτά της και άρχισε να δημοσιεύει χρέη... Έβλεπε σκούρα τα πράγ-ματα. Πώς θα προχωρούσαν έτσι;

Και αν να μην έφθαναν αυτά, άρρώστη-σε κι ο Βοναπέρας... Τότε πάλι είδαν όλοι πώς ο θάσος δεν μπορούσε να πάει μπροστά. Και γρήγορα ήρθε το ναυάγιο! Το θέατρο έκλεισε και ο θάσος διελύθη.

Πάλιν η Μαρίνα στο Βασιλικό Θέατρο

Βοήθηκε λοιπόν έτσι πάλιν η Μαρίνα χω-ρίς δουλειά. Όλη η εργασία εκείνη πού έ-τοιμάστηκε με τόσους κόπους, έστράφηκε πάλιν τελείως στην καλοκαιρινή σαζόν...

Σε κείνη την ψυχολογική στιγμή της Μα-ρίνας, την ζήτησε πάλιν ο μακαρίτης Άγγε-λος Βλάχος για το «Βασιλικό Θέατρο».

Το θέατρο εκείνο, άπαιτο το άριστο ο Ολ-κονόμου, έπαινε πάλι τον κατήφορο. Η μη-χανοσοαρίες, η αντιζηλία, η καμίες και τό-σα άλλα το είχαν παρράλσει. Κόντευε να διαλυθί...

Ο Βλάχος τότε για να το σώσει από την διάλυση και για να του δώσει κάποια δύν-αμη, σκέφθηκε να πάρει πάλι την Μαρίνα στον θίασό του.

Η Μαρίνα άπογοητευμένη από τα ναυάγια, δηλαδή το θίασο Οικονόμου και το θίασο Βοναπέρα-Μυράτ, δέχτηκε να ξα-ναντιστεί στο «Βασιλικό Θέατρο».

Ξαναπήγε λοιπόν κι άρχισε να εορτάζεται με διάθεση. Μά υαλίς πήγε, δεν άνησε να νοιάσει πάλι το «Βασιλικό Θέατρο» δεν υπη-ροήσε να ζήσει πάλιν καινού. Ψυχοφαινούσε πάλι!

Όσο ο Βλάχος πάλι γεμίζοντας το 1907 - 1908 η Μαρίνα εορτάστηκε εκεί. Μά υαλίς τον Οικονόμου, το θέατρο έπαινε πάλι πώς δεν υπο-ρούσε πάλι να αταθί. Όλο το θέατρο σπου-ζόταν τα προνομιώμενα γόνατα στον Οικονόμου κι στην Μαρίνα. Ο Οικονόμου έβλεπε πάλι. Κι η Μαρίνα προστάθηκε τόσο να κρατήσει όλο το θάσος μόνι της, στους ώμους της...

Η διάλυση του Βασιλικού Θεάτρου

Έπαιξε λοιπόν εκείνο τον χειμώνα στο «Βασιλικό Θέατρο» η Μαρίνα πολλά έργα που αυτή τα είχε πρωτοπαρουσιάσει. Έκαμε έτσι μερικώς επιτυχίες. Ξανάπαξε άκόμα και της καλοκαιρινές επιτυχίες της στον θίασο Βοναπέρα.

Κατόπιν έπαιξε η Μαρίνα εκεί για πρώτη φορά και τον «Κλέ-φτ» του Μπερν-στάιν. Το έργο αύ-τό άρεσε έξωρε-τικά. Μά με μωσδου-λαίες και με ενέ-σεις δεν ζούν τα θέατρα. Και μάλι-στα το «Βασιλικό», πού ο κόσμος είχε τόσες άπαιτήσεις απ' αυτό...

Έτσι τράβηξαν η παραστάσεις του ως την άνοιξη. Έ-δωσε παραστάσεις και την Σαρακοστή.

Και κατά το Πάσχα, δηλαδή άρχώδης της 28 Απριλίου 1908, το «Βασιλικό Θέατρο» έ-κλεισεν άδυστικά πάλι.

Ο θίασός του διαλύθηκε και όλα τα λαμ-πρά του σκηνακά μέινανε άχρηστα στην απο-θήκη. Και μόνο κάπου-κάπου από τότε κι έ-στερα διάφοροι θίασοι, ή σωματεία, ή άτομα, έδιναν εκεί εκτάκτους παραστάσεις.

Από τότε ή Αθήνα έχασε το έπίσημο θέα-τρο της. Οι Αθηναίοι έπαιναν να πηγαίνουν στο θέατρο με φράκα—δπως το συνήθιζαν στο «Βασιλικό Θέατρο»—κι έπαιναν να παί-ρουν της θέσεις των από μεγαλόπρεπους τα-ξιδέτες που φορούσαν μπλέ λιβρέες, κοντά παντελόνια και κάτασπρες κάλτσες...

Το αθηναϊκό κοινό έμεινε τον χειμώνα δί-χως θέατρο. Μονάχα το καλοκαίρι έπήγαγε

Η κ-α Κυβέλη πού πρωτοπαρουσιάστηκε στο θέατρο την εποχή πού η Μαρίνα έδιδάμυε στην «Νέα Σκηνή».

Η Μαρίνα παίζει στα «Παναθήναια»

Το Πάσχα λοιπόν του 1908 η Μαρίνα βρέ-θηκε πάλι χωρίς όρισιμένη εργασία. Μά ε-χε στο μεταξύ άποκτήσει μεγάλη φήμη. Το κοινό είχε άναγνωρίσει την αξία της. Η κριτική την έλεγε πάλι, χωρίς άμφιβολία, εφ' έξαιρετική μας καλλιτέχνης και ή κμεγάλη μας τραγωδός. Η καλή της φήμη είχε στη-ραχθεί. Και ή εκτίμηση της τέχνης της ήταν γι' αυτήν ένα κεφάλαιο.

Όσο το σοβαρό δραματικό θέατρο δεν πήγαινε καλά. Το μουσικό, και προσπάτων ή έπιθεώρηση, ήταν φανερό πώς τραβούσαν το κοινό πού πολύ. Μά ή Μαρίνα Κοτοπούλη ή-ταν στοιχείο πού τραβούσε το κοινό, πού ά-ρεσε. Πώς όμως θα συνυμειβάλλοντο τα δυο αυτά πράγματα; Εκείνη ήταν δραματική καλλιτέχνης και το θέατρο πού εθριάμβυε ή-ταν το έλαφρό...

Εκείνη την εποχή άρρωδός—δηλαδή της ήμερας του Πάσχα του 1908—γινόταν δια-πραγματεύσεις και συμφωνίες να παηθή έ-κείνο το καλοκαίρι ή έπιθεώρηση «Παναθή-ναια» από τον θίασο Σαγιάρο με συμμετοχή και του κ. Μυράτ. Μετά την επιτυχία της πρώτης χρονιάς, έπλυναν όλοι πώς τα «Πα-ναθήναια» θα σμειωναν πού μεγάλη επιτυχία τον δεύτερο χρόνο. Μά για να γίνει πού μεγάλη ή επιτυχία σπληνίστηκαν ο μακαρίτης Σα-γιάρος και ο κ. Μυράτ πώς έπρεπε να ζητήσουν

να λάβη μέρος σ' αυτά κι ή Μαρίνα.

Της τό είπαν. Η Μαρίνα έδίστασε γι' αυτή πού σπαγή. Μά έπειτα σκέφθηκε πώς είχε μέσα της κι' αυτό το ταλέντο. Θα μπορούσε να παίξει και σ' έπιθεώρηση. Κι' αληθινά είναι τόσο πολυσύνθετο ταλέντο πού για όλα κάνει, κι' όλα μπορεί να τα δημιουργήσει. Από άποδείχτηκε κατόπιν θριαμβευτικά...

Δέχτηκε λοιπόν να δηή στα «Παναθήναια». Και κείνο τον χρόνο ή έπιθεώρηση αυτή ήταν πολύ έπιμελημένη. Ο κ. Άννης και ο μα-καρίτης Τσοκόπουλος είχαν βάλει όλα τα να-νατά τους να την κάμουν δημοφιλή, έπικαιρη και σύμφωνη με τα γούστα του αθηναϊκού κοινού. Λένε πώς τα δεύτερα αυτά «Πα-ναθήναια», δηλαδή του 1908, ήταν από τα καλ-λίστα.

Σ' αυτά είχε την τέχνη να πρωτοφανή ή Μαρίνα σ' έπιθεώρηση.

Μελέτησε τα νούμερά της, προετοιμάστηκε καλά, έξασκησε την φωνή της, γιατί τραγού-δισε κι' όλες από σκηνής και βρέθηκε έτοιμη για όλα στην ποσειδέα.

Ήταν τότε ή Μαρίνα 20 χρονών. Ζωρή, έλαφρή, εύληστη. Η φωνή της, μά όρλια φωνή κοντοάλας, έκανε έντύπωση. Η κνή-σεις, ή ζωρότης, ή χάρη της ξετρελλάναν.

Η «Νέα γυναίκα»

Στην προεμέρα ή Μαρίνα εθριάμβυσε! Έπαιξε διάφορα νούμερα με μεγάλη έπι-τυχία. Μά πού πολύ άρεσε και πού πολύ γε-ροκορήθηκε και μαζαρίστηκε στον όλο της «Νέα γυναίκα». Ήταν ή ποιότες προσπάθειες της Έλληνίδας γυναίκας να άνδροποιηθή. Πα-ρουσιάζονταν λοιπόν ή Μαρίνα ντυμένη με κοντή φούστα, με καλλάρια άνδρική, με γοσ-βάτα, με σακκάκι άνδρικό και ρεμπτομυλικά στο κεφάλι. Καί στο χέρι κρατούσε χοντρή μαγκούρα.

Κι' άρχισε να τραγουδάει: «Κάτω τα βέλλα και τα καπέλλα και τα φτερά και ή νουρές.

Δεν θέλω τώρα λιλιά και δάσα. Δεν είμαι πάλι παλιού καιρού νοικοκυράς.

Και άκολουθούσε το ρεφραίν :

«Έγώ είμαι ή νέα γυναίκα, πού θα κατ'είω και θα ψηφίζω. Η καθεμιά μας άξίζει για δέκα. Δεν δίνω γι' άντρες έναν παρό λ.

Η εμφάνιση της Μαρίνας σ' αυτό το νού-μερο, το τρανούνι της, ή ζωρότητά της, το λίγο υόστινο φως πού έπαινε ο όλος της, όλα, όλα έκαναν το κοινό της πλατείας να χειροκοπά με ιαυία, να υπάλλοι άκούπτα...

Κι' ή εμφάνιση αυτή της Μαρίνας πού να σμειωνή ότι γινόταν στην «Νέα Σκηνή», γιατί έπειτ' από το ναυάγιο του θίασου Βο-ναπέρα, πήγε στο θέατρο αυτό ο θίασος Σα-γιάρο-Μυράτ-Κοτοπούλη.

Το «παραστράτημά» της

Έτσι ή Μαρίνα όλο εκείνο το καλοκαίρι σκεδόν έπαιξε στα «Παναθήναια». Κάθε βράδυ το κοινό ήταν ξετρελλάμενο. Και όλη ή Αθήνα δυο και τρεις και περισσότερες φο-ρές πέρασε από το θέατρο αυτό εκείνο το καλοκαίρι... Τέτοιο σουξέ ήταν σπάνιο για θεατρικό έργο.

Έπειτα, έξω από την θεατρική εμφάνιση τα «Παναθήναια» ήταν και μάς όλην έπι-τοαζιόν. Κάθε βράδυ τραγουδιόνταν σ' αυτά τα περίφημα «δίστιχα» για τα έπικαιρα γε-γονότα και για τους θεατές. Έτσι οι θεατές έ-κουναν από την σκηνή και τα έγκριμα της

προσωπικότητάς τους ή την σάτυρα του τύπου τους... Αυτό έκανε να γεμίσει κάθε βράδυ το θέατρο από γνωστόν κόσμο, από κόσμο κο-σμιό και φιλόδοξο...

Πραγματικά μ' αυτό τον τρόπο το θέατρο γεμίζει κόσμο, έβγαζε λεφτά, μά έδιναν από τον προορισμό του.

Ο τύπος από το ένα μέρος οεκαμάρειζε τα «Παναθήναια» και περιέγραφε την κο-σμογυαλιά πού προκαλούσαν, μά από το άλλο μέρος έτόνιζε πώς αυτό είναι μία «κα-τάπτωσης της τέχνης».

Και δεν είχαν ίσως άδικο.

Ίδιαίτερα ο τύπος «έξεφραζε» την λίστην του για το «παραστράτημα» της Μαρίνας. Δεν μπορούσαν να χωνέψουν οι τότε κριτικοί πώς μά δραματική ήθοιός δέχτηκε να παί-ξει σ' έπιθεώρηση και να τραγουδά άνοστα τραγούδια... Βέβαια ή συζήτηση αυτή είχε την βάση της. Γιατί ή Μαρίνα μπορούσε να παίξει κάτι σοβαρότερο. Μά κείνη δεν άπαν-τούσε... Βέβαια και παίζοντας στα «Πανα-θήναια» έδειχνε την τέχνη της, μά με όλην μορφή. Έπειτα ήταν κι' άλλα ζητήματα, οικονομικά και τεχνικά, πού την άνάγκαζαν να κάνει ό,τι έκανε και να σιωπά.

Όστόσο ο τύπος δεν έπαινε να χτυπά αυ-τό το κατακεκλιμένο της τέχνης... Άκόμα κι' ο κ. Νυράνος έτόνιζε αυτό το φανερό της «άπολυντης» έρείας...

Εκείνη όμως σιωπούσε, γιατί, σύμφωνα με την παροιμία, εδσα έξερε ο νοικοκύρης δεν τά έξερε ο κόσμος όλος...

Η Μαρίνα παίζει στην Πόλη

Τον άλλο χρόνο ή Μαρίνα ξαναγύ-ρισε στο σοβαρό θέατρο. Δηλαδή το καλοκαίρι του 1909.

Συνεπείστηκε με τον κ. Φύροστ και πήγαν στην Πόλη, όπου δόσα-νε μά σειρά παρα-στάσεις, έργων δραματικών το πε-ρισσότερο.

Ο θίασος Φύροστ-Κοτοπούλη πήγε στην Πόλη την άνοιξη του καλοκα-ιριού κι' έπαιξε εκεί όλη εκείνη την σαζόν.

Η επιτυχία των ήταν κάτι τι άφάνταστο. Θρίαμβος σ' όλη την γαμμή!

Η έναρξη γίνυε με τον «Αντίπαλο» του Καπύς. Κι' άμέσως από το πρώτο βράδυ ή Μαρίνα εθριάμβυσε κι' έξετρελλάνε με την τέχνη της ολόκληρο το θεατρικό κοινό της Πόλης, όχι μονάχα το έλληνακό, μά και το τουρκικό και το διεθνές άκόμα...

Εκεί ή Μαρίνα γνωρίστηκε για πρώτη φορά με τον ύπεροχο εκείνον Έλληνα, τον Ίωνα Δραγούμη, πού έπαιξε τόσο μεγάλον όλο στην ζωή της έξαιρετικής μας καλλι-τέχνης...

Ο Ίων Δραγούμης στην Πόλη

Η ζωή του Ίωνος Δραγούμη ήταν μά ζωή γεμάτη δράση. Δράση ευγενική, γεμάτη αλτροπισμό. Ο έξαιρετικός αυτός άνθρωπος είχε τάξει στον έαυτό του ένα μεγάλο πρό-γραμμα ζωής και δράσης. Ήταν ένας επα-γριώτης, με την πού καλή και ξεκαθαρισμέ-νη σημασία της λέξης. Είχε ένα θετικό πρό-γραμμα για να κάμει ευτυχισμένη την Έλλά-δα. Σύμφωνα μ' αυτό το πρόγραμμα τον έ-πεδίασε μά συνεννόηση και συνεργασία των λαών της Ανατολής για την σύμπαιξη μάς δυοποπιδίας. Και στα έσωτερικά ζητήματα έπαισε να εφαρμόσθι μά διοικητική άπο-κέντρωση με συνδυασμό αυτοδιοίκησης στις κοινότητες και με συνεταιρισμούς συνεργατι-κούς.

Από νέος εοργάστηκε με το πρόγραμμα αυ-τό. Και ως συγγραφέας και ως διπλωμάτης καί ως άνθρωπος γενικά έβάδισε με αυτό το όρισμένο πρόγραμμα.

Στα 1902, σέ ηλικία δηλαδή 24 μόλις χρο-νών διορίστηκε στο ποσέβειο Μοναστηρίου. Πρώτη του φροντίδα ήταν να χτυπήσει της ξένες προπαγάνδες στην Μακεδονία. Δεν έν-

νοούσε πώς μπορούσε ή μά έθνικότητα να πείξη την όλη. Έπολέμησε λοιπόν άγρια την βουλγαρική προπαγάνδα. Και ή δράση του αυτή έμεινε ιστορική. Έπειτα όμοια έδρασε στην Σέρρες, στην Φιλιππούπολη, στον Πύρο της Βουλγαρίας και στο Δεδέ-Άγιάς, ό-που βρέθηκε πρόξενος. Τοποθετήθηκε για λί-γον καιρό και στην Άλεξάνδρεια της Αιγύ-πτου, μά δεν έμεινε πολύ εκεί. Ήθελε να πηγαίνει όπου υπήρχαν ύπόδουλοι. Γιατί ζη-τούσε πάντα την δράση. Ο Ίων Δραγούμης δεν ήταν άνθρωπος του γραφείου, δεν ήταν πρόξενος του σαλονιού...

Την αξία του και την δράση του την άνα-γνώρισαν κι' ή κυβέρνηση εκείνου του καιρού και τον διάρισε στην προεβία της Πόλης. Έκει μπορούσε να δράσει πού πλατεία. Στην Πόλη πήγε το 1907. Δηλαδή τον ίδιο χρόνο πού έξέδωσε το έργο του «Μαρτύρον και ή-ρώων αίμα». Τον έπόμενο χρόνο έξέδωσε και το άλλο βιβλίο του, την «Σαμοθράκη». Στο ποσό μιλεί για την έξωτερική άμυνα της Έλλάδος και στο δεύτερο για την έσωτερική κοινοτική οργάνωση. Είναι και τα δυο βί-βλια λογοτεχνικά μαζί και πολιτικά. Γραμμέ-να σέ άγνη και διορφη δημοτική, μά και γε-μάτα πολιτικά διδάγματα.

Την άνοιξη λοιπόν του 1909, πού ή Μαρί-να πήγε με τον θίασο Φύροστ στην Πόλη, ο Ίων Δραγούμης ήταν εκεί, τοποθετημένος στην έλληνική προεβία.

Οι τρεις συγγραφείς της έπιθεώρησης «Παναθήναια» Γ. Τσοκόπουλος, Μ. Άν-νινος και Πολ. Δημητριάδης, κατά γελοιογραφία του σκιτσογράφου Νουδέ.

Τότε έγινε κι' ή γνωριμία τους.

Ένα βράδυ, στο διάλειμμα...

Ήταν το βράδυ της πρώτης παραστάσε-ως του θίασου Φύροστ-Κοτοπούλη στην Πόλη. Δίδονταν ή προεμέρα του «Αντίπαλου» του Καπύς. Το κοινό ήταν ένθουσιασμένο, μαγε-μένο, τρελλό... Η Μαρίνα είχε μαγέψει ό-λους με το παίξιμό της!

Εκείνο το βράδυ στο διάλειμμα της πρώ-της πράξεως, ένθ ή Μαρίνα είχε άποσπρηθί στο καμάρνι της για ν' άναπαύθι λίγα λε-πτά, άκουσε χτύπο άλαφρό κι' εύγενικό στην πόρτα.

—Εμπρός!... Η πόρτα άνοιξε και φάνηκαν μπροστά της τρεις κομποί κήρυκοι, άγρια ντυμένοι με ό-ρατα σμόβαν. Έκαμαν κι' οι τρεις έλαφρή ύπόκληση.

Ο ένας ήταν ο Βασίλειος Άριστόδουλος. Ένας τύπος του σαλονιού. Τύπος «κοζέρ», έ-ξυπνος, γελαστός και σπριτόζος. Κοντός στο άνάστημα, μά νευρικός και εύκίνητος. Με πρόσποτο στοργαγικό και κόκκινο και με ένα φεσάκι κατακόκινο στην κορυφή του κεφα-λιού του. Τύπος έθιμος και χαροπός πού φαινόταν όμοιος πώς ήταν πού καλά μορφο-μένος και πού πολιτισμένος.

Ο άλλος ήταν ο έπίσης όμογενής Κωνσταν-τινουπόλιτης Περιοδάρχης. Αυτός ήταν αντί-θετα ψηλός και αλγύστος. Είχε πούλ εύγε-νικό παρομοιαστικό. Δεν ήταν νέος, γιατί τα μαλλιά του ήταν γράφ και στα πλάγια μά-λαστα ήταν τελείως άσπρα. Η όυιλία του ά-πλη, μά διακρίνονταν σ' αυτήν κάποιος σαρ-καστικός τόνος. Ήταν ντυμένος πούλ κομψά και ή συμπεριφορά του ήταν έξαιρετικά λε-πτή. Ο Περιοδάρχης ήταν πασίγνωστος μον-τάν τύπος, περιζήτητος στις κοσμικές συγ-κεντρώσεις των σαλονιών του Πέραν.

Κι' ο τρίτος; Ποιος ήταν ο τρίτος; Αυτός

ήταν ο Ίων Δρα-γούμης. Τότε γενι-κός πρόξενος στην Πόλη. Είχε το γραφείο του μέσα στην προεβία, κι' από κει έβγαίνει ή δραστήρια εργασία του σ' όλη την Τουρκία...

Το άνάστημά του μέτριο. Ήταν άν-δρας 31 χρονών τό-τε με πούλ έπιλη-τική εμφάνιση. Λι-γνός, στεγνός και κάπως άδυστός. Σοβαρός και σερνός μαζί. Είχε ψηλό λαμό και φυσιογνωμία έν-τονη.

Το προφίλ του ήταν το γνωστό προφίλ των Δραγούμηδων, μά πούλ έντονα σκαλισμένο. Η σωματική μύτη και το πηγούνι πού δείχνει δυνατή θέληση, ξεχώριζαν. Τό μέτωπό του ήταν έξαιρετικά πλατύ και γύρω τα μαλλιά του πούόρα άσπασμένα...

Η Μαρίνα τον κίταζε με πούλ ένδιαφέ-ρον. Η πρώτη εμφάνισή του της έκαμε ζοη-ρήν έντύπωση. Η έπιλητική σοβαρότης του χαρακτήρα του την άλμαλώτισαν άμέσως...

Πώς την άγάπησε

Έπειτ' από την γνωριμία, ήρθαν τα συγχαρητήρια των τριών κυρίων στην Μαρίνα. Και κατό-πιν ο Άριστόδου-λος, ο κοντόχον-δρος εύθιμος κύ-ριος, άρχισε να φλυαρή, να λέρ έ-ξυπνάδες και εδδυ-μα άνέκδοτα. Ο Περιοδάρχης έλε-γε κι' αυτός περ-οάγματα και έλλη-νογαλλικά άστεία. Είχε πάντα την συ-νήθεια τα έλληνακά του να τα άνακα-τώνη με λίγα γαλ-λικά... Μά ο Ίων τί έκανε στο με-τα-

ξύ; Άκουε σοβαρός και σιωπούσε...

Αυτός δεν έλεγαν άστεία, μά κίταζε την Μαρίνα στα μάτια σκεπτικός κι' άμλη-τος...

Την θαύμαζε! Είχε άρωσιωθή στο να την θαυμάζει...

Κι' εκείνη σοβαρή και άπλη, χαριτωμένη και μεγαλόπρεπη τον κίταζε... Και κάπου-κάπου γελοούσε με τ' άστεία. Μά έδειχνε πώς ο νους της ήταν πού πολύ σέ κείνον πού την κίταζε σιωπηλός...

Κι' ο Άριστόδουλος έλεγαν, έλεγαν... Έσώ-ριαζε άνέκδοτα και άστεία. Έκανε με άνέκ-δοτα την ζωγραφία του ονομασμού της Κων-σταντινουπόλιτικής κοινωνίας εκείνου του και-ρού. Κι' ήταν ο άθλιος άνεξάντητος!

Έπειτα μιλήσανε για την Έλλάδα.

—Κι' έρεσθε τώρα από την Αθήνα; την ρώτησε ο Περιοδάρχης.

—Ναι, είπε ζωορά ή Μαρίνα. Ναι, από την Αθήνα μας.

Τό «μας» τό τόνισε ιδιαίτερα. Αυτό άρεσε στον Δραγούμη. «Όμως κι' αυτή την φορά έ-κείνος δεν έμυλησε. Την κίτασε πάντα...

Πήνκε κατόπιν λόγους για την καταγωγή της Μαρίνας και για τον πάτο της πού ήταν από το Τσεπέλοβο της Ήπειρου...

Τότε μίλησε κι' ο Δραγούμης.

—... Κι' είναι άκόμη αυτοί στην δουλειά... έπαύσανε σάν να σμειλάσανε κάποια σκέψη πού είχε μέσα του...

—Σεις όμως δεν γεννηθήκατε στην Ήπει-ρο, είπε κάποιος από τους τρεις.

—Όχι, απάντησε ή Μαρίνα. Έγώ είμαι Αθηναία. Γεννήθηκα στο Μεταξουργείο. Και πεοφανέομαι γι' αυτό...

Ο Δραγούμης την κίταζε πού σμειπαθη-κά τώρα. Της έμοιχε πού γλυκές ματιές.

Την είχε άγαπήσει πάλι!

Η συνέχεια εις το προσεχές)

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΜΑΣ ΖΩΗΣ

ΠΩΣ ΚΟΙΜΑΣΘΕ;

«Η σημασία του κρεβατιού στην ζωή μας.—Ιδιότητες διασήμων προσωπικότητων.—Ο ύπνος της Σάρας Μπερνάρ μέσα στο... φέρετρό της.—Όπου αποδεικνύεται ότι η πολυτέλεια του κρεβατιού διώχνει τον ύπνο.

Ίσαμε σήμερα ξέραμε ένα σωρό παροιμίες που όλες ανελάμβαναν να φανερώσουν το «ποιοί είναι» με έλαχιστες απεικονίσεις. Ποιος δεν ξέρει άραγε το γνωστότατο απέναντί μου με ποιόν πιά να σου πω ποιός είσαι; ή ένα σωρό άλλα παρόμοια;

Φαίνεται όμως πως ο κύκλος των γνωριμιών αυτών επεξετάθη κι' ίσαμε τ'... κρεβάτια! Έτσι ένα γερμανικό περιοδικό διαπίστωσε πως... σπάνι να ξέρουμε πως κοιμάται κάποιος για να τον γνωρίζουμε. Ούτε πολύ, ούτε λίγο δηλαδή, ο νέος αυτός τόπος αναγνωρίσεως συνοψίζεται στην ακόλουθη φράση:

«Δείξτε μου πως κοιμάσαι, να σου πω ποιός είσαι!»

Ένας μεγάλος διανοούμενος έλεγε κάποτε πολύ σωστά: «Την ώρα που κοιμάσαι θέλω από παντός να ξέρω την ησυχία σου». Και είχε ο άνθρωπος δίκιο! Ποιος θα τολμούσε να τον κατακοινή; Όλος ο κόσμος ζητά την ησυχία. Αλλά κυρίως στον ύπνο του.

Επί του προκειμένου δεν ήταν χωρίς εν-

δο, εξωφρενικό. Γιατί, τέλος πάντων, όσο κι' αν θέλει κανείς δεν μπορεί να υποφέρει στην ιδέα πως ξυπνώντας την άλλη μέρα το πρωί θα δει πως κείνεται μέσα στην νεκρόκασα του. Και όσο κι' αν, πολύ ίσως λογικά, δοθεί η δικαιολογία πως ο' αυτό ήθελε ή καλλιτέχνης να κάνει προκαταρκτικές ασκήσεις για να συνηθίσει να πλαγιάζει μέσα στο νεκροσέντουκο ώστε να μην... τρώαζε όταν θα πέθαινε, το πράγμα πάντως μένει αναντίρρητα παλαβό!

Οι περισσότεροι άνθρωποι, όσοι δηλαδή δεν έχουν πάσει ακόμα διαζύγιο με την λογική, δεν ανταπατώνται με τους ακροβατισμούς της ιδιοπροσηψίας τραγωδών. Θέλουν να ξεπλύνουν το λεπτέπλεστο σωματίκι τους σε όσο το δυνατόν αναπαυτικότερη και βολικότερη στρωμανή.

Ο Λουδοβίκος Β' της Βαυαρίας—πώς μπορούσε να μην τρώαζε, αφού μόνο για την καλοπέρασή του σκεφτόταν για να βάλει εμάς σήμερα να ανακαλύπτουμε διαρκώς κάτι το ενδιαφέρον και το επανεικτικό γι' αυτόν—είχε κανονίσει το ζήτημα του ύπνου του κάπως ειδικότερα. Ένα φαρδύ, λεπτοδουλεμένο κρεβάτι με πουπουλένιο στρώμα και γούνινα σκεπάσματα είναι αναμειβόμενα με φολιόλα πολύ πιο ευχάριστη κι' απ' αυτό το φέρετρό.

Και ασφαλώς το λεπτοεργασμένο αυτό κρεβάτι είναι πιο αναπαυτικό από το απλό στρώμα που μεταχειρίζονται πολλοί για να ξεπλύνουν το κοιμημένο κομμάτι τους. Ένα τέτοιο σαν το τελευταίο έκαμε διάστημα τον αυτοκράτορα της Αυστροουγγαρίας Φραγκίσκο Ιωσήφ, ο οποίος κοιμόταν πάνω σ' ένα εντελώς απλό και ασημένιο σιδερένιο κρεβάτι με εκσορταίς. Χωρίς κανέναν περιττό στολισμό, γωός πούπουλα ή κατεναυμένες νύφες, ήταν απλόστατα ένα κρεβάτι που δεν είχε κανέναν άλλον ποσοτικό παρά πώς να υποδείξει απλώς να κοιμηθεί!

Όχι ακριβώς έτσι, αλλά με παρόμοια ανεντιμέστη ήταν και το κρεβάτι του Ναπολέοντος Α' στο Μεγάλο Τσιανόν.

Αντίθετα εντελώς εντύπωση έδινε η κρεβατοκάμαρα της σύζυγου του Φραγκίσκου Ιωσήφ, της αυτοκρατορικής Έλισαβέτ, που δεν είχε κανένα στέγη με την σπαταλητήν απλότητα, αλλά ήταν παρονομασμένη από πολυτίμητα κρέμνα και υφάσματα, νυβίνια και πασαντινάκια κι' είχε κι' ένα κρεβάτι αφάνταστα πολυτελές με σφόντες και σειρήνια και βελούδα και νίλια άλλα εξαρτήματα υπερώα.

Μοναδικής απλότητας ήταν η κρεβατοκάμαρα του συγκρατούμενου των παρυσίων Χάινε Κριστόφ Άντερσεν. Μία στωική και ταπεινή σοφία. Και όμως εκεί κυροσώθηκε ην τα υπέροχα «Παρυσιώτικα» και εκεί γεννήθηκε ο «Αλφόντος ντενεκεδένιος στρατιωτικός» του Δανού συγγραφέως.

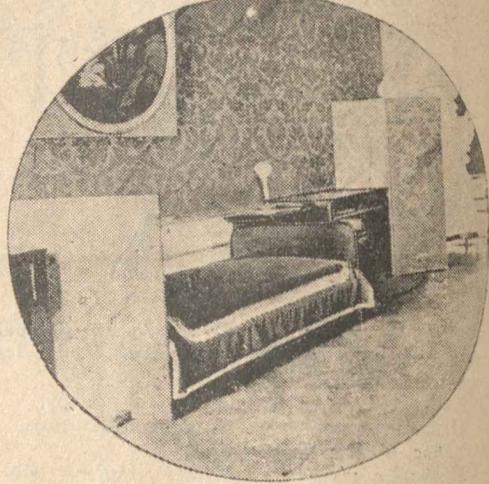
Ήταν περίπου τόσο άθλια όπως η στωική σοφία στην οποία έβριζε ο Μυθάκια Γκάντι καί' έλο το διάστημα της τελευταίας παρουσίας του στο Λονδίνο, στο σπίτι της Μίς Μάριελ Λέστερ, μιας οίανθ'όπου κυρία.

Περισσότερο από κάθε άλλην απλή, ήταν επίσης και η κρεβατοκάμαρα του Τολστόι. Αλλά το άκρον άωτον φοικτικής μ'είναι υπέροχο το κρεβάτι στο νοσοκομειακό διαμέριό του τσάνου στο οποίο ο τελευταίος αυτοκράτορας της Αυστρίας Κάρολος ξεπλύνθηκε μετά την άστοχότατη δολοφονική απόπειρα και την μάχη που έλασε κοντά στην Βούδα της Ουγγαρίας.

Εντελώς διαφορετική αντίληψη για το ζήτημα του ύπνου έχουν γενικά η διάσημη και η διάσημη ηθοποιός του κινηματογράφου. Ένα κλασικό παρτίκι που γαχακτηρίζει την τέλη αυτή των άστρων

παρουσιάζει το απλόχωρο και αναπαυτικό κρεβάτι της Αμερικανίδος σταρ Νόμας Τάλματζ. Μπροστά σ' αυτό το αξιοσημείωτο μπορεί και ο πιο επίμονος πολέμιος της γυμνής να υποκλιθεί με μεταμέλεια.

Μία άκατανόητη φιλοδοξία είναι ακόμη αυτή που έχουν μερικές σταρ να επιδιώκουν την απόκτηση των κρεβατιών διασήμων των γυναικών της ιστορίας. Και αν μόνον το κίνητρο είναι απλή συλλεκτική μαγιά η ιστορική ενδιαφέρον, το πράγμα δεν έχει καμιά εξαρτητική σπουδαιότητα. Αλλά το να πιστεύει κανείς στα σοφά πως πάνω στο κρεβάτι της Πομπαντούρ μπορεί να κοιμηθεί καλλιτέρας παρ' σ' ένα μοντέρνο ντενόν, αυτό είναι σωστός εξωφρενισμός. Βέβαια η Πόλα Νέγκρι, αγοράζοντας την ιστορική απιστοσύνη της κομής Ντυμπάρ, δεν είχε συλλεκτικές προθέσεις, αλλά απλώς αυτοδυσχερυσίες. Μήπως όμως κι' η άλλη εκείνη Γαλλίδα ηθοποιός Ζεσίλ Σορέλ ήθελε σε ποσοτό αποκτήσει το κρεβάτι της μακαρίτισ ντε Πομπαντούρ; Άδικα θα ούσθη κα-

Το σιδερένιο κρεβάτι του αυτοκράτορα Φραγκίσκου Ιωσήφ Α', του οποίου η σπαταλητή απλότητα είναι γνωστή.

νεις να μάθεις το «γιατί». Άραγε ο ύπνος είναι πάνω σ' αυτά τα γρυσποκίλια ιστορικά κρεβάτια των διασήμων έτσι ώστε και παλαιών των βασιλέων είναι ελαφρότεροι και πιο απολαυστικοί; Ίσως η επιστήμη της ψυχολογίας ή η μεταφυσική να είναι σε θέση μόνο να μας πληροφορήσουν επί του προκειμένου.

Αν το κρεβάτι που κοιμάσαι είναι ιστορικό ή όχι, για τον κύριο σκοπό που χρειάζεται είναι: απολύτως άσχετο. Έκείνο που είναι απαραίτητο και οδυώδες είναι το να μπορεί κανείς πάνω σ' αυτό να κοιμηθεί καλά. Σε μας τουλάχιστον το πάνω παρτίκι είναι: Το κρεβάτι ποτέ να είναι φαρδύ και μακρύ, για να μας γωράη απλόγως. Όταν ξέρουμε πως μπορούμε ακόμα να κοιμώμαστε στην ώρα μας, τότε ως επί το πλείστον κοιμώμαστε καλά. Πάνω σε βελούδα, γούνες και δαμάσκηνα θα δεγυμναστούμε να πλαγιάζουμε μόνο σε περίπτωση που θάχαμε το στοιχείο: ξεγυμνωμένοι, χωρίς τσέπες, σουσικωμένες. Άλλοίωτα, πόσις; Έπειτα ως μην ξεχνάμε πως υπάρχει και η πιο πρακτικότερη επιβίωση, που δεν είναι η παρόδεια κανείς μας, σχετική πάντα με την υπόθεση των κρεβατιών. Ας σκεφθούμε λοιπόν μάλλον σ' αυτήν: Ποιος δεν ήθελε το κρεβάτι του να είναι... διπλό και μάλιστα με τις δύο θέσεις συμπληρωμένες;

ΑΔΟΛΦΟΣ ΠΙΡΚΧΑΙΜ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥΠΟΛΕΩΝ

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ

Rudolf Eger

Η Ντόροθυ καθόταν στο χέλι το ξενοδοχείου κι' έβλεπε το τσάι της. Συγχρόνως όμως σκεφτόταν τον εαυτό της, γιατί ο ανικανός κύριος με το μονόκλ την κούταζε με τόσην επίμονη. Γύρισε το πρόσωπό της λίγο στα πλάγια, για να μπορεί να την θαυμάζει προσέχοντας το πρόσωπό της. «Τόσες μέρες που βρίσκομαι στο Βερολίνο δεν γνώρισα κανέναν κύριο που να μπορεί να με συνοδεύει. Αν αυτή την στιγμή είχα ένα συνοδό, ασφαλώς αυτός εκεί ο γέρος δεν θα με κούταζε με τόσην αναιδία, κι' αυτός ο μεσοκόπος παρά πέρα δεν θα μου κλείνε το μάτι. Σίγουρα όμως ο νεαρός κύριος με το μονόκλ, που α' αρέσει και με κούταζε τόσο επίμονα, θα βρούσε κάποιον τρόπο να μου συστήσει αν δεν ήμουν μόνη καθώς είμαι. Ο συνοδός μου θα τον διευκόλυνε. Να πάει η όργη, να παρη! Στην Νέα Υόρκη τα πράγματα δεν είναι τόσο δύσκολα».

Την άλλη μέρα η Ντόροθυ βρήκε στο ταχυδρομείο της κι' ένα δακτυλογραφημένο γράμμα που έλεγε: «Επιστώμεν την προσοχή σας επί των υπηρεσιών του Πρακτορείου μας, το οποίο προμηθεύει κοσμητικούς ως συνοδούς, οδηγούς, συμπαικτές και χορευτές των ξένων κυριών και δεσποινίδων. (Επισκέψεις, μουσείων, ιππασίας, γκολφ, τένις, αβίθ οκλόν, θέατρα κλπ.) δδδδ Οδλαντ 83. Αριθμός τηλεφώνου 9797».

«Επί τέλους! είπε μέσα της η Ντόροθυ με ικανοποίηση. Νά, που το Βερολίνο αμερικανίζει περισσότερο κι' από μας τους Αμερικανούς! Κι' έγραψε στο τηλέφωνο, ζήτησε τον αριθμό 9797 και παρήγγειλε έναν κομψό κύριο για το απογευματινό χορευτικό τσάι του «Έντεν». Το ξενοδοχείο που έμενε. Έπρεπε να βρίσκεται στην θέση του ακριβώς στην πένη.

Στις πέντε ένας κομψός κύριος ζήτησε την Ντόροθυ. Ήταν ο νεαρός με το μονόκλ που καθόταν την προηγούμενη νύκτα στο χέλι το ξενοδοχείου και της έκανε κόρες. Η Ντόροθυ δοκίμασε μια δυνατή απογοήτευση. «Ωστε ο κομψός αυτός νέος που έπρεπε να είναι τουλάχιστον διπλωμάτης ή κινηματογραφικός άστρος και της άρεσε τόσο πολύ ήταν ένας κοινός υπάλληλος κοσμικού πρακτορείου;

«Τόσος ο νέος κύριος δεν φάνηκε να προσέξει την απογοήτευση της.

«Ονομάζομαι Φός, της είπε. Κάρολος—Έρωτος Φός. Οι φίλοι μου με λένε Τσάρλι και οι φίλες μου Χάρου. Προτιμάτε καρέ τσάι... Μα αφού είστε Αμερικανίδα, ασφαλώς θα προτιμάτε τσάι και χωρίς ζάχαρη μάλιστα. Τι λέτε λοιπόν για το Πρακτορείο μας; Δεν είναι πρώτης τάξεως επίσημο; Μη νομίζετε όμως πως προμηθεύουμε κυρίως σ' όλες τις κυρίες. Μόνο σε κείνες που μας αρέσουν πολύ. Ειδικά να καταλάβετε πως αυτό είναι μια ερωτική εξομολόγηση. Προτιμάτε τούτο ή τσουρέκι;

Η Ντόροθυ ήταν υποχρεωμένη να παραδεχθεί πως ο Φός ήταν γοητευτικός και πως γόρεσε θαυμάσια. «Αν την έβρισκε κάποιος περισσότερο στο δόντο, αυτό βέβαια ήταν μια υπερβολή υπερεκτιμώ καθήκοντος. Μια φορά δεν θέλησε να βγει μαζί του το βράδυ, σαν της το πρότεινε. Τού παρήγγειλε μόνο να της στείλουν από το Πρακτορείο αβίθ το πρωί στής 9 έναν άλλο νέο κύριο, για να παίξουν τένις. Ο Φός πήρε σημείωση στο μπλόκ του και την αποχαιρέτησε.

Μα την άλλη μέρα η Ντόροθυ βρήκε πάλι τον Φός να την περιμένει στο τεροαίν του τένις.

«Πού είναι ο συμπαικτής μου; τον ρώτησε.

«Εγώ, δεσποινίς!

«Μα γιατί νάστε πάλι εσείς; του είπε, ενώ τα μάτια της έλαμπαν. Δεν ήθελα να σας συναντήσω. Γιατί το Πρακτορείο σας δε υποστήριξε κανέναν άλλο;

«Γιατί σας αγαπώ. Αν θέτε να με τιμωρήσετε γι' αυτό, κερδίσατε με στο τένις μ'

ένα σκόρ 6: 0.

«Τόσος συνέθη το αντίθετο, γιατί ο Φός ήταν άσος στο τένις. Η Ντόροθυ πριν χωριστούν του παρήγγειλε για την άλλη μέρα το πρωί στής 10, έναν οδηγό για το Αυτοκρατορικό Μουσείο. Φαντασθήτε όμως την εκπλήξη της, όταν και την άλλη μέρα, κατ'εξοχήν απ' το αυτοκίνητό της, είδε πάλι τον Φός να την περιμένει μπροστά στο Μουσείο με κάτι γυαλιά στην μύτη. Η ιστορία αυτή άρχισε να την πειράζει. Δεν δίστασε μάλιστα να του πει την υποψία της πως επίτηδες αυτός δεν μετεβίβαζε της αιτήσεως της στο Πρακτορείο του. Γύρισε θυμωμένη στο ξενοδοχείο της κι' έκανε να γράψει μια διαμαρτυρία στο Γραφείο του Φός, δδδδ Οδλαντ 83. Ίστερα όμως το μετάνιωσε κι' αποφάσισε να πάει η ίδια και να διαμαρτυρηθεί αυτοπροσώπως. Μα στην οδό Οδλαντ 83, δεν βρήκε κανένα πρακτορείο. Μόνο στο δεύτερο πάτωμα της πολυκατοικίας είδε

«Ελπίζω να καταλάβετε πως αυτό είναι μια ερωτική εξομολόγηση. Προτιμάτε τούτο ή τσουρέκι».

κοσμημένη σε μια πόρτα μια χάρτινη επιγραφή, γραμμένη με το χέρι: «Πρακτορείον προμηθεύει κοσμητικών κυριών κλπ.». Με τραμμένο χέρι η Ντόροθυ χτύπησε το κουδούνι. «Ενας υπρέτης της άνοιξε κι' όταν του είπε πως θέλει να δει τον προϊστάμενο του, ο υπρέτης την ώδηγησε σ' ένα λιτό κι' απέραντο γραφείο που δεν έμοιαζε καθόλου με γραφείο επίσημου πρακτορείου.

«Καλησπέρα, της είπε ο Φός μπαίνοντας από ένα διπλανό δωμάτιο. Σε τί μπορούμε να σας φανούμε χρήσιμοι;

«Σε τίποτε, του απάντησε θυμωμένη η Ντόροθυ. Τώρα καταλάβετε πως το Πρακτορείο σας είναι μια απάτη. Δεν υφίσταται καν ένα τέτοιο πρακτορείο. Έπρεσε απλόστατα θύμα σας...

«Μα σας αγαπώ, δεσποινίς.

«Αδιαφορώ, του είπε η Ντόροθυ και σηκόθηκε ναρκαλισμένη. Μου στήσατε μια παγίδα για να βρω τον σπεί σας. Αυτό δεν θα τρώαξε ποτέ ένας ξέντλεϊαν!

Κι' έφυγε κλεινώντας του με δύναμη την πόρτα κατάμουτρα.

Πέρασαν δύο μέρες κι' η Ντόροθυ άρχισε πάλι να πλήττει στο ξενοδοχείο μόνη της. Τώρα μάλιστα κατηγορούσε τον εαυτό της για την διαγωγή που έδειξε στον Φός. Το κάτω-κάτω δ'είχε τρώαξε γιατί την είχε ερωτευθεί. Κι' ήταν τόσο γοητευτικός, τόσο γοητευτικός! Γι' αυτό πήρε το τηλέφωνο και ζήτησε το

9797. Είχε σκοπό να πει στον μικρό της Τσάρλι πως δεν ήταν πια θυμωμένη μαζί του και πως το βράδυ τον περίμενε να φανεί μαζί. Μα αυτό της φάνηκε πολύ τολμηρό κι' άλλαξε γνώμη.

«Πρακτορείο έχει;

«Καλησπέρα, μίς Ντόροθυ.

«Σας παρακαλώ, στείλετέ μου απόψε έναν κύριο...

«Για ποιά δουλειά;

«Για να δειπνήσει μαζί μου, είπτε η Ντόροθυ δειλά γιατί η καρδιά της επήγαινε από τους χτύπους να σπάσει.

Στις 8 1/2 ένας υπρέτης του «Έντεν» είδοποίησε την μίς Ντόροθυ πως ένας κύριος την περίμενε στο χέλι. Ήταν τρελή από την χαρά της και δεν είχε καμιά αμφιβολία πως ήταν έρωτα-ερωμένη ως το κόκκαλο. Μα δοκίμασε μια δυνατή απογοήτευση, όταν ο υπρέτης της έδειξε στο χέλι τον κύριο που την είχε ζητήσει. Δεν ήταν αυτή την φορά ο Φός, μα ένας άλλος με σιδόνι και φαλάκρα.

«Έρχομαι κατ' εντολήν του Πρακτορείου, άρχισε να της λέει.

«Παρακαλώ, αφήστε κατά μέρος τ' άστεία, είπτε αγανακτισμένη. Το Πρακτορείο δεν υπάρχει. Το πρακτορείο είναι ο κ. Φός.

«Ναι, αλλά είναι φίλος του κ. Φός, και μου παρήγγειλε ο ίδιος να βρω να δειπνήσω μαζί.

Η Ντόροθυ τον άφισε τρέχοντας. Πήγε και κλείστηκε στο τηλέφωνό του ξενοδοχείου, όχι για να τηλεφωνήσει, μα για να κλάψει. Μα επειδή η ευκαιρία ήταν κατάλληλη, πήρε το ακουστικό και ζήτησε το 9797.

«Κύριε Φός, σας είμαι πολύ κακιωμένη, του φώναξε με παράπονο.

«Μα γιατί, μίς Ντόροθυ; Μου ζητήσατε έναν κύριο, για να δειπνήσετε. Δεν είστε ευχαριστημένη;

«Όχι. Στείλετέ μου κανέναν άλλο.

«Δυστυχώς, όλοι οι κύριοι του Πρακτορείου μας λείπουν αυτή την στιγμή, της είπε ο Κάρολος—Έρωτος Φός. Ένας μόνο υπάρχει εδώ διαθέσιμος, αλλά δεν ξέρω αν τον χρειάζεστε. Είναι ειδικός για φίλια και για ερωτικές περιπτώσεις.

Μια μεγάλη πύση επηκολούθησε.

«Είστε ακόμα στο ακουστικό; ρώτησε ο Φός ύστερ' από λίγο.

«Το δωμάτιό μου είναι αριθμός 39, πρώτο πάτωμα, του αποκρίθηκε με μια σιγανή, πολύ σιγανή φωνή η Ντόροθυ.

ΡΟΔΟΛΦΟΣ ΕΓΚΕΡ

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

«Η πείρα είναι τρόπων αποτελεσματικών από τα άλλα που μας πληγώσαν στη ζωή μας. «Ο θάνατος είναι το τελευταίο άσυλο των δυστυχισμένων.

«Ομορφιά χωρίς χάρη είναι αγνώστη χωρίς δόλωμα.

«Μόνο οι κείνους που είναι ικανοί να αισθανθούν την ομορφιά ενός έργου επιδοτείται να μιλήσουν και για τα ελαττώματά του.

«Οι έχοντες αξία έχουν άπλοους τρόπους και όμως οι άπλοοι τρόποι εκλαμβάνονται ως απόδειξεις ελπίδας.

«Η αναμνήσεις της περασμένης ευτυχίας είναι η ουνίδες της νηχίης.

«Ο λόγος για τον οποίο πολλοί δεν αρέσκουν στους άλλους είναι ότι αρέσκουν πολύ στον εαυτό τους.

«Τα ανδρόγυνα δεν μαλούνουν μονάχα δταν πεθαίνουν.

«Στον έρωτα μη ζητάτε το να ι από τα χείλη των γυναικών, αλλά από τα μάτια των. «Η γυνάικς θέλουν να της μαντεύετε χωρίς να ενοχοποιούνται.

Ἡ ἀρχαιοπρέπεια εἶνε τῆς... μόδας! Ἐνα ὑπέροχο πορτραῖτο τῆς περιφήμου γερμανίδος στὰς Μπριγκίτε Χέλμ, μὲ ἀρχαιοπρεπὲς χτένισμα, ὅπως παρουσιάζεται στὴν καινούργια ταινία « Ἀτλαντὶς », στὸ ὁμώνυμο ἔργο τοῦ γάλλου μυθιστοριογράφου Πιερ Μπενουά.

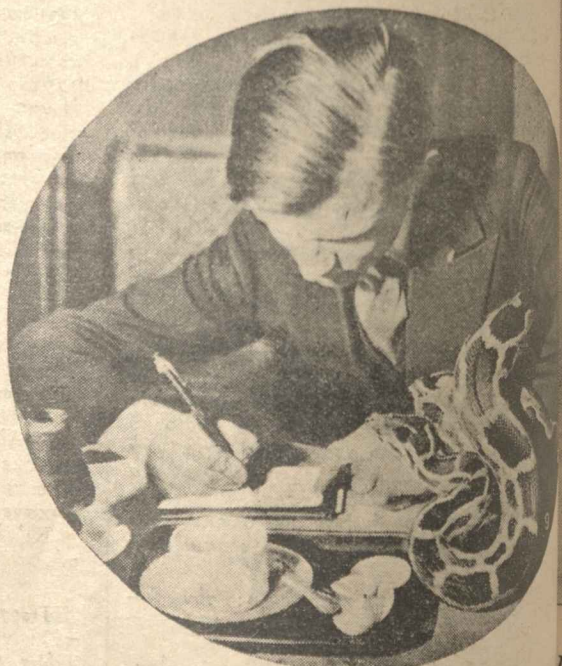

Ἐνα κομψότατο ἀπογευματινὸ καπελλάκι ἀπὸ μαῦρη ψάθα γαρνιρισμένῃ μὲ λευκὰ λουλουδάκια, ποὺ θὰ φορεθῇ πολὺ ἐφέτος.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Στὸ Βερολίνο ἔχει ἰδρυθῇ ἕνας σύλλογος « Φίλων τῶν θεωρουμένων ὡς ἐπικινδύνων ζώων » τοῦ ὁποῦ οἱ ὑποχρεοῦνται νὰ ἔχουν μαζί τους καὶ τὸ ζῶο ποὺ προσκομίζουν. Στὴν εἰκόνα μας, βλέπετε τὰ μέλη τοῦ ἑσπεροφιλῶν συλλόγου σὲ μιὰ συγκέντρωση ὅπου ἔχουν πλῆθος προστατευόμενα ζῶα τῶν!

Ὁ γραμματεὺς τοῦ ἀνωτέρου συλλόγου ἐργάζεται στὴν ἀγκαλιά του τὸ ἀγαπημένο... φελλό.

Μία νέα — ἀρκετὰ ἀποκαλυπτική — φωτογραφία τῆς Κάθριν Κράουφορντ.

Μιά ἀπ' τῆς ὀνομαστῆς χορεύτριες τοῦ μεγάλου Βερολινέζικου καμπαρέ « Μαξίμ », ἀσκουμένη σ' ἕνα δυσκολώτατο ἀκροβατικὸ νούμερό της παρουσίᾳ τοῦ προπονητοῦ της.

Μία πρωτότυπος θεραπεία τῆς γρίπης στὴν Ἰαπωνία: Ἐνας ἰάπων ἱατρός ἐφεύρε μιὰ νέα μέθοδο θεραπείας κατὰ τῆς γρίπης, ἡ ὁποία συνίσταται στὴν ἐπάλειψη τῶν πελμάτων μὲ ἕνα εἰδικὸ φάρμακο. Πρῶτος ὑφίσταται τὴν δοκιμὴν τοῦ νέου φαρμάκου ὁ ἰάπων... ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας Μονταγύρο Κοϊτσούμι!

Προλήψεις χωρικών

Σε πολλά χωριά της Μακεδονίας πιστεύουν πως τη Δευτέρα δεν κάνει να κόβει κανένας τα νύχια του, την Τρίτη επίσης, που θεωρείται μέρα καταραμένη, δεν πρέπει να αρχίσει καμιά εργασία και προπάντων δεν κάνει να αρχίσει ταξίδι. Το Σάββατο δεν κάνει να κόβουν κανονίγια ρούχα.

Αν τύχη και κόβης, σε κανένα χωριό, με το σουγιά σου σκόκο και σε δη ή κυρά της σουκιάς, φυλάξον από της δρισιές της θάχρη ασφαλώς την πρόληψη πως επειδή έκοψες το σκόκο με το σουγιά, θα σουκληματιστούν στο έλξ της τα σκα έκείνης της σουκιάς.

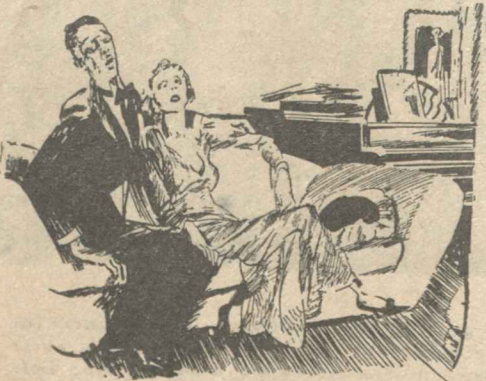
Τη νύχτα της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, σε πολλά μέρη, όσοι θεωρούν τον εαυτό τους καθαρό από αμαρτίες, ξεφυτάνε έξω για να δούν τα έπουράνια. Τη νύχτα—λένε τα λαϊκά—τα έπουράνια ανοίγουν και όποιος τα δει, ότι χάση ζήτηση θα του την δώσει ο Θεός. Μία φορά μάλιστα, λένε, τα είδε μια κοπέλλα που είχε σκοπό να γυρεύει αν τάβλεπε χίλια γρόσια. Όταν τα είδε όμως συγκινήθηκε τόσο, ώστε δεν πρόφτασε να πη βίη τη φράση: «Χίλια γρόσια», αλλά μόνο την πρώτη λέξη: «Χίλια». Και ο Θεός της έδωσε κάτι... χίλια, που θα ήταν εκατό δρόμια το καθένα...

Τα μαρτύρια των Πορτογαλλίδων

Στην Πορτογαλία, η εργαζομένη γυναίκα δεν περνά καθόλου καλή ζωή. Δουλεύει, που ο' άλλα μέρη θεωρούνται σαν αποκλειστικό-ητες των ανδρών, εκτελούνται σ' αυτή την χώρα από γυναίκες. Έτσι, μπορεί κανείς να συναντήσει σε κάθε δρόμο δυστυχισμένες απογόνους της Εύας να σηκώνουν πάνω στα κεφάλια τους πελώρια φορτία. Λαχανικά, φρούτα, φράουλα, τρόφιμα, το πιν σηκώνεται μέσα στο πανέρι που μοιάζουν σαν πυργόλοι. Το βάδισμα αυτών των γυναικών είναι συνήθως δυσκολό. Παρ' όλο το βάρος του φορτίου τους, τρέχουν διαρκώς σαν κνηγνημένες.

Για να τρέχουν γρηγορότερα, δαίνουν συχνά τα βαρέα παπούτσια τους και τα φορούνται σ' αυτά πάνω από το κεφάλι. Στα πολυθρόνα λιμάνια της Λισαβόνας και του Πόρτο συναντά κανείς κοπάδια διόκληρη γυναικών και μικρών κοριτσιών να ξεφορτώνουν ξύλα, κάρβουνα, αλάτι, αλλά και σιδερένια άσπρη δοκάρια, βαρίδια. Οι έπιστάτες της επιβάλλουν μιάν άγγραφα χωρίς την παρामीκη διακοπή. Μ' ένα άγροικο, απλώς, νείμα της δείχνουν το μέρος που πρέπει να άπτεθούν τα φορτία. Από δεκαεσσάρων έτών κ' έως ότου γεράσουν, η δυστυχισμένη αυτές συνεχίζουν ένα έπάγγελμα τόσο λίγο ένδοξο γιὰ το φύλον τους.

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ...

Εκείνη—Είδες καλέ να παντρευτεί ο Γιάγκος χωρίς να είδωλοή κανένα; Έκείνη—Μά... καθένας φροντίζει να κερδίσει της μεγάλης γκάρας που κάνει...

RENÉ VIRARD

Ο άνθρωπος που επί πολλές ώρες έπεριμενε άνοπόμενα την σειρά του, μπήκε τέλος στο ιδιαίτερο γραφείο του γιατρού.

—Καλημέρα σας, ήρθα πάλι! είπε.

—Καλημέρα! απήντησε ο γιατρός με άναγωνίζοντας τον άνθρωπο που τον χαιρετούσε με τέτοια οικειότητα και του έλεγε «ήρθα πάλι» σαν να ήταν κανένας τακτικός πελάτης που πηγαίνονταν τρεις φορές την ημέρα στο ιατρείο.

Γιατί ο γιατρός Κοροκάλλου δεν θυμόταν να είχε ξανακυντήσει αυτό τον άνθρωπο, που χωρίς να νάναι γέρος—κάθε άλλο!—ώστόσο βρισκόταν σε κακή γάλεια και υλίες μπορούσε να περπατήσει με τα τέσσερα.

Μ' όλα ταύτα η επαγγελματική συνήθεια του γιατρού Κοροκάλλου του επέβηλε να μην παραξενευόη και να δεχθή τον έπισκέπτη του με εύγένεια.

—Καλημέρα, φίλε μου, επανέλαθε. Έγεις νευματισμούς;

—Έν τέλει, γιατρός μου, σκέφθηκα πως όδιν προτιμότερο να μην πλαγιάζω πια καθόλου.

Ο άνθρωπος αναστάναζε θαθεία: —Όχι, γιατρός μου. Μά μου φαίνεται, πως το έχετε καλλίτερο από μένα... Είμαι ο κ. Ντοντσόν, ο κύριος που σας είχα πη πως ύπεφερε από άνορεξία...

Ο γιατρός αναήντησε το όνομα στην μνήμη του: —Ντοντσόν!... ά, ναι, βέβαια... ο κύριος Ντοντσόν! Και πως τα καταφέρατε να βήτε σ' αυτή την κατάσταση, κύριε Ντεμέν!... ά, παρτόν! Ντοντσόν... κύριε Ντοντσόν!

—Αλλοίμονο! η κόουρα σας, γιατρός...

Ο γιατρός Κοροκάλλου είχε δει πολλές φορές αντίθετα αποτελέσματα των συνταγών του, αλλά τέτοιου είδους μυστοστά του ήταν άδιόρθωτα, άπαίσιμα, φρικαλέα...

—Τι! έκανε ο γιατρός κ' αναπήδησε σαν να τον είχε τσιμπήσει καμιά αλογόμυγα. Πολύματε να μου πής κατά πόσωπο πως η κόουρα που σας έσώστησα σας... έχει κεντα...

Και για τα μάτια, ο γιατρός Κοροκάλλου, συνωφροώθηκε, μισοκρινίστηκε, έκανε πως κλονίστηκε και... έπεσε μέσα στην άγκαλιά της βοηθού νοσοκόμας του που στεκόταν τότε σην ώρα δυό θήματα πίσω του και παρακολούθουσε έκπληκτη την σκηνή. Η βοηθός τον ακούμπησε σε μια πολυθρόνα, έφερε κ' έφερε λίγο αθήρα και του έδωσε να κωστή.

Όταν τέλος ο κ. Κοροκάλλου έκανε πως συνεζόταν, εψήθισε άσφα-άσφα:

—Μά τι ήταν λοιπόν αυτό που σας συνέστησα; Τώρα πότε και να έξηγηθήτε! Κατηγορίες που λέγονται με τέτοια έλαφρότητα άπορεί να έχουν καμιά φορά δυσάρεστες συνέπειες. Τι στέκεσθε λοιπόν, μάλιστα γρήγορα!

—Ε, καλά, γιατρός. Άφου δεν θυμάμαι θά σας το πω άμέσως. Για πολλόν καιρό έβρωγα καθόλου, δεν είχα πια καμιά όρεξη. Τότε ήρθα και με κυττάξατε...

—Και τι διάγνωση έκανα;

—Απλώς μια μεγάλη άδυναμία. Και όταν αντιληφθήκατε από τα λεγόμενά μου πως είχα σηκώνονα από το κρεβάτι ποτέ πιν τι μεσημέρι, με διατάξατε με πρωταρχική σκληρότητα να σηκώνωμαι στο έλξ πιν πρωί. Σας έξηγησα άμέσως τότε πως πιν το πράγμα ήταν αντίθετο προς την ιδιοκρασία μου. Μαλακώσατε κάπως το ύψος σας και μου είπατε σε λίγο: άκουμάτε, με το έπιτύχετε σιγά-σιγά. Σηκώνονα πια την ήμερα κ' από μια ώρα νωρίτερα...

—Διότι, αυτό έκανα κ' έγώ, σ' έκανα άκολουθήσει την κόουρα που με διατάζει...

—Οχι, να, το άποτέλεσμα. Όχι βέβαια, συμμορφώθηκα άκριβώς όπως μου συστήσατε την κόουρα! Αυτό, καθώς καταλαβαίνετε ήταν μια τρέλλα... θάταν σαν να πήγαμε να περπατήσουμε στην άβυσσο! Έπαινε κα λοιπόν να κάνω κάτι φρονιμότερο, να πιδιώξω μια βολικότερη λύση. Έτσι, πιν κάθε μέρα, δοκίμασα και έπείνα να σηκώνωμαι από το κρεβάτι κάθε δυόμιση κ' πιν μια ώρα νωρίτερα.

—Στο σημείο αυτό ο κ. Ντοντσόν άρριε να ανασταναγμό άξιολύπητο. Φάνηκε γιὰ με στιγμή σαν να προσπαθούσε να συνηθίσει την μνήμη του, ύστερα, θαρραλέα, έσυνήμει ένδοξα. Την δεύτερη στής δέκα, την τρίτη στής έννεα. Κατά την ίδια μέθοδο έξηκολούθησα να ξυπνώ και της άλλες βδομάδες πιν μια ώρα κάθε φορά πιν πρωί. Έτσι άφηνά με είδε και η όγδόη της πινάας στο πιν έπειτα η έδδόη, η έκτη και, τέλος, η πέτη...

Ο κ. Ντοντσόν αναστάναζε εκ νέου. —Το μαρτύριό μου, ώστόσο, άρχισε πιν την βδομάδα που έπιασα να σηκώνωμαι πιν πέντε. Μολαταύτα το ύπεμεινα. Άλλωστε αυτό που έκανα ένδοξα την ύμειν μου και έπρεπε άνωσδήποτε να το ύπεμεινα. Την έρχομένη βδομάδα σηκώνομαι πιν πέντε, την έλλη στής τρείς, την παρταμένη στής δύο, έπειτα στην μία.

Έν τέλει, εκεί που έβησα να έφραμώ το σύστημα να σηκώνωμαι τα μεσάνυχτα, σκέφθηκα πως προτιμότερο θά ήταν να πλαγιάζω πλέον καθόλου. Δεν όβηζε τί κόπο...

Ο κ. Ντοντσόν πήρε ένα ύψος μουσικισμοιο και έτραβήσε:

—Γιατρός, τώρα είναι έξη βδομάδες που δεν κοιμάμαι πια διόλου. Άν έχετε υπ' όψιν σας να με διατάξετε να έξακολουθήσω αυτή την κόουρα, τότε προτιμότερο να μου το πής ξεκάθαρα: σ' άντε, παλληκάρη μου, δέστε με πέτρα στόν λαιμό σου και πείσε στην βίβλα σας. Θά το κάνω εύχαρίστως...

PENE BIPAP

(Λύσεις προηγουμένων)

ΣΤΑΥΡΩΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ:

1 2 3 4 5 6 7 8 9

1	Π	Ο	Υ				Σ	Κ	Ι
2	Ρ		Σ				Ε		Ο
3	Ω	Σ	Κ	Ε		Σ	Υ		
4	Τ	Α	Χ	Υ		Ι	Ρ	Ι	Σ
5	Ο		Β		Σ				Τ
6	Δ			Ε	Η				Ι
7	Ι		Ρ		Γ			Ν	
8	Κ	Α	Ι	Ν		Η	Τ	Ο	Ι
9	Ε		Σ	Η		Σ	Α		Α
10	Ι	Ω		Σ		Ε		Ε	Ν
11	Ο		Ο	Ι		Ι	Α		Ο
12	Ν	Α	Υ	Σ		Σ	Ω	Ω	Σ

○○○

ΜΑΓΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

Αντικαθιστώντας ένα γράμμα από κάθε μία από της παρακάτω λέξεις με ένα άλλο γράμμα, αλλά πάντα το ίδιο, θα σχηματισθούν (χωρίς καμιά αλλαγή της θέσεως των γραμμάτων κάθε λέξεως) άλλες τόσες λέξεις, το σ' όρος, έ' όρος, ά' όρος, λα γ' όν, α' όν.

(Η λύση στο έρχομενο)

—

ΠΑΣΙΕΝΤΕΣ

Τα σπαθιά της τύχης

Να μια πασιέντσα διασκεδαστική και γαυρομένη στην απλότητα της. Δεν χρειάζεται για να την εκτελέσει κανείς κανέναν υποδεσμένο λογικισμό.

Παίοντες στα γένη σας μια τράπουλα των 32 γαστιών (πικέτου), την άνακατώνετε καλά και την κόδετε.

Με όλα τα 32 αυτά γαστιά σχηματίζετε πέντε σπιθούλες επάνω στο τραπέζι στην σειρά. Ο άκρμος των γαστιών κάθε σπιθούλες δεν πάζει κανένα όλο. Μπορεί στην μία να πέσουν περισσότερα και στής άλλες λιγώτερα.

Παίοντες έπειτα την πρώτη σπιθούλα στο άκρμο γένη, τραβάτε από την άλη ένα-ένα γαστί και, θλίποντάς τα τί παριστάουν, τα πετάτε στην άκρη. Θά σταματήσετε το πέταμα των γαστιών ΕΥΘΥΣ ΜΟΛΤΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΘΗ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΣΠΑΘΙ (το όποιον και αυτό το πετάτε μαζί με τα πεσμένα γαστιά).

Κρατώντας το υπόλοιπα γαστιά της σπιθούλες που θραύατε στο γένη, παίοντες την δεύτερη σπιθούλα και κάνετε το ίδιο όπως στην πρώτη. Έπίσης το ίδιο έπαναλαμβάνετε και για την τρίτη, την τέταρτη και την πέμπτη σπιθούλα.

Μόλις μαζευθούν όλες η σπιθούλες, άσφ έννοισται πετάξατε από κάθε μία τα άποπάνω πεσμένα γαστιά μαζί με το πρώτο σπαθί που συναντήσατε. Θά σ' αμείνι φυσικά στα γένη ένας άκρμος άκρμος γαστιών.

Με τα γαστιά αυτά γωός πια ν' αυτή την σορά να τα άνακατώνετε και να τα κόδετε, σχηματίζετε έπειτα τέσσερις σπιθούλες επάνω στο τραπέζι στην σειρά άνακατώνοντας πάλι πια γαστιά θά πέσουν σε κάθε σπιθούλα.

Γι' κάθε μία από της 4 αυτές σπιθούλες—κάνετε έτι εκάμια και με της πρώτες 5 σπιθούλες την πρώτη σορά. Προσέξετε όμως

να εκτελέσετε προσεκτικά πάλι το ξεκαθάρισμα, δηλαδή: τραβάτε και πετάτε όλα τα παρουσιάζόμενα γαστιά των άλλων γαστιών και σταματάτε εύθες υλίες παρουσιασθ' το πρώτο σπαθί. Τα υπόλοιπα γαστιά που θά μείνουν πάλι κάτω απ' αυτό το σπαθί σε κάθε μία σπιθούλα τα κρατάτε στο γένη.

Ξανακάνετε έπειτα με όλα τα γαστιά που θά σ' αμείνουν στο γένη μετά το ξεκαθάρισμα των 4 πασιέντων, τρεις τόσα σπιθούλες, ύστερα με τα υπόλοιπα που θά σ' άναμείνουν δυό σπιθούλες και τέλος μιάν σπιθούλα.

Σ' αυτήν την τελευταία σπιθούλα πείπει να σ' αμείνουν στο γένη όλο σπαθιά. Άλλως σημαίνει πως η πασιέντσα σας δεν έπέτυχε.

—□□—

ΤΑΧΥΔΑΚΤΥΛΟΓΡΦΙΚΟ ΠΕΙΡΑΜΑ

Τό θαύμα του μελανιού

Παίοντες ένα μεγάλο ποτήρι γεμάτο μελάνι, και το βάζετε επάνω στο τραπέζι. Για να δείξετε πως το ποτήρι περιέχει πιάγματι μελάνι, βουτάτε μέσα στο ύγρο ένα τραπουλόγαστο, που το βγάζετε έπειτα μελανωμένο. Έπί πλέον μ' ένα κουτάλι παίοντες λίγο μελάνι, από το ποτήρι και το γόνετε σ' ένα πιάτο. Έν τέλει ζητάτε να σ' άναμείνουν ένα δακτυλίδι, το όποιον λέτε πως θά β' έξετε λίγο μέσα στο ποτήρι με το μελάνι. Άλλά σαν από άπροσέξια θήθεν το άφινετε να πέση μέσα στο μελάνι. Άμέσως όμως άναμείνετε έτι θά διορθώσετε το λάθος σας, όνι βγάζοντας το δακτυλίδι με το γένη, που θά μελανωθή βέβαια, αλλά με ένα θαύμα, μεταβάλλοντας το μελάνι σε καθαρό νερό.

Παίοντες λοιπόν ένω άσπορ μαντήλι, η ένω μαντήλι άκρμα μεγάλο με το όποιο επάψετε το ποτήρι. Τραβώντας άμέσως το μαντήλι, δείχνετε το ποτήρι πιάγματι γεμάτο με καθαρό νερό, μέσα στο όποιο μ' έλπισα—άν θέλετε—κοιμώπου και ζωντανή κόκκινα υλίου. Τώρα υποσείτε να β' έξετε το γένη σας στο νερό και να βγάζετε το δακτυλίδι.

Εξήγησις τοῦ παύειν διότι:

Παίοντες ένα μεγάλο ποτήρι γεμάτο νερό που έγει μέσα και ζωντανή ψάκια και πειονόδετε τα τοιγώματά του από το μέσα μέρος μ' ένα κομμάτι μαύρο πανί. Το πανί αυτό είναι έδεμένο με μια μούρη κλωστή πιν άφινεται να κομωά μιν πινάμη έξω από το ποτήρι και στην άλλη άκρη της κλωστής αυτές είναι έδεμένες ένας μικρός φελλός. Έτσι το ύγρο του ύπορου μέσα στο ποτήρι αμίνεται σαν άκρμος μελάνι.

Ένωσείται βέβαια έτι ο φελλός με την κλωστή θά κρέωνται από το μέσα το άντιθετο προς τους θεατές, ώστε να μη φαίνωνται απ' αυτούς.

Παίοντες όπως είπαμε ένα μαντήλι και σκεπάζετε μ' αυτό το ποτήρι. Ένώ τώγεται έτσι σκεπασμένο, παίοντες με το γένη τον φελλό με την κλωστή, τραβώντας δε το μαντήλι έσόνετε μαζί και το πανί που κρύβεται μέσα στο μαντήλι και δεν φαίνεται.

Όσον άφορά το τραπουλόγαστο που βουτάτε και το βγάζετε μελανωμένο, αυτό γίνεται εύκολοτα με τον έξη τρόπο: Έγεται κολλημένα από την άλη δυό βμοια τραπουλόγαστα και το ένα από τα δυό μελανωμένο στα τέτα του τέταρα. Το τραπουλόγαστο αυτό το βουτάτε μέσα στο ποτήρι κρατώντας προς το μέσα των θεατών την καθαρή του όλη, βγάζοντας το δε από το ποτήρι κάνετε μια μικρή περιστροφή και δείχνετε τώρα την μελανωμένη όλη.

Όσον άφορά το ύγρο που πήρατε με το κουτάλι και το γόνετε μέσα στο πιάτο σαν μελάνι, αυτό γίνεται άφροντίστε από πιν να β' έξετε μέσα στο κουτάλι μικρούς κόκκους μούρε άνιλίνης διαλυτής σε νερό, οι όποιοι κολλούν στο κουτάλι και άμουν όταν έ'θουν σ' έπαση με το νερό μεταβάλλονται σε μελάνι.

Ο ΚΟΥΝ—ΚΑΝ

Έφταιγε ή καμινάδα...

Ο δούξ ντε Μπερρύ είχε παραγγείλει στον Κάρολο Βερνέ έναν πίνακα που ο ζωγράφος δεν του τον έστειλε. Αυτό δεν ήταν διόλου περίεργο γιατί ο ζωγράφος δεν είχε καμιά άρεση για δουλειά. Ήταν φθινόπωρο κ' ο Κάρολος Βερνέ, που ήταν μανιώδης κνηγός, προτιμούσε να τουφεκίζει της πέδοικες παρά να καταγίνεται με την δημιουργία των άριστουργμμάτων του.

Έν τέλει, άνοπόμενος ο δούξ ντε Μπερρύ πήγε μιά μέρα στο άτελιό του ζωγράφου και του ζήτησε να ιδή τον πίνακα.

—Μά, έσεις δεν κάνετε τίποτα άκούη! έ-σώνας. Έδώ δεν βλέπω παρά ένα μικρούλαχο σπιτάκι με μια καμινάδα που μόλις διακρίνεται.

—Ω! έξοχώτατε. Άν έξορατε τί τράβηξα μ' αυτήν την κατακαμένη καμινάδα!

—Την καμινάδα; Και γιατί;

—Άχ! έξοχώτατε... Έκάνηξε η διαβολεύνη! είπε σοβαρώτατα ο καλλιτέχνης.

Ο δούξ έγέλασε με το άστείο και συγχώρησε τον καλλιτέχνη για την άμείλεια του.

—□□—

Ένα μάθημα εύγενείας

Στα παλιά γρόνια στην Γαλλία ήταν της μόδας πιν δόση ένας συγγραφέας ένα έργο του στο θέατρο, να πηγαίνει να το διαβάξη σε πολλά σαλόνια κυριών της άριστοκρατίας. Ο Λε Σάζ, ο διάσημος συγγραφέας του «Ζιλ Μπλάν» δεν συμπαθούσε αυτή την συνήθεια, όμως την ύπεφερε άναγκαστικά.

Έρωσίζοντας κάποτε το άνδρασμα στην σκηνή του «Τουκαρά», πήγε, παρακληθείς, στής δουκίσσης ντε Μπουριών για να διαβάξη αυτή την κομωδία. Η δούκισσα ήταν παρόξνη και πολύ τοπική γυνάικα.

Ο ποιητής έσθασε άσφα στο σπιτι της.

Μόλις τον αντίκρυσ, η δούκισσα του έσώναζε με θυμό:

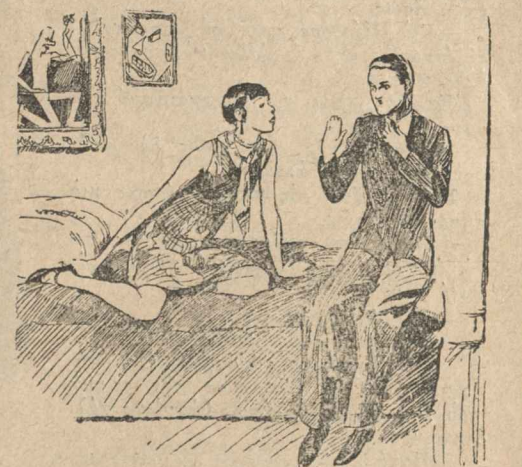
—Είπατε άνοπόφορος, κύριε! Με κάνετε να γάσω δυό ώρες προμεινοντάς σας.

Ο Λε Σάζ απήντησε τότε χωρίς να ταχαγή:

—Μείνετε ήσυχη, κυρία μου, θά σ' άκνω πάλι ένω να κερδίζετε τρεις ώρες.

Και ξαναπαίοντες το γερόγαρο του που εν τώ μεταξύ τώγαι άνοίζει πάνω σ' ένα τραπέζι, έσυρε άφροντας την συναναστροφή κατάπληκτη και την δούκισσα έκτεθειμένη άπέναντι των προσκαλεσμένων της.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΚΟΥΤΑΜΑΡΑ...

Εκείνος.—Τώρα που παντρευτήκαμε έπίσω να μη κάνουμε κουταμάρες!... Εκείνη.—Όχι βέβαια. Ό γάμος μας ήταν η τελευταία...

(Τὰ προηγούμενα)

(Ο Νίκος Γαλιόης, εμπορικός εισοδηματίας και λόγιος, αγάπησε παράφορα τη θαυματογόνο του Λίτσα.

Η Λίτσα όμως, αν και του δίνει πάντα ελπίδες με την στάση της, φαίνεται ότι δεν τον αγαπά κατά βάθος διόλου.

Ο Νίκος νομίζει πως αγαπιέται, πραγματικά, και μια μέρα δοκίμοντας την Λίτσα να τον απαγάγει με έναν ξένο, τον 'Αλέκο, απειλείται και αποπειράται, ν' αυτοκτονήσει. Θέλοντας να τον ευποδίστη η Λίτσα, τραυματίζεται ελαφρά. Και μέσα στο κορβό του πόνο της αποφασίζει να του διηγήσει την παράξενη ιστορία της:

Διηγείται πως συνδέθηκε δλωρ τυχαία με τον 'Αλέκο, έναν τραπεζιτικό υπάλληλο, ο οποίος της δόσκει και μια καλή θέση. Η Λίτσα τον αγαπά και βασίζομένη στην υπόσχεσή του πως θα την κάνει γυναίκα του του παραδίδεται. Μια μέρα ο 'Αλέκος παίζει στα γασιτιά και χάνει πάρα πολλά. Ξαναπαίζει τότε την Λίτσα να πάει στο φίλου του Τάκη να του ζητήσει δανεικά. Αυτό εξοργίζει την Λίτσα, η οποία τα γαλιό με τον 'Αλέκο. 'Υστερ από μέρες, κατά την συμβουλή της φίλης της 'Αθηνάς παντρεύεται με τον Βάσο. Ο 'Αλέκος όμως την εκδιώκει να του δώσει γρήγορα και η Λίτσα πηγαίνει στον Νίκο και του παραδίδεται. Τότε ο 'Αλέκος, την εκδιώκει εκ δευτέρου πως θα τα όμοιοι γρήγορα όλα στον άντρα της, αν εξακολουθή να μην τον αγαπά πιά.

22.

(Η συνέχεια)

ΒΛΕΠΕΙΣ, λοιπόν, πώς ξέρω όλα, είπε τελειώνοντας την διήγησή του στην Λίτσα.

Εκείνη κατάλαβε πως ήταν πιά αδύνατο να τα διαλύσει.

—Κι' αν τον αγαπώ... είπε.

—Δεν είναι δικαίωμά σου, απάντησε ο 'Αλέκος.

—Γιατί;

—Όταν ποδοδεύεις τον άντρα σου κι' έχεις σχέσεις με άλλον, αυτός ποτέ σου να είν' εγώ, πού σ' αγαπώ.

—Είδα με ποιά τρόπο μ' αγαπάς εσύ, και ποσινώ να μην τον θυμάμαι.

—Τα παλιά ποτέ σου να τα ξεχάσεις, Λίτσα. Τώρα όμως πρέπει να ξέρεις πως μ' αρέσεις πολύ, πως σε θέλω, πως σ' αγαπώ.

—Έπειτα από μικρή διακοπή τού είπες:

—Άκουσε, 'Αλέκο. Συμφορό σου είναι ότι έγινε να το ξεχάσουμε κι' οι δυο. Τώρα πιά δε μπορεί να ξαναζευτασθ' η παλιά μας αγάπη. Είτε μ' αγαπάς, είτε θέλεις σαν άλλους να με μεταγνώστεις σαν εμπεριστα, είτε θέλεις απλώς να διασκεδάσεις μαζί μου... είναι αδύνατο. Έσύ νιά μένα τώρα, είσαι ένας πεθαμένος. Κι' αν καταλαβαίνεις από γυναίκες από ποιά χάνεις τον κατακτητή, έπρεπε να ξέρεις πως μια γυναίκα ερωτευμένη είναι αδύνατο πιά να παραδοθ' σε άλλον... άκορ... Είναι αδύνατο.

—Να παραδοθ' με την θέλησή της... έπρεπε.

—Για εγγήνησέ μου, σε προκαλώ, τί έννοιας; είπε η Λίτσα με την φωνή αλλοιωμένη.

Εκείνος πήρε το αποφασιστικό του βρος.

—Ένω, της είπα, πως δεν είναι στη γένη σου ν' ανησυχώ.

Στης Λίτς τα μάτια φάνηκε μια άσπρη δακρύ.

—Είμαι άπατριμένος, τ' άκορ... πολύ άπατριμένος. Τώρα κυβερνώ τον ε-
νός μου.

—Αν θέλω εγώ...

—Δε μπορείς να κάνεις τίποτε.

—Μη θυμώνεις, Λίτσα. Σκέψου ψύχραιμα και θα δεις πως την στιγμή που είν' εγώ θα το θέλω, θα γίνης πάλι δική μου.

—Ποτέ...

—Θα γίνης, αλλοιώτικα...

—Δε σε φοβούμαι... κάπως έτσι θέλει.

—Ο δυστυχισμένος ο άντρας σου δεν ξέρει τίποτε, είπε ο 'Αλέκος.

ΕΤΙ

ΛΙ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

—Πες του τα... έμπρός... πήγαινε... πήγαινε άμέσως να τον βοηθ... Πες του τα όλα... Δε σε φοβούμαι. 'Ο,τι θέλεις κάνε, έμένα όμως μη φαντασθής ποτέ πως θα με ξαναβδής στην άγκαλιά σου... Κοίμα πού νόμισα για μια στιγμή πως άλλαξες. Είσαι ο ίδιος πάντα και γερότερος... Πάλι τον έχω διασώ στο γέρο. Μα τώρα έμεινα. Δεν είμαι πιά σαν πρώτα... Τώρα ξέρω πως ο εκδίασος είναι μια σιγαμερή ανανδρία, κι' όπως όλες η ανανδρία θραύεται όταν αντικουστή με το θάρρος... Έγώ είμαι γενναίωτερος από σένα αν και γυναίκα. Σου το λέω δε σε φοβούμαι... έμπρός πήγαινε... Ξέρεις πού θα τον βοηθ αυτή την ώρα; Πήγαινε μη χάνης καιρό.

—Πώς το λές αυτό; Δε σκέπτεσαι πως με μια λέξη μου θα βοήθης στο δόμο;

—Τί σε μέλλει; Δε σε φοβούμαι... Μονάχα σ' εύχαστώ γι' αυτό που κάνεις, γιατί με βοηθας να σε αηδιάσω ακόμα περισσότερο και να σε λυπηθώ λιγότερο... Καλή νύχτα.

Και σηκώθηκε χωρίς τώρα εκείνος να δοκιμάσει πιά να την κρατήσει.

—Όταν βγήκε έξω ήταν νύχτα.

Η νύχτα εκείνη η βρογερή του Μάστη, η θλιβερή νύχτα, που ο Νίκος την περνούσε έξω στο πεζοδρόμιο, χωρίς αυτή να ξέρει τίποτε.

Τότε την πλησίασε ο Νίκος, της έδειξε πως είδε την συνάντησή της με τον 'Αλέκο

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

κι' έφυγε με το αυτοκίνητο, ενώ η Λίτσα τον φώναζε απελπισμένη για να του εξηγήσει την αλήθεια.

Σαν τον έχασε την επάγωση ο φόβος, φόβος όχι για τον εαυτό της αλλά για τον Νίκο.

Στο βλέμμα και στις περπατήσεις γυναικών των γειτονιών του είχε διαβάσει η Λίτσα κάποια απεγνωσμένη σκέψη και φοβήθηκε κείνο που αληθινά επρόκειτο να γίνει.

Φοβήθηκε για την ζωή του.

Ήξερε πιά τώρα πόσο βαθιά και πόσο αληθινά την αγαπούσε ο Νίκος.

Κατάλαβε τί συμφυρά τοδούξε μέσ στην ψυχή μ' αυτή την τρυφερή παρατήρηση. Κατάλαβε πως εκείνος είδε όλο τον εαυτό του να γκρομίζεται έξω από το κατώφλι της πόρτας ενός έλκευ.

Κι' αυτό το φέμια, αυτή η άδικη ύψη θα τον σκότωνε.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ΑΓΑΠΟΥΝ

ΑΘΗΝΑΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ο φόβος της την έφερε σε κάποια κρίση νευρική. Έκλεισε τότε της πόρτες, έσβυσε τα φώτα και εξαπλώθηκε στο κορβό με την όποια να περιμένει έστω και ως το πρωί.

Κατά της 11 άκουσε θόρυβο.

Κατάλαβε πως ήταν ο Νίκος με κάποιο σύντομο.

Η παρουσία του τούτου την ανάγκη να μείνη δουρή και κομμένη μέσα στην κορβό-
δαχόμαυρα.

Από κεί μέσα άκουσε βλ την ιστορία του έρωτά της, όπως την διηγήθηκε ο Νίκος, βλ που την απελπισία και την απόφασή του να πεθάνη.

Κι' όταν άκουσε την καληνύχτα κι' είδε πως έμεινε ο Νίκος μόνος, τινάχτηκε διασπαστικά από το κορβό κι' έσπεξε έξω στο γραφείο, την στιγμή που ο Νίκος έτοιμαζόταν να πυροβολήσει στο κεφάλι του.

Κι' έτσι τον έσωσε.

X

Είχε ξεμυσεώσει πιά όταν η Λίτσα τελείωσε την εξηγητική της στον Νίκο.

Τα φώτα ήταν ακόμα αναμμένα, η Λίτσα εξαπλώθηκε στο κορβό και κείνος καθότανε ακόμα πλάι της και της κορβόσε συντομία, γαϊδεύοντας το γυμνωμένο γέρο.

Τότε σηκώθηκε, τράβηξε της κουρτίνας από το παράθυρο και το φως της αυγής χόθηκε στο δωμάτιο.

Έσβυσε τα φώτα και κύταξε περνώοντας τον καθέστρη.

Η μορφή του είχε την ωρότητα της αυγής και της αγρόπνιας.

Το πρόσωπο της Λίτς ήταν σαν ψεύτικο τριαντάφυλλο μ' έναν αμφοβόλο γροματισμό του πάλους το άσπρο προς το τριανταφυλλένιο.

Μονάχα τα γείλη της ήταν πάντα κόκκινα, αιώνια κόκκινα, προκλητικά και δεν κρατήθηκε.

Έσκυψε και την έφίλησε μ' ένα σπασμωδικό και παρατεταμένο φιλή, σαν να προσπαθούσε να της άφιση εκεί επάνω την ψυχή του πλημμυρισμένη από ευγνωμοσύνη.

Σε λίγο φάνηκαν η πρώτες αγένες της ανατολής.

Ο Νίκος είδε τα μάτια της Λίτς να σπιθολογούν στο φως του ήλιου.

—Να η δική μας μέρα!... φώναξε ο Νίκος μ' ένθουσιασμό... τώρα μονάχα ανατέλλει.

Και καθώς η Λίτσα γαμογελούσε, εκείνος ξαναείπε:

—Από σήμερα, αγάπη μου, άγίτζει η ζωή

...

...

...

...

...

...

...

...

...

μας. Χτες το βράδυ αντίκουσα τον θάνατο... τον σκοτεινό και τον άπαιστο θάνατο... Τώρα ξαναγεννήθηκε... Κύτταξε εκεί... τί γαλανός που είναι ο ουρανός και τί χρυσός ο ήλιος...

Η Λίτσα γαμογελούσε.

Είχε όμως το γαμογελό της κάτι το συγκρατημένο και διασπαστικό.

Ο Νίκος, που την διάβλεπε τώρα σαν βιβλίο άνοιγτο, το πρόσεξε.

Δεν έβλεπε να ξεσπά κι' εκείνη στον δικό του ένθουσιασμό.

—Γιατί, Λίτσα, δε μιλάς; την ρώτησε.

—Εκείνη τον έβλεπε ακόμη με γαμογέλο, σαν ν' απορούσε με την ερώτησή του. 'Επί

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

μα έκρυβε τον πόνο της, για να μη διακόψη τα σιγιά του.

—Για τον Βάσο, ρώτησε σε λίγο η Λίτσα.

—Θα φροντίσω εγώ, είπε ο Νίκος.

...

Μετά μια ώρα, μια άσπροντυμένη νοσοκόμα κι' ένας μικρός ύπνροστικός συντοφρευαν την Λίτσα, η οποία εξακολουθούσε να μείνη εξαπλωμένη στο ίδιο κορβό.

Στο αναμεταξύ ο Νίκος είχε φύγει.

Πήγε στο σπίτι της Λίτς και ζήτησε τον Βάσο.

Βρήκε την θειά της μόνη κι' έμαθε πως ο Βάσος ήταν στο σχολείο του.

Πήγε εκεί και τον βρήκε.

—Αναγνωρίστηκαν άμέσως.

Ο Βάσος υλός αντίκρουσε τον Νίκο δεν μπόρεσε να κοψή την παραγωγή του.

—Πώς, κύριε Γαλιόη, έσεις εδώ; 'Ηρθατε για μένα;

—Για σένα, Βάσο. Προέπει να σε ιδώ ιδιαιτέρως. Έγώ κάτι σπουδαίο να σου πώ.

Ο Βάσος ανησύχησε. Προαισθάνθηκε κάτι δυσάρεστο, φυσικά σγερτικό με την Λίτσα.

Ζήτησε άδεια από τον διευθυντή, λέγοντας ότι έχει άπλυτη ανάγκη να φύγη και μπήκε στο αυτοκίνητο μαζί με τον Νίκο.

—Άλλαξαν λίγες λέξεις, ως πού το αυτοκίνητο τους ώδήγησε στο Ψάππειο.

Εκεί σ' ένα παρόμοιο τραπεζάκι κάθισαν και άκουσε ο Νίκος να του λέει:

—Εκονιάστηκες θέλεις πού με είδες έπειτα από τόσα γρόνια.

—Και ανησύχησα, κύριε Νίκο. Δε σάς το κορβό. 'Η παρουσία σας...

—Έχεις δίκιο... Ο' ακούστης άμέσως. Πρόκειται να σου μιλήσω για την γυναίκα σου.

—Για την Λίτσα; είπε ο Βάσος... Κάτι κατ'άλλαδα. Κι' έγινε κάτωγρος.

—Τί κατάλαβες; ρώτησε ο Νίκος, για να βοηθ καιρό να συνημομολόγησε καλλίτερα της σκέψης του.

—'Ηξερα πως η Λίτσα εοργάστηκε κάποτε κοντά σας.

—Ναί, για λίγες μέρες. Αυτό δεν έχει σημασία. Τώρα πρόκειται γι' άλλο ζήτημα, πολύ σοβαρό ζήτημα. Πωίν σου το πώ ποέπει να σου εξηγήσω ότι ήρθα μόνος μου να σ' έδω και δεν άνεθεσα σε άλλον να μεσολαβήσει, γιατί από τότε πού γνωριστήκαμε αγνιάτισα για σένα την ιδέα, ότι είσαι ένας άνθρωπος πολιτισμένος.

—Τί θέλετε μ' αυτό να πής;

—Ότι δεν έχεις της συνθηκόμενες κοινωνικές πολήψεις. 'Ότι το υαλό σου λειτουργεί έλευθερα κι' η σκέψη σου ανίγεται σε πλατύς ορίζοντες. Θέλω μ' άλλα λόγια να σου πώ ότι σε θεωρώ έναν άνθρωπο έξυπνο, πρακτικό και σόνιμο, πού καταλαβαίνει την έποχή πού ζούμε και δε μένει βαλσαυμένος με της περασμένες ιδέες, πού είναι πιά έξωολημένες. Σε θεωρώ δηλαδή έναν άνθρωπο συνημομολόγησε.

Ο Βάσος τον κύτταγε με άπορία, γιατί άκόμη δεν είχε άγίτσει να καταλαβαίνει.

(Η συνέχεια στο πορσεχέ)

ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΥ
ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΥ
ΤΕΥΧΟΥΣ ΜΑΣ
ΝΕΟΝ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ
ΠΟΥ ΘΑ ΑΦΙΣΗ ΕΠΟΧΗΝ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΥ
ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΥ
ΤΕΥΧΟΥΣ ΜΑΣ
ΝΕΟΝ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ
ΠΟΥ ΘΑ ΑΦΙΣΗ ΕΠΟΧΗΝ

ΓΙΟΖΕΦ ΧΑΪΔΩΝ

ΓΙΟΖΕΦ ΧΑΪΔΩΝ

Ο μεγάλος γερμανός μουσικός.

Η καταπληκτική μουσική ιδιοφυΐα του. — Τ' άθάνατα έργα του. — Η καλλιτεχνικές παραξενιές του.

Έκατον είκοσι τόια χρόνια πέραν από την ημέρα που η μεγάλη αυτή μουσική ιδιοφυΐα έδωσε σε ηλικία 77 ετών από θλίψη, γιατί τα χρόνια της πατρίδας του τα πατούσαν έθνομικά πόδια.

Η κατάληψη της Βιέννης από τον Ναπολέοντα στα 1809 κλονίσε το ήθικόν του γερασμένου συνθέτη του «Αυτοκρατορικού "Υμνου". Ο Χάιντς τον γράφει μέσα στο δωμάτιό του με νεοκίοντα επαναλαμβάνοντας διαρκώς με την σβουμένη φωνή του: «Σωΐς, Θεέ, τον Φραγκίσκο!» Από τα μάτια του κυλούσαν θερμά δάκρυα. «Αλλά ο Φραγκίσκος έπεσε. Και η Βιέννη κατακτήθηκε. Ήταν 14η Μαΐου. Τέσσερις κανονιές έπεσαν κοντά στο σπίτι του Χάιντς. Αυτός δεν ταράχθηκε και εξακολούθησε να τραγουδά το «Σωΐς, Θεέ, τον Φραγκίσκο». Έπειτα σάπασε. Και σάπασε για πάντα στις 31 Μαΐου 1809.

Ένα σεινόν σπιτάκι στο Γκούμπενστρογκ υπήρξε το τελευταίο καταφύγιο των αναστημένων του. Εκεί ο ήσυχος συνθέτης έγραψε σκεπτικές και λίγο θλιμμένες τα ύστενά του, αναπολώντας της τόσο ώριμες μέρες που είχε περάσει στην πατρίδα του.

Ούτε σώνει δέξαι, γράμματα θανατοειρών, διάφοροι έρωτες μεγάλων κυριών, δώσα βασιλείων, τιμητικοί τίτλοι, υπόσχεσαν ν' αλλάξουν την φυγή του μουσικού που ήταν τόσο μόνο σκέλης και σιωπής. Το πένιο του το είχαν απαγορεύσει, γιατί το άστυα του τον ένοηλυνε πολύ ταχυτικά.

Δεν το έμενε λοιπόν τίποτ' άλλο εκτός από της αναμνήσεις. Έβρανε στο μυαλό του συνήθως το έπειστικό του πλούσιου Μιλδρόου που ήθελε κάποτε να πάει μαθήματα μουσικής από τον υπέροχο πληθύνοντάς του μη γυνεία τη μάθηναι. Έν τούτοις ο Μιλδρόου ένοούσε πάντα να μιλά αυτός και έπέμενε να κ'ιμνήσει κι' αυτός τα έργα του μουσικού, όταν μια μέρα ο τελευταίος αυτός σπικόθηκε νεο-μασιμένος και σάναζε:

—Μιλδρόου, ενώ νόμιζα πως έχω θά δίδα-να εσάς, αλλά βλέπω πως εσείς θέλετε να διδάξετε μένα. Νά με συμαθήτε! Ένώ δι-στυνώς δεν είμαι σε θέση να πληρώσω μια γυνίκα το μάθημα, και γι' αυτό διακόπτεω.

Έπειτα την άνοηση που έκανε στην βα-σιλεία της Άννις, ο οποίος υποστά στην βασιλίσσα του έπιδωκε φιλοξενία στο άν-κτορο του Γούντσου, κι' αυτός του άφηγησε κυνικότατα:

—Μεγαλειότατε, μεγάλη μου τιμή από που πορεύεστε, αλλά έστε... η γυναίκα μου ποδώνω πολύ το νερό! Δεν τόλμισε ποτέ τις ούτε καν να περάσει μια γέφυρα του Δου-νέβου!... Φανταστήτε λοιπόν, αν θά δε-νθή να περάσει τον επικίνδυνο ισθμό του Κν-νί, να νάθη από την Εδωάπη στην Άν-νίλιν...

Ήταν η άγαση του για την πατρίδα που τον έκανε να μιλά έτσι και η εγνωμοσύνη του για το σπίτι των Έστεργαζ για το δ-ποίν έπρεπε να διατίσει πάντα άσπίωση.

Στον Πόγο του Έστεργαζ ο Χάιντς έ-πέσσε τα καλύτερα και πιο ευτυχισμένα χρόνια της ζωής του. Είχε εξαπολλίσει μια θέση άνεταίας του κοντά στον πρίγκηπα Έ-στεργαζ που ως το πέλος του 1790 τον είχε στην μικρή περιού του το Αΐενστατ ως διευθυντή της οργάνωσης, αναγκάζοντάς τον —σέδον διά της βίας— να φρονί τα υμνα-οούνα της έθνομυίας, πεσούνα με κορδύλ-λες, κοντά πανελόνια, παπούτσια με κόκκι-νο παχύνι πολύ ψηλά.

Τό άλλος σονό και δυστυχισμένο παιδί που είχε γνωρίσει ήσε σέδον της στε-ή-σε της ζωής ως την ημέρα που έπλην ύπ- την πορπαία του πρίγκηπος στα 1761. Η νενοίονε την εγνωμοσύνη που γιωπούσε στον φιλόταγο σωτήρα του. Θυμύταν πως τή ηλικία όγτώ γονών είχε σάγε: κοροό

από το χωριό του πατέρα του, το Ρόραου και ποστέληθη στο κόρο του παρεκκλησίου του Άγιου Στεφάνου της Βιέννης, για ν' ανα-καστή μετά λίγα χρόνια να εγκαταλείψη και την θέση αυτήν και ν' αρχίσει με ήλιες στεςήσεις να συγκρατήται στην ζωή παραδί-νοντας μαθήματα εκκλησιαστικής μουσικής, ταυτόχρονης δέ να εκπαιδευείται κι' ο ίδιος. Γιατί ως γνωστόν ο μεγάλος αυτός καλλιτέ-γνης, ο δημιουργός τόνων και τόνων έι-στουγγιμάτων, ο άπατέρας της συμωνίας, ήταν αυτοδίδακτος.

Μαθήτης του Ρόραου—του οποίου μικρός είχε αναλάβει να ξεκονίσει το σακκάκι,

Γιόζεφ Χάιντς.

σάναζε να του έπείρεπε πότε-πότε να παίξη λίγο πιάνο—άκολουθώντας τον Μπάγ και τον Μότσαρτ, έφτασε να γίνη ο ευτυχής μου-σικός που έγινε.

Πολύ λίγο τον ενδιέφεραν τα θέματα. Σέδον καθόλου. Όλα τα θέματα γι' αυτόν ήταν καλά. Τού έφτανε μια ιδέα. Με την πρώτη έμπνευση που του έρχονταν καθόταν υποστά στο πεντάγραμμο και έλεγε: «Έμ-πρό! Κουράγιο! Ό,τι βνή, βήγναι!»

Άλλες φορές πάλι, έρωγνε διάφορες νό-τες τυαία, έκανε έπειτα τα γωρίσματα του γόνου και αυτό ήταν άκετο. Άλλα πάλι άνοητη την δουλειά, πάντα, έπεσε να κ'ι- την τουαλέττα του. Έπρεπε να ξεκονισθή, να γνενισθή με πολλήν επιμέλεια, να ντυθή σαν να έποκετο να πάει να κυμιά δέξινση.

Εκτός από της άλλες παραξενιές του τα-λέντου του ήταν και ποιοηπτικός. Από τότε που ο Φοιδερίκος, ο βασιλεύς της Πρωσσίας, του χάρισε ένα δαγτυλίδι, του φανόταν πως δεν μπορούσε να παίξη μια νότα αν δεν είχε βάσει πρώτα το δαγτυλίδι αυτό στο δά-γυλό του.

Ένδιαφέρον είναι το ανέκδοτο της γνωρι-μίας του με τον Μπετόβεν.

Όταν πήγε να τον γνωρίσει ο Μπετόβεν

ήταν είκοσι δύο ετών. Είχε δυό μάτια γυαλί-στερά κάτω από τα χοντρά φρύδια του και πολύ έξογκωμένα χείλια. Τα μαλλιά του, μαζεμένα πίσω έμοιαζαν με τον έδνο. Είχαν μια μεγάλη αντίθεση με την λευκότητα της σάραπας που τύλιγε στον λαμύ του.

Ο Χάιντς, τότες άστυοκράτου καλλιτέ-γνη, μαθημένος στις υποκλίσεις και την έ-θνομυία του παλατιού του πρίγκηπος Έ-στεργαζ, με κάτασπη πεσούνα, μόη ά-τεια, μέτωπο πλατό, πρόσωπο μακρούλο και ποδουρισμένο, ένδυμασία ίπποτική, δοκί-ταν στον έξοκστό γόνό της ηλικίας του.

Αυτό γινόταν στα 1792. Ο Χάιντς άκουσε με σκυμμένο κεφάλι την έκτέλεση των κα-ματιών του νέου συνθέτη και κατόπιν έί-σασε την γνώμη του χωρίς διαταγή.

—Αυτός ο μικρός δεν έζει ακόμα τίποτα.

Ο Μπετόβεν τον άκουσε, σνωροσώθηκε, τίνανε το ώριο του άγριο κεφάλι και άπο-μακρόνηξε από τον άστυρό του έκείνου δικάστη. Ο Μπετόβεν και ο Χάιντς δεν έ-νασαναντήθηκαν ποτέ πιά. Ο ένας έανέ-γισε την σιωπή και κορυατική ζωή του προς το μαρτύριο και την άπόγνωση. Ο άλλος έβρανε κλεισμένος υέσ' στα γέλια και στες άναύγειες της δέξας του.

Ο Χάιντς δεν ήταν όνειροπόλος ούτε στη ζωή, ούτε στην τέχνη του. Έπλόγιζε πάν-τα. Και ή τύχη του ήταν άποτέλεσμα π-στωος στους ύπολογισμούς του. Ο Χάιντς έ-γινε πασίγνωστος για τα κονάστα και τί κορυατέτα του. Μελέτησε πολύ, έγάνθη πολύ, δημοούρησε, έδωσε στον κόσμο τα έ-να του, άνάμεσα στα όποια έρωγνουν ή «Δημοουρία» και ή «Α έπογεί». Η «Δημο-ουρία» μπορεί να πη κανείς πως είναι τί πιο πρωτότυπο έργο του Χάιντς. Γωμύει στα 1799, παίχθηκε για πρώτη φορά στην Βιέννη και μεταφράστηκε σ' όλες της ήλως.

Μ' έλο που το κομμάτι πουλάταν τα τσεκίγια, δηλ. 40 άστυρακές λίρες, δεν έα-νε ούτε ένα αντίτιμο άπόλυτο.

Ο Χάιντς, έπειτα από της έπιτυχίας του κυριεύθηκε έρωγνικά από μια μανία κατά-έξως. Είχε έγκατασταθή στο άγαπμένο του παλάτι του Αΐενστατ και δεν δέχονταν πια σέδον κανένα. Άπομωμένος, δεν ήθελε ούτε αυτές ή σκέψεις πιά να τον ταράζου. Άλλα ή δέξα, πάλι φάση ο θάνατος, έβλε-πε να έαναγνύρητη την πότα του. Έβλεπε με την φωνή ενός πλήθους θνυστών του οί όποιο υέσα στην μεγάλη άθροια του Π-ναπιστηνίου της Βιέννης ώργάνωναν στις 27 Μαρτίου του 1808 μια ποσάστα, έρω-νίζοντας την «Δημοουρία» για πρώτη φορά μετωροσμένη στα ιταλικά.

Ο Χάιντς έκείνο το πρωί έγνυνε υοί-δπως συνήθως και γνενίστηκε με μαθημα-τική ακρίβεια. Ήταν γερασμένος πιά, υολού-τι το σάς των ματιών του διατροφέο έκναι ζωηρότατο. Η έιδησις της παρουστίας του στην ποσάστα έρωε μεγάλη άναστάση σ' έλο το άστυοκράτη κοινό της Βιέννης.

Η θέσει έλως πιάστηκαν άύστες. Η υα-λες κυρίες έκείνο το βόδου σνωγνίθηκαν στην σάλα του Πανεπιστημίου, ή όποια πιά έλο που γωρούσε άλλους μόνο 1500 πού-πα. αυτό το βόδου πύρε 2000. Και ο Χάιντς έφθανε. Καθισμένο σε μια καρέκλα τον έ-ωσαν σηκωτό στα γόγια. Στην πότα του υποδέχτηκαν ή Ποιγνίσησα Έστεργαζ, ή μεγάλη πινίστα Κοούπελ και ο Τελλίς υέστρος Σαλίστα και τον σνωδούσαν υέσ- από το πανδαμύνο που γινόταν από τα έ-κοκορήματα ως την τιμητική θέση του.

Και σ' αυτό το θριαμβευτικό έναιο, την στιγμή που ο Χάιντς σνωγνόταν πως κίεσε την δέξα που του χάρισε ή τέχνη του έπαθε από διαταραχή και το μυαλό του σπ-μάττης. Έκτοτε δεν έαναδημούνησε πια.

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

Η ζωή σάν ΟΥΓΙΒΟ

ΣΕΡΑ ΜΑΡΤΕΝ

Ο άήττης γάλλος δρομέας.

Πώς έννεσε και πιστεύει τον άθλητισμό — Η άφθαστες έπίδόσεις του. — Τα περίεργα φυσικά του...

Μετά τον Έλβετο πρωταθλητή Πάλ Μα-ρτέν, για τον όποιο είχαμε γράψει σ' ένα από τα προηγούμενα φύλλα μας, φάνηκε στον ά-θλητικό όρξοντα και ένας άλλος Μαρτέν, ο Γάλλος Σερά, ή φήμη του οποίου ήταν πε-πομένη να έπιστάση την φήμη του πρώτου. Γιατί δεν πέρασε πολύ διάστημα που το όνο-μά του έγινε γνωστό στους διεθνείς άθλητι-κούς κύκλους.

Έπείληθηκε ως άθλητης σ' όλους τους ξένους συναδέλφους του, σε βαθμό που όταν μιλούσαν για τον Γάλλο Μαρτέν και για τον Έλβετο Μαρτέν, να είναι άσθητή ή διαφορά.

Άλλα υπάρχει και μια ακόμη διαφορά στους δυό αυτούς συνώνυμους άσους του παγκόσμιου άθλητισμού. Ο ένας αίσάνθηκε τον άθλητισμό σαν ιδεολογία, σαν μια έπα-νάσταση άσθητική που θα συντελούσε στην ένοση των λαών. Γι' αυτό και με την μεγάλη του έπιστημονική μόρφωση έρω-γάθηκε για την άνάπτυξη της ιδε-ολογίας αυτής. Ο άλλος πάλι είχε τον άθλητισμό για θρησκεία. Η άγάπη του για το σπόρ ήταν οξυμένη βαθιά στην φυγή του. Γέννημα και θρέμμα του λαού από μια ταπεινή και άσημη οικογένεια άρωσώθηκε με μεγάλη μα-νία στον άθλητισμό τόσο που δεν άρω-γης να γίνη το σπόρ ο μόνος σκοπός της ζωής του.

Σερά... Είναι το χαϊδευτικό όνομα του πρω-ταθλητού. Το πραγματικό του όνομα είναι Σεραφείμ με το όποιον όμοιο σ-νάνας δεν τον φωνάζει.

Οι Γάλλοι όταν μιλούν γι' αυτόν λένε: «Νότο Σερά» (ό Σερά μας). Είναι άράναστη ή άγάπη και ή λα-τρεία που τρέφουν για το πρόσωπο του άθλητού αυτού. Τον θεωρούν ως ήμί-θεο, ως φαινόμενο του γαλλικού άθλη-τισμού. Ομολογούμενος ή έπίδοσις που έπέτυχε το 1928 όταν κατέρριψε το παγκόσμιο ρεκόρ του δρόμου 800 μέ-τρων σε 1' 50" 3/5 είναι άφθαστη, ιδεώδης. Η Γαλλία είναι υπερή-φανη που σανατάθει άνάμεσα σε τόσες έκανοντάδες άθλητών την ένα Μαρτέν, που έδόξασε και τίμησε τα έθνηκά της χρώ-ματα σε τόσους διεθνείς στίβους.

Η φρονημονία του θα μείνη άέξαστη στην μελλοντική άθλητική γενιά της Γαλ-λίας ως μοναδική υπόδειγμα άθλητού. Είναι σωματικής σ' όλους τους συναθλητές του.

Με παιδική άσέλεια και με μια άνυπόκριτη χαρά κοκκινίζοντας από ντροπή δέχεται τα σανατηρότατα ύστερα από κάθε νέα νίκη που έπιτυγχάνει.

Τους συναδέλφους του τους θεωρεί ως έ-σους και και αυτοί τον λατρεύουν. Τον άθλη-τισμό δεν τον θεωρεί ως μέσον για να άπο-κτήση δόξα και πλούτη όιος ο περισσότερος από τους άσους του κόσμου, αλλά τον πα-στεί, τον αίσάνεται και δεν μπορεί να κόψει χωρίς αυτόν. Άν τον ρωτήσετε, αν είναι ικανοποιημένος για της έπιτυχίας του, θα σας πη άσφαλώς πως αυτό δεν τον έν-διαφέρει και τόσο, όσο ή ικανοποίησις που αίσάνεται άσολούμενος με τον άθλητισμό.

...

Ο ρεκορντμαν αυτός του κόσμου γυνάζε-ται από 13 χρονών παιδί. Το 1926 γράφτηκε στον μεγαλύτερο σάλλογο της Γαλλίας «Στάντ-Φρανσά» και μέσα σ' ένα έλαχιστο χρονικό διάστημα κατόρθωσε να φθάση σε διετή κλίση καταρρίπτον τα ρεκόρ της Γαλλίας στους δρόμους των 800 και 1500 μέτρων.

Τον Μάρτιο του 1926 στο γαλλικό στάδιο «Κολόμπ» κατέρριψε το παγκόσμιο ρεκόρ στον δρόμο των 1000 μέτρων, με μια ζηλευτή έπίδοση 2' 26" 4/5. Οι ένδιάμεσοι χρόνοι που έτρεξε ο Μαρτέν ήταν οι έξης: Στα 100 μέτρα 14", στα 400 μ. 56" και στα 800 μ. 1' 57". Το παλάω ρεκόρ το είχε ο Γάλλος Μπαράτον με 2' 27" 3/5. Άλλα σπουδαία ρεκόρ έπέτυχε στον δρόμο των 400 μέτρων με χρόνο 49" 1/5 και στα 1500 μέτρα με 3' 54" 1/5. Είκοσι φορές άντιπροσώπευσε την πατρίδα του στους μεγαλύτερους διεθνείς άθλητικούς αγώνες.

Την πιο καλή του έπίδοση, για την όποια τον έθαύμασε ο άθλητικός κόσμος, έπέτυχε τον Ιούλιο του 1928. Κατέρριψε το παγκό-σμιο ρεκόρ στα 800 μέτρα με την φανταστική έπίδοση 1' 50" 3/5.

Σερά Μαρτέν.

Ο μεγάλος αυτός πρωταθλητής είναι ο άτυχέστερος άπ' όλους. Στους ολυμπιακούς αγώνες του Άμστερδαν ή τύχη φάνηκε φο-βερά δυσμενής στον σαναθλή Σερά Μαρτέν. Στους δυό πρώτους προκριματικούς δρόμους άναγκάστηκε ν' άντιμετώπιση τους σκληροτέ-ρους και καλύτερους άσους του κόσμου και αυτό τον έτάσασε στον τελικό δρόμο των 800 μέτρων. Έκτος άπ' αυτό και ή έλλειψη ταχυτικής και πείρας μεγάλων αγώνων τον ύποχρέωσαν να καταλάβη την θνη θέση, ενώ έθεωρείτο άπ' όλους ως βέβαιος ολυμπιονί-κης.

Έφτασε στο τέρμα πρώτος στους προκρι-ματικούς με 1' 58" 4/5, τρίτος στους ήμι-τελικούς νικήσας τον συνώνυμό του Έλβετόν, τον Άγγιλον Τέϊθαμ και τον Γερμανόν Μύλ-βαιν.

Ας γνωστόν στο αγώνισμα αυτό ολυμπιονί-κης άνεδείχθη ο σαναθλή και γνωστός μας Άγγιλος Λόου με χρόνον 1' 51" 4/5, ύστε-ρησας πολύ από το παγκόσμιο ρεκόρ του Σερά Μαρτέν.

Ο Γάλλος πρωταθλητής έπεσέφθηκε την Άθήνα τον Άπριοιο του 1930. Έοθε τότε μαζί με τους άλλους άθλητές της Γαλλίας σταδίου για να συμμετάσχη στο «Εκατόμ-βαια».

Την ημέρα που θα έτρεξε ο Σερά Μαρτέν στο Παναθηναϊκό στάδιο δύο δρόμους των 800 και 1500 μ. είχε πλημυνώσει ο κόσμος στες κεραίες. Οι θεαταί όρθιοι και με άγο-

νία παρακολούθησαν τον νικητή ρεκορντμαν στον δρόμο των 800 μέτρων.

Ο Μαρτέν ένίκησε με μεγάλη εύκολία τους άντιπάλους του, Τέϊθαμ και Κάτερετς, Άγγιλους, τον Καλιέ, Γάλλον και τους Έλ-ληγους με έπ κεφαλής τον Σταυρινό.

Έπέτυχε ρεκόρ 1' 58" 4/5, έπίδοσις που έπατυγάνετο για πρώτη φορά στο στάδιο μας.

Ο Μαρτέν ένίκησε και στον δρόμο των 1500 μ. Έπέτυχε νέο ρεκόρ για το Παναθη-ναϊκό στάδιο 4' 7" 3/5. Τους λοιπούς άν-τιπάλους του Μόργκαν, Βάνσον και Γεωργα-κόπουλον τους άρισε σχεδόν τριάντα μέτρα πίσω από το τέρματος.

Έξαιρετική έντύπωση έκαμε στους θεα-τάς το στυλ και το ιδιόρρυθμο τρέξιμο του Μαρτέν. Άνάμεσα σε δεκατέντε άθλητάς που τρέχανε για την πρώτη θέση, αυ-τός ξεχώριζε.

Δεν δυσκολεύθηκε να τον γνωρίσω. Λεπτός, μετρούς άναστράματος άρχισε να κερδίζει έδαφος και να τίεται έπ κεφαλής, για να κερδίση σε λίγο την διαδρομή από τους άντιπάλους του.

Ο Μαρτέν δεν κατόρθωσε στο στάδιο μας να έπίτυχη τα πραγματικά του ρεκόρ.

Βρισκότανε σε δυσμενέστατη σω-ματική κατάσταση και άσφαλώς δεν θα κατήγετο στην Έλλάδα, εάν δεν ύφίστατο την πίεση των λοιπών συνα-δέλφων του.

Φίλος σναδέλφος μου διηγόταν πως γνώρισε τον μεγάλο πρωταθλητή που σνατάει με μαζί του από την Κέρκυρα στον Πειραιά.

Ο Σερά Μαρτέν άποτελούσε την προσωμοκότητα της γαλλικής ομάδος που μαζί με την άγγλική του «Άχιλ-λέως» του Λονδίνου έρχόντανε ν' ά-γωνισθούν στο Παναθηναϊκό στάδιο έπειτα από την εύγενική πρόσκληση των σαναργαζόμενων άθλητικών σωμα-τείων που διοργάνωσαν τους άγγιλο-γαλλοέλληγους άθλητικούς αγώνες που σημεύονταν τότε τόσο μεγάλη έπα-τυχία.

Αυτός ο παγκόσμια γνωστός πρωταθλη-τής, μου έλεγε ο φίλος σναδέλφος, είναι έ-ξαιρετικά ντροπαλός, κοκκινίζει σαν κοριό-κι πρωτόγαλτο στην ζωή. Της περισσότερες ώρες του ταξιδιού καθόταν σε μια γωνιά του σαλονιού μόνος και σκεπτικός. Πολλοί γε-λιούνται συχνά από την κατάσταση του αυτή και νομίζουν πως κι' αυτός είναι ένας τρομε-ρός μωσάνθρωπος σαν τον Νούριμ που δεν μιλάει ποτέ άνθρωπο. Δεν συμβαίνει όμως τέ-τοιο πράγμα με τον Μαρτέν. Αυτός μάλιστα είναι όλοτελα διαφορετικός, είναι όμιλητικός και πολύ μάλιστα εύχάριστος με τους φίλους του άθλητές, αλλά τα γάνει μόλις βορθη ή καινούργιο περιβάλλον. Η άσάνακτητη φρι-σική δαυλία του τον κυριεύει πότε-πότε και χόνεται σε κάποιο παρόμοιο μέρος παύον-τας το άνθρωπικό και άμιλητο ήθος.

Όταν την άλλη μέρα φθάσαμε στον Πειραιά, άνάμεσα στο πλήθος που σαναετρό-θηκε για να δη όύς έένους πρωταθλητάς βρισκόταν και μια φιλαθλος δεσποινίς που ρωτούσε με άγανά αν βρίσκειται άνάμεσα τους ο Σερά Μαρτέν και ή όποια μόλις τον είδε έτρεξε, τον άγκάλιασε και τον φίλησε ά-σναγρότητα, δίχως να λογαριάση καθόλου τον κόσμο που τους παρακολουθούσε με εύλογη έκπληξη...

Η μεγάλη φήμη του καλού πρωταθλητού είχε άρχισει ν' άποδίδη τον καρπό της...

Ο ΦΙΛΑΘΛΟΣ

Η ΣΤΗΛΗ
ΤΟΥ
"ΔΕΣΠΟ-
ΤΙΚΟΥ,"

Κρέμα για γαλατομπύρεκο

Η κρέμα για το γαλατομπύρεκο είναι ένα είδος γλυκίσματος που δύσκολα επιτυγχάνεται στο σπίτι, γι' αυτό και το αποφεύγουν ή νοικοκυρές.

Κι' όμως το γαλατομπύρεκο είναι το απαραίτητο γλυκίσμα σε κάθε οικογενειακή εορταστική ή κοσμική συγκέντρωση.

Πολλές νοικοκυρές κάνουν μόνο το γαλατομπύρεκο και προμηθεύονται την κρέμα από έξω. Αυτό δέβια δεν είναι προς... τιμή των.

Και για να δώσω πολλές καλές νοικοκυρές από την δύσκολη θέση που τους φέρνει η... εξηραμένη αποτυχία της κρέμας του γαλατομπύρεκου σάς δίδω σήμερα μια πολύ εύκολη, φτηνή και πρακτική συνταγή :

- 1 δοχά γάλα
- 150 δοχάμα ζάχαρη
- 60 δοχάμα ριζάλευρο ή αμυγδαλί
- 8-10 αυγά (δολοιχά)
- 1 λεμόνι ή πορτοκάλι.

Παίρνουμε μια κατσαρόλα καλά κασιτερωμένη μέσα στην οποία βάζουμε την ζάχαρη και ακολουθώντας σπάζομε τ' αυγά. Δουλεύουμε αυγά και ζάχαρη επί αρκετό διάστημα και ρίχνουμε κατόπιν το ριζάλευρο με λίγο γάλα. Το μίγμα αυτό το ανακατεύουμε σιγά-σιγά ρίχνοντας άργα και το υπόλοιπο γάλα.

Αφού πάλι ανακατέψουμε το περιεχόμενο της κατσαρόλας το βάζουμε στην φωτιά και φροντίζουμε μ' ένα ειδικό σύρμα να ανακατεύουμε διαρκώς το μίγμα. Μόλις πάρη βράση είναι έτοιμο και υπορούμε, αφού ξύσουμε το λεμόνι ή το πορτοκάλι, να το τυλίξουμε ή να το στρώσουμε μέσα στο φύλλο της κρούστας και το σκόνη με το τηγάνισμα θα... καταβροχθισθεί απ' τους λαμάργους προσκεκλημένους μας.

ANT. AKZIOYTHS

Διευθυντής Ζαχαροπλαστικής
«Δεσποτικού»

ΤΥΠΟΙ ΕΥΓΕΝΕΙΑΣ

—Όταν σεβρίζονται τα φαγητά στο τραπέζι, δεν πρέπει ποτέ να λησμονή ο υπηρέτης που σεβρίζει πώς πρέπει μολις τελειώνω ο ένας συνδιατημών το φαγητό του να σπείδη άμεσως με την πατέλλα να του ροσφέρει εκ νέου. Αν δέ ο υπηρέτης το παραλείπει, ή οι οικοδόποινα πρέπει να προσέχη και να του το υποδείξω.

—Μερικοί συνδιατημένες για να μιλήσουν σ' αυτόν που κάθεται άριστερά τους, γυρίζουν έντελως την πλάτη τους στον δεξιό και τάνταλιν. Περιστό να πούμε πόσο άστοχο είναι αυτό.

—Η στάση του καθημένου σε τραπέζι πρέπει να είναι ίσια και μόνον το κεφάλι του να κλίνει δεξιά ή αριστερά. Δεν θα στέκεται δέβια κορφομένος σαν να έχει καταστει στέκα, αλλά και δεν θα σκύβει στο πιάτο του.

—Αν δεν θέλετε να πάρετε από κάποιο φαγητό που σάς προσφέρουν, μπορείτε να μην πάρετε, αλλά ποτέ δεν θα προβάλετε την δικαιολογία ότι σάς περάζει. Αποποιήθηκε απλώς, και αν η οικοδόποινα είναι ευγενής δεν θα σάς ρωτήσει γιατί δεν τρώτε. Και σεις όμως έχετε την υποχρέωση, αν δεν πρόκειται για λόγους υγείας, να σεβριζοσθήτε και από κάποιο φαγητό που δεν είναι του γούστου σας παίρνοντας λίγο.

ΚΟΥΒΕΝ-
ΤΟΥΛΕΣ

Το ζήτημα του γάμου εξακολουθεί να παραμένει αλυτο. Υπάρχουν δηλαδή εκείνοι που υποστηρίζουν πως όταν παντρευθούν δυο άνθρωποι πολύ νέοι δεν είναι δυνατόν να ευτυχίσουν και οι αντίθετοι που συμφωνούν με την γνωστή λαϊκή παροιμία: «Η μικρός-μικρός παντρεύει ή μικρός καλογερέφουν».

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως ούτε οι πρώτοι, ούτε οι δεύτεροι έχουν απόλυτο δίκιο. Κι' αυτό γιατί όλα εξαρτώνται από την συναισθητική της ευθύνης, που θα έχουν οι δυο μελλοντικοί. Μερικοί υποστηρίζουν πως οι πολύ νέοι δεν μπορούν να έχουν πλήρη συνείδηση της ευθύνης αυτής, μα μήπως δεν υπάρχουν νέοι φρόνιμοι και λογικοί; Αν πάλι παραδεχτούμε πως ένας νέος είναι άσπαστος, επιπολαίος, εγωίστης, τι θα τον κάνω γ' αλλάζει μετά τα χρόνια του χρόνιου; Η ζωή; Δεν είναι και τόσο ασφαλές μέσον. Μερικούς μάλιστα κακούς χαρακτήρες τους χειροτερεύει η ζωή. Μόνο η όμορφος ψυχής δεν επηρεάζεται από μερικά σκληρά κτυπήματα της τύχης.

Άλλοι πάλι υποστηρίζουν πως πρέπει να παντρεύεται μια νέα με έναν πολύ μεγαλύτερο της που να έχει μπουχτίσει πιά την ζωή απ' όλες της της μεριές. Γιατί ένας τέτοιος άνδρας εξελίσσεται σε καλό σύζυγο. Είναι όμως πολύ λανθασμένη αυτή η αντίληψη, γιατί δεν υπάρχει αναρρωτέρο πράγμα από ένα κουρασμένο άνδρα. Αυτός θα θέλει αναπαυτική ζωή, θα θαρρείται τον κόσμο της διασκεδάσεις, την ώρα που η γυναίκα του δεν θα έχει γνώσεις ακόμη τίποτε και θα επιπολαίη τα αντίθετα κι' έτσι θ' αρχίσει η ασυμφωνία και η διχόνοια που είναι οι δυο έχθροι του συζυγικού βίου.

Γι' αυτούς όλους τους λόγους καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως τα ζητήματα αυτά δεν λύνονται με κανονισμούς. Ο γάμος δέ ευδοκίμησε όταν έχουνται τόσο ο άνδρας όσο και η γυναίκα συναισθητική της ευθύνης που αναλαμβάνουν, είναι διατεθειμένοι να κάνουν αμοιβαίες υποχωρήσεις, ούτως ώστε να προσφέρουν ο ένας στον άλλον μια ζωή ευχάριστη και να τρέφουν αμοιβαία αγάπη και εκτίμηση. Χρειάζονται καθώς βλέπετε, πολλά, γι' αυτό και σπανίζουν ολοένα τα ευτυχισμένα ανδρόγυνα, αυτό όμως δεν σημαίνει πως δεν υπάρχουν.

E.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΕΞΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Η γκαρνταρόμπα κάθε κομψής κυρίας περιλαμβάνει πάντα και κάποιο ταγιράκι θαλμένο παρμένο είτε γιατί έχει πολύ κοντή φούστα είτε γιατί απλώς έπαυσε να της αρέσει. Νά, λοιπόν, πως θα μπορούσε να το μετατρέψει σ' ένα όμορφο φορεματάκι.

Το ταγιράκι έχει ένα κόψιμο κλασσικό με ζακεττούλα εφαρμοστή και σταυρωτή που κουμπώνει με δυο κουμπιά, μακίρια ίσια και φούστα με τρεις κουρπίτσες.

Εξηλάστε προσεκτικά κάθε ραφή της ζακέτας και σιδερώστεθτε θρόνοντας καλά για να εξαλείψετε κάθε ίχνος ραφίσματος. Πάρτε το ύψος που πρέπει να έχει το κορσάκι, μετρώντας από τον ώμο στην πάλια, και κόψτε σ' αυτά τα μέτρα την ζακέτα. Εφαρμόστε καλά το κορσάκι στην πάλια κάνοντας συνείστες. Δοκιμάστε, διορθώστε και σχηματίστε το νεκροτίθε ακολουθώντας το σχέδιό μας. Έπειτα παραλαμβάνετε την φούστα που έχει ανάγκη από μακρύμα. Το μακρύμα δίδεται με την βοήθεια του αμπεσιαν που βλέπετε και το οποίο γίνεται με τα υπόλοιπα κομμάτια της ζακέτας. Ήτοι η φούστα μακρύνει και έχετε με το ταγιράκι πουχατε σ' αγοράστία ένα φορεματάκι χαριτωμένο, που θα σάς προσφέρει πολλές υπηροστές.

Τα φορεματάκια είναι πρακτικότερα ένδυμα, γι' αυτό όλα και γάχη μία κυρία δεν διατάζει ποτέ να φτιάξει ένα πάρα πάνω. Τα φορεματάκια είναι ακόμη πιο γαριτωμένα από άλλα γρόνια.

Είναι καμωμένα από ωσαύτητα λανάλ, μα τα τωρινά λανάλ δεν μοιάζουν με τα παλιά. Μονόρωμα, είτε ποικιλόχρωμα έχουν σχέδια ιδιόρρυθμα και ωσαύτητα.

Τα σχέδια τους είναι διάφορα, παρ' όλο που έχουν όλα την σύγχρονη γραμμή, δηλαδή είναι κάπως εφαρμοστά στο κορσάκι και πλατεία προς τα κάτω.

Η μόδα για να τους δώσει μια εξωριστή ποικιλία τα συνοδεύει με μακίρια πολύ έργαμένα. Πότε με φούσκα, πότε με έπωλες,

Το φορεματάκι που μπορείτε ν' ἀκεκτί-
σετε μ' ένα παλιό ταγιράκι.

Πότε ένα απότομο στένεμα κάτω και δια-
άλλο επιπόηση μία οάπτρια με γούστο.

ΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΠΕΛΛΙΤΕΣ

Είναι το δυσκολότερο πράγμα να ντύσει κανείς μια κοπελίτσα, γιατί η περισσότερες κοπελίτσες περιφέρονται τα προνόμια της ηλικίας των και ονειρεύονται διαρκώς λουστ και ντυσίματα μεγαλίστικα. Ασυλλόγητες μικρούλες, δεν ξέρετε το πολύτιμο γάρνισμα που έχετε: τα νειάτα και δεν καταλαβαίνετε ότι αυτά μόνον σθάνουν για να κλαίτε ο γούσα. Τα λούσα θα τα βρείτε αργότερα, όταν οι Μάιοι προχωρήσουν.

Δεν φαντάζεσθε πόσο ώραία είναι η απόλυτη για μια κοπελίτσα δέκα οκτώ γρόνια! Ντύνεται με το τίποτε, στολίζεται με ελάγιστα έξοδα και τα νειάτα της την κάνουν να φαίνεται ότι φορεί μεγάλα λούσα.

Ένα ωσαύτο γάρνισμα για κοπελίτσες είναι το υπέροχο μαρέν, το κόκκινο, το γκρενάν, τα ζωρά εμποιμέ, τα σκουτέζικα, τα νταγκο-
βάλ.

Για απογευματινά φορεματάκια συνιστά-

με τα κοπέ ντε σίν, τα κοπέ ζωρέτ, τα έμ-
ποιμέ φουάρα, και τέλος για πρωίνα τα σε-
μζιέ, «τομπαλκόν» και τα διάφορα χρωματι-
στά λινά.

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΚΥΡΙΚΗΣ

Είναι η εποχή του σγκώματος των χαλιών από τα σπίτια μας, η εποχή που προσπαθούμε να δώσουμε καλοκαιρινή όψη στα σαλόνια μας, στην τραπεζαρία μας, στην κρεβατοκάμαρά μας. Αυτό γίνεται βέβαια για να δώσουμε λίγη δόση, να και για να διατηρούνται τα έπιπλα.

Τα χαλιά σκονώνονται ή τινάζονται στής ταράτσες. Έτσι οι νοικοκυρές ούγουν έ-
πάνω στα χαλιά φύλλα από ζυμαρικόμο σαπί και τα τρίβουν με μια δοσοτσα. Αυτό το δίνει μια όψη έντελως καινούρια και ζωη-
ρεία τα γάρνισμα. Έπειτα παίρνουν ναθα-
λίνα υπόλοιπα, γονδοκομμένο πιπέρι και
καρούα, τα ρίχνουν μέσα και άμεσως τυλί-
γουν τα χαλιά σε ρουλό. Τα δένουν τέλος
και τα τυλίγουν σε εφημερίδες (για περισσό-
τερη ασφάλεια, γιατί λένε πως το μελάνι
του τύπου έχει μια υμεωρία που διώχνει τον
αέρα). Έπειτα τα ρουλό αυτά τοποθετούν-
ται μέσα σε σάκκους από κανονάτσον και κρε-
μούνται κάπου ψηλά ή μπαίνουν στην απο-
θήκη. Μετά τα χαλιά καλύπτονται τα έπι-
πλα με τα λεγόμενα «ούς», επίσης κρυφτούν
και οι υπενόδες κι' έτσι το σπίτι παίρνει
την καλοκαιρινή του όψη.

Σε παλιά εποχή τα καλύμματα των επί-
πλων ήταν λευκά, μα τώρα γίνονται από δ-
μορφες κρετόν, που συνδυάζονται απ' όσες
το θέλουν—με θίωμα ριντό, ώστε να αή φαί-
νεται πολύ γυνικό το σπίτι και συγχρόως να
παρασιώδη ελαφριά επίπωση.

Συμβούλες ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ένας από τους αντένους τύπους που
συναντούμε στην σύγχρονη ζωή είναι ο φιλό-
δοξος που στην μοντέρνα γλώσσα λέγεται
«Ασπιδοκίς». Υπάρχει όμως μεγάλη διαφο-
ρά μεταξύ ασπιδοκίς και φιλόδοξου, γιατί η
ουλοδοκία είναι απόλυτη, σ' ευνεύεις σκο-
πούς είναι ποσέορνια, ενώ ο ασπιδοκίς είναι
έπιπωση. Ο φιλόδοξος αποδέχεται σ'ό
νέοσ κάπου, ονειρεύεται επιτυχίες, εξίω-
μα, επιδοκίς τον σκοπό του, αλλά περνοει
τα ταπεινά μέσα. Ο ασπιδοκίς δεν επιπο-
γώσε πο ούδενός, οθάνει να κατορθώσει
αυτός που θέλει. Προσέβει το γνωστόν οη-
τόν «Ο σκοπός ανιάζει τα μέσα».

Κάποτε, αποδίδουμε στοσδή έθνοια στην
λέξη «ασπιδοκίς» και αποκαλούμε έτσι α-
τόν που επιμένουν να επιτύχουν κάτι, αλλά
αυτό είναι μεγάλο σφάλμα, γιατί το να ποσ-
παθή κανείς να επιτύχη κάτι και να επιμένη
σ' αυτό, δεν είναι ασπιδοκίς.

Έκείνο που ποέπει να διώγνη μακροά έ-
νας νέος, είναι η απαιτοδοξία. Ένας α-
παιτοδοξος ποτέ δεν θα επιτύχη τίποτε.
Ρίσκει πάντοτε πως δεν υποσεί να επιτύχη
τίποτε, έχει την πεποίθηση πως ή τύχη δεν
τον ευνοεί και υ' αυτή την ιδέα δεν επιμένει
έπιποτε. Άσος δεν έχει καμιά έπιδα να
επιτύχη. Όσοι έχουν τέτοιον χαρακτήρα
είναι ποσωρμένοι να υήν κάνουν ποτέ τίποτε
στην ζωή τους, και ουσικά αποτυγχάνουν
πάντοτε σ' όσα αναλόγηται, εκτός που σιγά-
σιγά το ένδοξόμιο της αποτυχίας των γίνε-
ται ύψωσις και τότε πιά δεν είναι ικανοί
να πιότε.

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Πολλοί υποσέουν ήπ το στομάχι τους
και το πικαιέλοπν παίρνοντας ποσωρινά
καταπονήνικα είτε σόαν, είτε λούσανον
κτλ. ενώ έκείνο που θά έποπε να κλαύν
είναι να έσκαρθοπν πόν νιατό τους. Γιατί
δ πόνος του στομάχιου μορσεί να είναι κάτι
το πικροδίο, υ μορσεί και να έγη σπουδαίο-

“Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ,”

Με την πρωτοβουλία της γνωστής φιλο-
τέγνου κυρίας Ελένης Ψημένου συστήθηκε
τελευταία μια επιτροπή από λογίους ή οποία
κατέστρωσε το πρόγραμμά για την οργανώ-
ση της εφστεινής εθνικής εκθέσεως του ελ-
ληνικού βιβλίου. Η επιτροπή ήρθε σε συ-
νενοήσεις με τους διαφόρους εκδοτικούς οί-
κους της πρωτεύουσας και άκως τον τόπο,
τον τόπο και τον γρόνο της εκθέσεως.

Έτσι η εφστεινή «Α' έκθεση του ελληνι-
κού βιβλίου» θα γίνει στα γραφεία της Ένω-
σεως Συντακτών (όδός Σταδίου 7) και θα
διαρκέση υα δολοιχρή εβδοάδα, δηλ. από
της 17 ως της 24 Απριλίου. Βιβλία θα εκ-
θέσουν όλοι οι γνωστοί εκδοτά των Αθηνών
και οι συγγραφείς όσοι δεν έχουν δοσοληφί-
ες με εκδοτές, με τον απάκαδον όσο εκπώσε-
ος πάνω στην αγοράσι τιμή των δικόρων
βιβλίων τούλάχιστον κατά 20 %. Πολλοί εκ-
δοτά και συγγραφείς έχουν ποσθ ήδη στην
όλωση να προσέβουν τα βιβλία και σε
πολύ χαμηλότερες τιμές, με 30, 40 και άκ-
ω με 50 % έκπτωση.

Στην έκθεση θα συμπεριληφθούν αποκλει-
στικά πρωτότυπα λογοτεχνικά βιβλία και
μειοκά ιστορικά καθώς και μεταφράσεις ά-
γνων ελληνικών έργων.

Ελπίζεται πως ή «Εβδομάς του ελληνι-
κού βιβλίου» θα έγη μεγάλην επιτυχία, δε-
δομένου ότι ή οργανωτική επιτροπή έχει εο-
νασθή με πολλή φιλοτιμία. Απομένει υμόν
ή ένδειξς ενδιαφέροντος από μέρους του κοι-
νού, ή οποία κυρίως θα αποτελέση την ού-
σιςτική επιτυχία του σκοπού.

Η εφστεινή «Εβδομάς του βιβλίου» θα εί-
ναι μια καλή άπαρη ενός ωσαύτο έθιμου που
ελπίεται να συνεχισθή και τα ερχόμενα έ-
τη, καθώς υπάρχει δέ σκέψης θα τεθή από
του χρόνου υπό την άμεση επίβλεψη του υ-
πουργείου της Παιδείας και θα γίναται κατ'
έτος σε μια ειδική αίθουσα του Ζαπτείου με-
γάρου.

M.

...Στο Εθνικό Θέατρο συνεχίζονται με
πρωτοφανή επιτυχία οι παραστάσεις του «Ι-
ουλίον Καίσαρα» του Σαίκτη. Ένός της
εβδομάδας ή αναβασθή και ή επιτυχία του
Βυζαντίου ή «Βαυλωνία», της οποίας οι πα-
ραστάσεις θα συνεχισθούν επ' άρεσόν.

...Την 1 Μαΐου έπαναρχίδεται το γνωστό
μηνιαίο φιλολογικό περιοδικό «Ο Λόγος» με
την διεύθυνση του ποιητή κ. Μιχ. Πετρίδη,
και τους παλινος τακτικούς συνεργάτες του.

...Έξεδόθη ή «Επιστολική Συμφωνία» του
κ. Κ. Ξεολόδα. Για το πρωτότυπο αυτό
βιβλίο θα γράφωμε ποσωγός έντενέστερα.

...Συνεγίεται εις τις αίθουσας της Β. Α.
Π. Α. ή ένδιαφέροντας έκθεσις του ζωγράφου
κ. Λουκάου Κογεβίνα.

...Έξεδόθη υπό του Έντυκρητοίου Κάρου
αναμνηστικόν λεύκωμα τών από το 1915—
31 απόθνηκτων υελών του, ποείων πρω-
τότυπος υελέτες από έξαντλημένα έργα
των.

...Η προεσμία για την ύποβολή έργων
(δισμάτων και κομωιδιών) εις τον Καλοκαι-
νέιο διαγωνισμό λήγει την 30 το μηνός.
Τα έργα ύποβάλλονται στή καλμενική
μήμα του συλλόγου «Παανασσού».

...Ένός των ήμερών αναγγέλλεται ή προ-
κήρυξις του Σταθαιού Διαγωνισμού για το
έτος 1932—34 από την Ένωσιν θεατρ. συγ-
γραφέων. Πληροφορίες δίδονται στα γραφεία
της Ένώσεως θεατρ. συγγραφέων, Βαλαοί-
του 6.

ΕΣΜΕΡΑΔΑ

(Τὰ προηγούμενα)

[Τὴν ἐποχὴ τῆς διηγῆσώς μας, ἡ Γαλλία βρίσκεται στὰς παραμονὲς ἐμφυλίου πολέμου. καὶ ἕνας τρομερὸς ἐξοντωτικὸς ἀγὼν δια-
ελάττει μετὰ καθολικῶν καὶ οὐγενότων. Οἱ δύο φράξες ἡς ὑπὸ τὴν Μπαρνταλιάν, ποὺ διαδοματίζον τὸν σπουδαιότερο ρό-
λο μετὰ τῶν δύο ἀντιπάλων παρατά-
ξεων—καθολικῶν καὶ οὐγενότων—βρίσκον-
ται φυλακισμένοι μέσα στὸ Τέμπλο, συλλη-
φθέντες κατὰ διαταγὴν τῆς Αἰκατερίνης
τῶν Μεδίκων, ὡς ἐπικίνδυνος οὐγενότοι. Ἡ
Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων ἔχουσα πρόγραμ-
μα, νὰ ἐξολοθρεύσῃ ὅλους τοὺς οὐγενό-
τους, ἀφ' ὁδηγηθείσας τὴν Ἰωάννα ντ'
Ἀλμπέρ βασίλισσα τῆς Ναβάρρας, σχεδιά-
ζει καὶ τὴν ἐξολόθρευση τῶν δύο κυρίων
οὐγενότων ἀρχηγῶν, ναυάρχου Κολινὸ καὶ
τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας Ἐρρίκου τοῦ
Βεαρντό, τὸν ὁποῖον γὰ νὰ ἔχῃ ὑποέλεον,
παρτοῦσι μετ' αὐτὴν Μαργαρίτα, τὴν ἀδελφὴν
τοῦ βασιλέως Καρόλου Θ'. Ἔτσι, μὲ μὲ-
ρα, πληγώνεται ἕξ ἐνέδρας θανάσιμα ὁ
ναύαρχος Κολινὸ. Οἱ οὐγενότοι ἐρεθίζον-
ται, ὁ δὲ Κάρολος Θ' γὰ ν' ἀποσοβῇ τὸ
σκόνηλον, ἐπισκέπτεται ἐπισήμως τὸν Κολινὸ
στὰς τοῦ. Αὐτὸ ἐξεγείρει τοὺς εὐγε-
νέως καθολικοὺς οἱ ὁποῖοι, μετ' ἐπὶ κεφαλῆς
τὸν Γκιζ, συνομοτοῦν ἐναντίον του. Ἡ Αἰ-
κατερίνη τῶν Μεδίκων ἀναβεί τὸτε μετ'
ὑστεροβουλίας στὸν Γκιζ τὴν δολοφονία τοῦ
Κολινὸ. Ἐνῷ συμβαίνει αὐτὰ στὸ Παρί-
σι, ὁ ἀστυνόμος Ρουτζίεο προσπαθῶντας
νὰ διαφύγῃ περὶ αὐτὰ ν' ἀποδώσῃ τὴν ζωὴν
στὸ πτώμα τοῦ δολοφονηθέντος γιου τοῦ
Μαργαρίτα, ἀνακαλύπτει πὺς τὸν γιοῦ αὐτοῦ
ποὺς τοῦτο τὸ αἷμα τοῦ ἱππότη Μπαρντα-
λιάν, καὶ πηγαίνει νὰ τὸν συναντήσῃ στὴς
φυλακὲς τοῦ Τέμπλου].

29

(Ἡ συνέχεια)

Ο Ρουτζίεο σοφίστηκε γάμο.
Μὲ ἀγῆς κινήσεις ἐξαπατήθηκε.
Ἐρρίκος στὸν ἱππότη Μπαρνταλιάν μὲ
τελευταία ματιά, πὺς τὸν ἔκανε νὰ παγώσῃ
ὡς τὸ κέκαλο, καὶ κατόπιν ἄνοιξε ἑαρινὰ
τὴν πόρτα καὶ ἔξαφανίστηκε.

Παροστήθηκε τὸ ἔλεος του· εἶπεν ὁ
γέρο-Μπαρνταλιάν πὺς εἶνε ὡλιμιάσει τοσο-
υτά. Δὲν δόσεις, μὲ τὴν κόλαση, πὺς ἔμοια-
ζε μὲ τὸ βέλμα ἐνὸς βοσκῆρα...

Ὁ ἱππότης, κινεμένης ἀπὸ τὴν θλίψη γιὰ
τὸν θάνατο τοῦ αἵλου του, σηκώνονταν μὲ
νευροκόπτα μέσα στὸ κελλὶ. Ἐνοίχθη ἕναν
τρομερὸ θυμὸ νὰ τὸν ἔχῃ κινεῖται. Ποτὲ ὁ
γέρο-Μπαρνταλιάν δὲν εἶνε δὴ τὸν γιὸ τοῦ
σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι. Κι' ὁ θυμὸς του ἀ-
σφαλῶς, θὰ ἐξέπαιε ἀγρία, ὅταν ἡ πόρτα
τοῦ κελλιοῦ ἐκάνοντο.

Στὸ βάθος τοῦ διαδρόμου ἄνγκαν οἱ ἴδιοι
ἀνεβουζιέροι πὺς ἔχουν συνοδεύσει τὸν Ρου-
τζίεο.

—Κύριοι, ἀκολούθηστε με, εἶπεν ἀπλῶς ὁ
ἐπὶ κεφαλῆς τῶν λογίας.

Μία λάνη ἐπὶ πλάτος πετάχτηκε ἀπὸ τὰ μά-
τια τοῦ γέρο-Μπαρνταλιάν. Μήπως ἡ Μαρία
Τουὰν εἶνε κατορθώσει νὰ τοῦς δοθῇ τελειω-
τικὴ χάρις;

—Ἀστὰς ἐν ἱππότη ἀπὸ τὸ μυστήριον.

—Ἐλὰ, τοῦ εἶπε. Τὸ πὺς θὰ ἐκδικηθῇ
με γιὰ τὸν σὸν τοῦ αἵλου σου, αὐτὸ θά'ναι
με κινεῖ νὰ τὸ σκεφτοῦμε ὅταν θά'μαστε ἔξω
ἀπ' ἐδῶ...

—Ναί, ἀπήντησεν ὁ ἱππότης σφίγγοντας
τὰ δόντια, ναί, ποῦτε νὰ ἐκδικηθῇ... Ἐξέ-
ρω πὺς εἶναι ὁ δολοφόνος του...

Βγήκαν ἀπὸ τὸ κελλὶ τους, περιστοιχιζό-
μενοι ἀπὸ τοὺς ἀρκεμπουζιέρους.

—Κύριοι, εἶπεν ὁ γέρο-Μπαρνταλιάν στὸν
λογίαν, πὺς μὲς πηγαίνετε: Μήπως μὲς ὁδη-
γεῖτε σὲ κανένα ἄλλο κελλὶ;

—Μάλιστα, κύριοι.

ΟΙ ΕΥΟΤΕΣ ΤΩ ΙΠΠΟΤΟΥ ΜΠΑΡΝΤΑΛΙΑΝ

—Πολὺ καλά... Αὐτὸ ἤθελα νὰ μάθω...
Ὁ λογίας τὸν ἐκτίναξε μὲ ἐκτίναξη. Φτά-
σαν στὸ τέλος τοῦ διαδρόμου, καὶ κατέβηκαν
ἀπὸ μὴ γυροστὴ σκάλα, ὅμοια μ' αὐτὴν ποὺ
εἶχαν κατέβει τὸ πρῶτ' γιὰ νὰ πάνε στὸ δω-
μάτιο τῶν βασάνων, ὅχι ὅμως τὴν ἰδίαν.

—Διόλου! εἶπεν ὁ γέρο-Μπαρνταλιάν.
Κατεβαίνουμε, λοιπὸν, πάλι; Κι' ἐγὼ φαντα-
ζόμενα πὺς θά'πρεπε μᾶλλον ν' ἀνεβούμε...

Ὁ λογίας χαμογέλασε.
Ὁ Μπαρνταλιάν ὑπέθεσε πὺς θ' ἀνέβαιναν
ἀπὸ καμμιὰν ἄλλη σκάλα. Ἦταν σωστὸς λα-
θύνθηος αὐτὸς ὁ πύργος...

Ἐντούτοις, ὁλοένα κατέβαιναν βαθύτερα

Μαρὸς στὴν ἐκκλῆσια ὁ Ρουτζίεο βρῆκε
ἕναν ἄνθρωπο ποὺ φαινόταν σὰν νὰ
τὸν περιμένε.

κάτω ἀπὸ τὴ γῆ. Ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀέρας εἶ-
χε ἀρξοῖς νὰ γίγεται βαρὺς.
Τέλος ἔφτασαν σ' ἕναν στενὸ διάδρομο.
Στὸ βάθος ὑπῆρχε ἄλλη μὴ γυροστὴ σκάλα...
Οἱ δύο Μπαρνταλιάν ἀνέβηκαν μερικὰ σκα-
λοπάτια. Στὸ ὄψος σκαλὶ—ὁ γέρο-Μπαρν-
ταλιάν τὰ μέτρησε—δοῦθηκαν μπροστὰ σὲ
μὴ σιδερένια πόρτα. Ἀσυναισθήτως τὴν ἀ-
νοίξαν. Μπήκε πρῶτος ὁ γέρο-Μπαρνταλιάν.
Ὁ γιὸς τοῦ τὸν ἀκολούθησε. Καὶ τότε ἔ-
ξαφνα, ἡ πόρτα ἐκλείσθη...

Οἱ δύο Μπαρνταλιάν κατάλαβαν πὺς ἦσαν
πάλι φυλακισμένοι μέσα σ' ἕνα κελλὶ, στὸ ὁ-
ποῖον βασιλευε ἀπόλυτο σκοτάδι.

Ἀκολούθησαν μερικὲς στιγμὲς ἀπόλυτης
σσιπῆς.

—Ἐδῶ εἶμαι; ρώτησεν ἔξαφνα ὁ γέρο-
Μπαρνταλιάν μετ' ὁλοκλήρου ἀγωνία.

—Ἐδῶ εἶμαι! εἶπεν ὁ ἱππότης.
Ἀσυναισθήτως ἐκτίναξαν κι' οἱ δύο τοὺς
τὰ χέρια. Τὰ δάκτυλά τους συναντήθηκαν.

Μὲ τὴν κίνησι ὅμως ποὺ ἔκαναν, ποσώρη-
σαν μερικὰ βήματα μέσα στὸ κελλὶ. Τότε ὁ
μὸς ἀντιλήφθησαν κατὰ καταπληκτικὸ. Τὸ
πάτωμα τοῦ κελλιοῦ τοὺς δὲν ἦταν ἴσο, ἀλλ'
ἐπικλινές. Ἐκλινε, ἀρκετὰ ἀπότομα μάλιστα,
πρὸς τὰ δεξιὰ.

Ὁ γέρο-Μπαρνταλιάν ἔσκηκε ἀπότομα καὶ
ἄγγιξε τὸ πάτωμα.

—Ἀπὸ σίδερο! βρυχήθηκε. Καὶ σπύλι-
κε. Προχώρησε μερικὰ βήματα, καὶ ὁρμή-
μπροστὰ σ' ἕναν θεώρατο τοῖχο.

Τὸν ἄγγιξε κι' αὐτὸν. Ἦταν σιδερένιος.
Ὁ Μπαρνταλιάν ἐγλῶμασε. Τὶ ἐσημαιοῦ-
σε αὐτὰ;

Μὲ βήματα ἀργά, οἱ δύο Μπαρνταλιάν
νῆσαν τὸν γύρο τοῦ κελλιοῦ τους. Ὅλοι οἱ τοῖ-
χοι ἦσαν σιδερένιοι.

—Μὴν τὸ κοινοῖς ἀπὸ τὴν θέσι σου! εἶ-
πεν ὁ γέρο-Μπαρνταλιάν. Δὲν ἔξω σὲ τὴν
δουὲ ἐνέδρα πέσαμε. Θὰ εἶναι πάντως τρο-
μὴ. Ὅσοι δὴσῃτε, θέλω ν' ἀντιληφθῶ μὴ
χὸς μου...

Ἐκανε πάλι τὸ γύρο τοῦ κελλιοῦ. Ναί, ὁ
ὑπῆρχε ἀμφιβολία...

Τοὺς εἶχαν κλείσει μέσα στὸ ἀντίλιο αὐ-
τοῦ κελλιοῦ γιὰ νὰ τοὺς ἀφίσουν νὰ πεθάνουν
ἐν τῇ πενίᾳ.

Ἀνατοχίσαν.
Προσπάθισαν, ὅστόσο, νὰ πάρουν θάρρος.
Ν' ἀντιμετωπίσουν ἀντίκειναι τὴν κατάστασι.

—Σὰ νὰ μὴ φαίνεται, εἶπεν ὁ γέρο-Μπα-
ρνταλιάν, ὅτι τοῖς φαινόταν στὸ τέλος τῆς κα-
ρῆς μας...

—Πιθανόν... εἶπε μὲ ἀπάθεια ὁ γιὸς
αὐτοῦ. Ἐστὼ! δὲ μὲ νοιάζει καὶ τόσο γιὰ
θάνατο... Εἶμαι ὅμως ἔξω φρονῶν γιὰ τὸ
μυστὸ νὰ καταλάβω ποὺ βρισκόμαστε! Ὅχι
τὸν λόγο γιὰ τὸν ὁποῖον τὸ ἔδαφος κλίνει
σὲ ἐπικλινὴ πρὸς τὸ κέντρον...

—Τίς νάπαθε καθένας;

—Τίς... ἄς περιμένουμε...

—Ἄς περιμένουμε. Στὸ κάτω - κάτω
γράφει, τί ἔχουμε νὰ πάθουμε; Νὰ πεθάνω
με ἀπὸ τὴν πενίαν. Παραδόξως πὺς αὐτὸ
δὲν εἶναι, ὁρθῶς, ἔξαφνα ἐκλείσθη...

—Πάσχει ἕνας ἄνθρωπος ν' ἀποφασίσῃ
τὸ τὸ μαρτύριον, ὅταν περνοῦν πὺς πρὸς
ταὶ νὰ θανατωθῇ.

—Υπόλοιποι τόπος; Ποῖος;

—Νὰ ἀλληλοσκοποῦμε, ἀπλοῦστα εἶ-
πεν ὁ ἱππότης.

—Ν' ἀλληλοσκοποῦμε; Βέβαια...
εἶπεν ὁ γέρο-Μπαρνταλιάν. Ὅλα γινώσκω
τὸ μαρτύριον τοῦ θανάτου ἀπὸ τὴν πενίαν. Πὺς
δὲν εἶναι, ὁρθῶς, ἔξαφνα ἐκλείσθη...

—Ἐγὼ ἀκούει, εἶπεν ὁ ἱππότης, ὅτι
οἱ φυλακισμένοι κατὰστροφῶν μετ' αὐτὸν
νῆσαν τὸν γύρο τοῦ κελλιοῦ ἀπὸ τὰ δεξιὰ
τὸν ὁποῖον αὐτὸ δὲ θάταν ἀξιοσημειώ-
ντο... Ἐκτίναξε ὅμως μὲς μένει κατὰ πρὸς
τερο...

—Τί;

—Τὰ... σπηρεύοντα μας! Τὰ δυνά μας
θὼς εἶναι νυκτερά, κόβουν σὰν τὰ πτερά
μαχαίρια!

—Μὰ τὸν Πιλάτο, σοὺ κατεβαίνουν
μάλιστα ἰδέες, ἱππότη!

Αὐτὰ τὰ λόγια ἀντάλλαξαν αὐτοὶ οἱ
δύο, στὴν κορυμνότερη στιγμὴ τῆς
νύκτος...

Ὁ ἱππότης, χωρὶς νὰ χάσῃ καθόλου
ἐβγαλε τὰ σπηρεύοντα του. Σημειώθηκε πὺς
σπηρεύοντα, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἀπετελοῦσαν
ἕνα σίδερο σιδηρεὺς σὰν τοιαῦτα.

Ἐδῶσε τὸ ἕνα σπηρεύον τὸν πατέρα
καὶ τὸ ἄλλο τὸ κέντρον μὲ τὸν ἑαυτὸν
αὐτοῦ. Οἱ δύο γενναῖοι ἱππότες, ἔδωσαν τὸ
σπηρεύον, μὲ τὰ λοιπὰ τους, στὰ χέρια
καὶ περιμέναν.

Δὲν ἄλλαξαν λέξη. Μέσα στὸ βαθύ
τάδι ποὺ τοὺς περιστοιχίζε, προσπαθῶντας
διακρίνειν τὴν παλαιότερη σαδ' ν' ἀρξοῖς
στοῖν τὸν παλαιότερον ἥτο.

Πόση ὥρα πέρασεν ἔτσι;
Λεπτὰ μονάχα ἡ ὥρα;

Ἀγνοστον...
Ἐξαφνα, ὁ γέρο-Μπαρνταλιάν μουρμού-
ρισε:

—Ἀκούσεις;
—Ναί... Μὴν κοινοῖς διόλου... Ἄς σφ-
πασουμε...

Ἐνας ἐλαφρὸς κρότος, ὅμοιος μετ' αὐτὸν κρό-
το τῶν μηχανῶν ὅταν ἀρχίζουν νὰ δουλεύουν
εἰς φτάσει στ' αὐτὰ του.

Ὁ κρότος αὐτὸς φαινόταν σὰ νὰρχεταν ἀπ'
τὸ ταβάνι...

Κι' ἔξαφνα, τὸ κελλὶ τους—γιὰτὶ οἱ δυστυ-
χημένοι θαρροῦσαν ἀκούη πὺς βρίσκονταν
μέσα σ' ἕνα κελλὶ—γέμισε φῶς... Καὶ τότε
εἶδαν μέσα τῆς φοικαστικῆς λεπτομέρειας τοῦ
τόπου μέσα στὸν ὁποῖον βρισκόντουσαν.

Στὴν ἀρχή, οἱ δύο Μπαρνταλιάν δὲν εἶδαν
παρὰ τοὺς ἐναιτούς των μονάχα.

—Θὰ μὲς ἐπετεῖν! βρυχήθηκεν ὁ γέ-
ρος.

—Ναί... Ἄς εἰμαστε ἔτοιμοι...
—Δὲν σκοπεύουν λοιπὸν νὰ μὲς ἀφίσουν νὰ
πεθάνουμε ἀπὸ τὴν πενίαν...

—Βέβαια... Ἀλλοῦτοια δὲν θὰ ὑπῆρχε
λόγος ν' ἀνάστην τὰ σῶτα...

—Ποῦ νὰ πάθῃ ὁ γιὸς! Ὅλα πολέμησαμε
λοιπὸν!

Ἀνέπνευσαν μὲ ἀνακούφιση.
Κινῶντας, ὅστόσο, δὲν τοὺς ἐπετίθετο...

Ἐγίγισαν, τότε, καὶ παρατήρησαν ὁλόκληρὰ
τοὺς μετ' αὐτοῦ...

Καὶ τότε εἶδαν...
Εἶδαν κατὰ ἀντίστασι, κατὰ σοφιστικὴν...
Δὲν βρισκόντουσαν μέσα σὲ κελλὶ φυλακῆς.
Βρισκόντουσαν μέσα σ' ἕνα σιδερένιο κελλὶ...

Ὅχι πρῶτα, ὅχι παρὰ τὸν δὲν ὑπῆρχε πει-
νῶν... Τὸ πάτωμα, οἱ τέσσαρες τοῖνοι καὶ τὸ
ταβάνι, ἦσαν ἀπὸ σίδερο... Τὸ πάτωμα ὑπῆ-
ρχε εἰς μὴ μικρὴς κλίσεως, σὰ νῆσαν ἕνα
τεστῆτο σιδηρεὺς... Καὶ τὸ ταβάνι, τὸ σι-
δερένιο ταβάνι, ὁλοένα κατέβαινε... Σὲ λίγο
θά'σαν πᾶσι ἀπὸ τὰ κεφάλια τους, θὰ τοὺς
ἀπαιτῇ... θὰ τοὺς νεκρώσῃ σὲ ὅμοιον
πρὸς τὸν ὁποῖον ν' ἀπὸ κέντρον... Καὶ τὸ
αἷμα τοῦ θά'ναι μὲς ἀπὸ τῆς τριπῆς
τοῦ πατώματος—ποῦ... Ποῖος ἔξω...

Ἦσαν βοῆσθ' ἀπὸ τὴν κοινὴν...
Καὶ τὸ ταβάνι, ἀργὰ καὶ σιδηρεὺς, ὁλοένα
κατέβαινε...

Ἐπῆσαν στὰ κεφάλια τους... Ἀναγκάστη-
σαν νὰ σπῶνται... Σὲ λίγο ὅμως καὶ πάλιν
ἀσθῆναι τὴν τρομερὴν μῆδ' ν' ἀγγίξῃ τὰ
μαλλιά τους...

—Πάσχει μου... εἶπε λαλινάσιμος ὁ ἱ-
ππότης. ἔχουμε τὰ μαλλιά μας... Ἐμπεδός...
Ἄς πεθάνουμε μαζὶ, συνομόνως...

Μὲ τὰ ὑπὸ νοσοκομείον ἀπὸ τῆς κοινῆς, ἔ-
σπασαν τὴν ἀντοχήν τους, ἔτοιμοι νὰ
χτισθῇ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον...

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ...

Τὴν ἰδίαν ἐκείνη νύκτα, κατὰ τῆς διὰ μετὰ
τὴν ἀντίστασι, ὁ Ρουτζίεο βρῆκε ἀπὸ τὴν πα-
λιν τὴν ἐκκλῆσια, καθελκόμενος ἕνα ἄλλο
καὶ διακρίθηκεν στὴν ἐκκλῆσια τοῦ Ἁγίου
Γεωργίου... Ἐξορροῦν...

Μήπως στὴν πόρτα τῆς ἐκκλῆσις, βρισκόν-
ταν ἕνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος φαινόταν σὰ νὰ
τὸν περιμένε.

Ἦταν ὁ κορυμνότερος...
Ὁ βλαστήρας αὐτὸς ἔδωκε στὸν ἀστυνόμον
τὸ κελλὶ τοῦ κορυμνότερου, καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἄς ἔλθω, τὸ λοιπὸν νὰ σὲ βοηθήσω...
Ὁ Ρουτζίεο κινήθηκε ἠσυχῶς τὰ κεφάλια.

—Γιὰτὶ ὁ Γκιζ... ἔσπερε, δὲν εἶναι
καθόλου βολικά; Κι' ἐνῷ, ἄνθρωπε, μοὶ
βγαίνει ὁ πνεύν' ἀπὸ τὴν κορυμνότητα...

—Ἡ Γκιζ... ρώτησε μετ' ἀπορία ὁ
Ρουτζίεο.

—Ναί... εἶπεν ὁ κορυμνότερος σὲ
ζήτησι κατὰ νύκτα. ἔτσι ἔχον βολὴν τὴν μεγάλην
καμπάνα... Ἄς τ' ἔννοια τοῦ ὁμοῦ μας, τοῦ
ντὲ Γκιζ...

—Καλὰ... Πά-
γαυε τώρα... Καὶ
συναιδὶά!

Ὁ ἄνθρωπος ἔ-
σπινε.

Ὁ Ρουτζίεο ὑπῆ-
χε μέσα στὴν ἐκ-
κλῆσια ἐλπίαν...
πᾶσι, καὶ ἀνέβηκε
στὸν τὸν κορυμνότερον ἥτο.

Πόση ὥρα πέρασεν ἔτσι;
Λεπτὰ μονάχα ἡ ὥρα;

Ἐπῆσαν ἔτσι, σ'
ἕνα δωμάτιο κατὰ-

κλειστο. Τὸ ἄνοιξε καὶ μπήκε μέσα. Ἀπὸ κα-
τὰ τῶν τοῦ ὑπῆρχαν στὸ ταβάνι τοῦ ἦσαν
περασμένα ἕνα σορὶ σκουριά.

Ἀπὸ κάθε σκουρὶ ἦταν δεμένη κι' ἀπὸ μὴ
καμπάνα.

Ἐνα ἀπὸ τὰ σκουριά αὐτὰ ἦταν πολὺ πα-
χύτερο ἀπὸ τ' ἄλλα.

Ὁ Ρουτζίεο τὸ ἄρπαξε, κι' ἄρχισε νὰ τὸ
τραντάξῃ.

Ἐφῆσε ἡ ὥρα! φημίσει. Ἐφῆσε ἡ
ὥρα καὶ ἡ στιγμὴ ποὺ θὰ χτυπήσῃ τὴν καμ-
πάναν γιὰ τὴν μνήμη τοῦ γιου τοῦ, τοῦ κορυμ-
νότερου ντὲ Μαργαρίτα... Ἐφῆσε ἡ ὥρα καὶ ἡ
στιγμὴ ποὺ θὰ καλέσω ὁλόκληρὰ μου τῆς ψυ-
χῆς...

Ἀπὸ τὰ μάτια του βγήκαν λάμψεις τρέλ-
λας. Ὁρμήσε ἑαρινὰ καὶ κρεμίστηκε ἀπὸ
τὸ σκουρὶ... Κι' ἡ τεράστια καμπάνα ἄρχισε
νὰ σημαίνει μέσα στὴν ἡσυχία τῆς νύκτας.

... Σὲ μὴ πλεονὰ τοῦ Λούθρου—τὴν πλε-
ρὰ ἀνοίχθηκε πὺς βρισκόνταν πρὸς τὴν ἐκκλῆσια
τοῦ Ἁγίου Γεωργίου—ἡ ὥρα... Ἐξορροῦν... ἕνα
μαλκόνη ἦταν ἀνοικτὸ. Καί, στὸ μαλκόνη
αὐτὸ, σκυμμένους πᾶσι ἀπὸ τὸ μαλκόνη, ἀνοί-
κοντίζοντας ὁσὸς ἀπὸ μὴ φανοῖν ἀπὸ τοὺς
ἀνοίχτες διαθῆκες πὺς τῆσαν νὰ περνοῖν ἐ-
κείνη τὴν ὥρα ἀπὸ κάτω, διὰ σὰς πρόσκει-
ναν, τεκνώνοντας τ' σπῆτα τους γὰ ν' ἀκού-
σουν τὸν παλαιότερον θάνατο...

Ἡ διὰ αὐτὴς σιγὴ ἦταν ἡ Αἰκατερίνη τῶν
Μεδίκων, βοήθημένη στὰ ὑπόδια, καὶ ὁ πα-
λαιότερος τῆς γυνὸς, ὁ Ἐρρίκος ντ'
Ἄνζου.

Ἦσαν πελιδνοί. Ὁ δὲ ντ'
Ἄνζου ἔσπε-
με. Τὰ ὑπὸ τῶν ἦσαν στυλιόμενα πᾶσι
στὴν ἐκκλῆσια. Ἡ Αἰκατερίνη ἀνέστειε μετ'
κόπο ἀπὸ τὴν ἀντοχήν...

Ἐφῆσαν, ἀντήρησαν ἐκκοφαντικὰ ὁ πρῶ-
τος γῆρας τῆς καμπάνας...

Ὁ δὲ ντ'
Ἄνζου ἀνέστησε μετ' ὁρμήν
καὶ ἔκανε μερικὰ βήματα πρὸς τὰ πῆσι. Ἐ-
πῆσαν ἀσθῆναι πρὸς τὴν καμπάναν, βο-
λῶντας τὰ πῆσι, αὐτὰ τοὺς μετ' αὐτοῦ, κλει-
νοντες τὰ

JACQUES CONSTANT

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΣΕ

Ο Οδυσσεύς και ο Ροδόλφος Σωθερό, ο εξαδέλφος του, είχαν γνωρίσει την Ζερμαίν Ντερουασό σαν ήταν ακόμη μικρή παιδί στην πόλη Μπώλ, όπου οι Ντερουασό πήγαν να περάσουν της παιδείας των. Όταν οι δύο νέοι θηλάσανε από την μαγευτική βίλλα Τσιμπό, μια ιδιοκτησία των Σωθερό, απαντούσαν συχνά την Ζερμαίν με μια φωνή που έβγαζε από άσπρο λινό και μια ρακέτα του τένις στο γέρι της. Καμιά φορά την ακούγανε να παγγέλλει με δυνατή φωνή μέσα στο δημόσιο πάρκο ένα ποίημα του Μπωντλαίρ.

Κι όταν η οικειότητα τους έγινε μεγαλειότητα, η Ζερμαίν ζήτησε να προκαλέσει την συμπάθεια του Ροδόλφου λέγοντας πως υπέκυψε από μια φανταστική αρωματική της καδιάς.

Κυριάζει τι δυνατά που γυπάει! ανασταίνει η Ζερμαίν.

Μα ο Ροδόλφος γελοῖσε, επειδή έβλεπε την παιδί να τρέχει και να λαχανιάζει για να προκαλέσει τους γαίτες αυτούς παλμούς της καδιάς της.

Όταν ο Ροδόλφος έμεινε όρφανός, όπως ήταν ήδη και ο Οδυσσεύς, εκληρονομήσε την περιουσία των Σωθερό, και μαζί την βίλλα Τσιμπό. Όμως μια καταφανής ψυχολογική διαμεσολάβηση τότε στις σχέσεις των δύο εξαδέλφων, ότι γιατί ο Οδυσσεύς ήταν ένας στωικός άνθρωπος έδειξε κάποιο σθένος, μα επειδή ο Ροδόλφος άρχισε να γίνεται ανυπόφορος από τότε που πήρε την κληρονομιά. Έτσι ο Οδυσσεύς άρχισε να τον αποφεύγει, και οι δύο τους ζούσαν έκτοτε χωρισμένοι, ο ένας σπουδάζοντας γιότος και ο άλλος δικηγόρος.

Ο Οδυσσεύς δεν ξαναπήγε στην Μπώλ και είχε ξαναίσει εν τω μεταξύ την μικρή Ντερουασό, όταν ένα βράδυ την συνάντησε τυχαία στο θέατρο Έβρο. Η Ζερμαίν δεν ήταν πια η μικρή παιδί, μα ένα εξαιρετικό πλάσμα που ή ελάνθαι και συγκινητική ομορφιά του είχαν ήδη κάνει άκοτον θρόνο. Ήταν ήθοποιος κι έπαιζε μικρούς ρόλους στή σκηνή των ποταποποιητικών θεατρών. Η Ζερμαίν έκλεισε άμεσως τον Οδυσσεύς να πάει να την δει στο σπίτι της, στην δρό Φαραντί. Μια και, ένα γλυκό, ένα σείκιμο του γιότου κάποιος παραστατικό, μια μικρή άρμονική πόλεις ήταν τα μυαλά του νεαρού γιότου.

Ός τότε η πενήντα γιλιάρδες του εισοδήματός του του συνάντησε άκοτες για να ζήσει άνετα. Όταν όμως έγινε εραστής της Ζερμαίν, κατάλαβε την πλάγη του. Κι έτσι, αντί να εξακολουθήσει το ήσυχο έργο του και της μελέτης του, έπευσε να ανοίξει ένα ιατρείο και να ζητήσει πελατεία. Μόνο που η ανεκτικότητα των ανταποκριτών της ήθοποιού ήταν τραγικές και καταστροφικές.

Ός τότε η πενήντα γιλιάρδες του εισοδήματός του του συνάντησε άκοτες για να ζήσει άνετα. Όταν όμως έγινε εραστής της Ζερμαίν, κατάλαβε την πλάγη του. Κι έτσι, αντί να εξακολουθήσει το ήσυχο έργο του και της μελέτης του, έπευσε να ανοίξει ένα ιατρείο και να ζητήσει πελατεία. Μόνο που η ανεκτικότητα των ανταποκριτών της ήθοποιού ήταν τραγικές και καταστροφικές.

Ένα βράδυ ο Οδυσσεύς και η Ζερμαίν έβγαζαν ένα βότνο και ζήλανε, επειδή η Ζερμαίν είχε δειχθεί από τον βασιλιά Αυαδέο—όπο ποίους βρούς άγαγε—μιαν επιγορήγηση, γάος στην οποία θα μπορούσε να υπογράψει ένα συμβόλαιο με το θέατρο Έβρο. Η νεαρή γυναίκα που το ένοθευτικό βλέμμα της πίσω από τα γυαλά ματάκια παρακολουθούσε της σκέψεις του εραστή της, ανεφώνησε έφατος:

—Τι δυστύχημα, αγάπη μου, που δεν έχεις από την περιουσία του εξαδέλφου σου Σωθερό!

Σε λίγο τον ρώτησε μ' ένα βρος άρρητο:

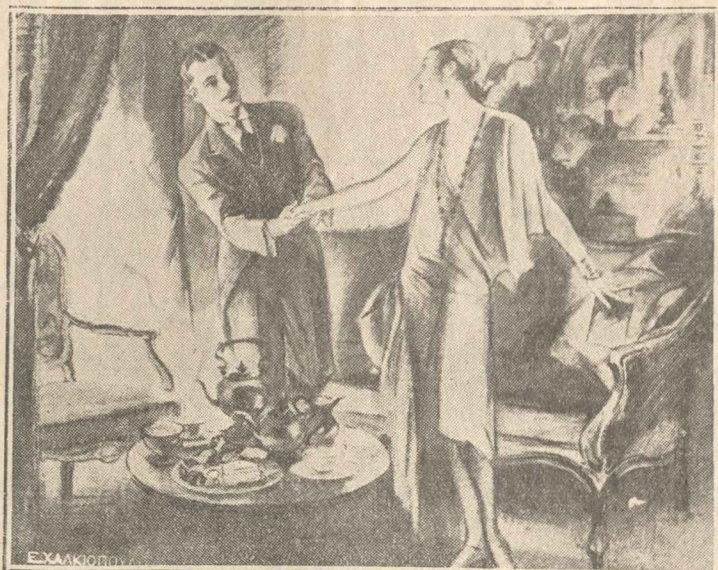
—Αν πεθάνει αυτός, εσύ θα τον κληρονομήσεις, δεν είν' έτσι;

—Ασφαλώς, αποκρίθηκε ο Οδυσσεύς. Ο πατέρας του ήταν αδελφός της μητέρας μου και δεν έχει άλλους συγγενείς πιο κοντινούς από μένα. Μόνο, πρόσθεσε σηκώνοντας τους ώμους, ο Ροδόλφος είναι πάντα γιγών και εγώ είκοσι τοις εκατό όταν εκείνος θα γεράσει...

—Ποιός ξέρει; μουρούσε η ήθοποιος μ' έναν αλλόκοτο τόνο.

—Ίσως από την στιγμή εκείνη να το μπηκε η ιδέα αυτή.

Παρά τα μέσα που διάθεσε με την βοήθεια της γενναίας ξεχωρηγής του θαρόνους Αυαδέο, η Ζερμαίν δεν κατάφερε να κλείσει παρά ένα πρόσκαιρο συμβόλαιο. Έβρο φρενών για την άποχία της, η Ζερμαίν άρ-

—Είχες άδικο, έκανε η Ζερμαίν, και ε' έμορφο ρόδινο μουτράκι της τεντώθηκε προς τον Οδυσσεύς.

γισε να όνειροπολή ν' αποκτήση ένα θέατρο δικό της. Μα αλλοίμονο! Μολοντί ο Οδυσσεύς κατέβαλλε υπεράνθρωπες προσπάθειες, δυστυχώς δεν ήταν σε θέση να της παύσει τη' απαιτήματα μέσα για την ποταποποίηση ενός τέτοιου σχεδίου!

—Όταν συλλογιστώ πως ο μακαριός αυτός ο εξαδέλφος σου έγραψε ένα κολλέ από μαγαζατορία άξιας ενός εκατομμυρίου στην νοτιά Γκάμπυ Φερνέο!... στέναζε η Ζερμαίν.

—Αλήθεια, είναι άκοτος τώρα. Τόσα θα από τον γιότο του που είναι φίλος μου και που ήθελε ακριβώς να τον αναπληρώσω κοντά στον Ροδόλφο.

—Και σ' ανήθικες βέβαια;

—Ναι. Ο Ροδόλφος είναι ένα κτήνος που μου προσέχει άδηλα.

—Είχες άδικο, έκανε η Ζερμαίν σιγανά. Και ε' έμορφο ρόδινο μουτράκι της τεντώθηκε προς τον Οδυσσεύς. Ο νέος όμως δεν αποκρίθηκε, μα την άλλη μέρα ο Οδυσσεύς δέχτηκε να επισκεφθεί τον Ροδόλφο.

Η κατάσταση του Ροδόλφου δεν παρουσίαζε καμιά σοβαρότητα. Έπρόκειτο για μια γενική εξάντληση του οργανισμού που προεβλεπόταν από μια ζωή άνοητα σπαταλημένη. Μερικές δυναμικές ενέργειες θα ήταν άκοτες ν' αναλωθούν στον τόν άσθενή. Αύτη την εξήγηση έδωσε και ο Οδυσσεύς στην αιτιολογία του.

Η Ζερμαίν όμως δεν ξαναμίλησε πια για τον Ροδόλφο έλο εκείνο το βράδυ. Μεσολά-

βησε λίγη σιωπή και έπειτα η Ζερμαίν έρώτησε τον νεαρό γιότο, μ' ένα βρος άδικο:

—Δεν μου λές, είναι δυνατόν να μεταβάσει κανείς μια θανατηφόρα ασθένεια, χρησιμοποιώντας τα μικρόβια που καλλιεργεί στο εργαστήριό σου;

—Η προσπάθεια τους είναι άκοτη να είναι τώση μια δόξαληξη συνοικία... Έτσι υποθέτει τουλάχιστον, επειδή καταλαβαίνεις βέβαια πως κανένας επιστήμιον έσως τώρα δεν έχει πειραματισθεί σε άνθρωπο. Υποθέτει ότι το γεγονός ότι έχουν συμβεί μερικά δυστυχήματα σε πολλά μέλη, τα οποία και απέδωσαν σαν πως όρελονται στην δραστηριότητα ένοχων των προδόντων αυτών του εργαστηρίου.

—Μα ναι! συνεπέρανε η Ζερμαίν, δεν είναι κολλήονται τα δυστυχήματα!

—Αλλά μια φορά τώρα στέλνω πάνω στον Οδυσσεύς τα μεγάλα θαμπόρυστα αμάτια της που στο βάθος τους η ανεξήγητες σκέψεις γλυστερούσαν σαν φοικιστικές ο-χιές.

Για να μην κάνει κατάχρηση της ποσότητας του εξαδέλφου του, ο Ροδόλφος πήγανε μονάχος του στο ιατρείο του Οδυσσεύς που ήταν πλάι στο εργαστήριό του. Κι έτσι ο περσιανός ήταν πλέον καθημερινός, αφού ο νέος βρισκόταν εκεί δίπλα στα επίκεντρα μάχης, στο μέρος όπου ο Οδυσσεύς απεστείλανε της σκέψεις και της βελόνες του.

Και κάθε βράδυ η Ζερμαίν τον ρωτούσε μ' ένα βρος άδικο: «Ίσως να έβγαλες, αγάπη μου, και ο Οδυσσεύς φοικιστικές, ήσες ποιά ήταν αυτό το νέο που ανασταμόνισε τόσο πολύ να μύθη.

Στην ένάτη ένεση, που ήταν και η τελευταία της σειράς, η ήθοποιος του ξαναμίλησε για της οικονομικές στενωδίες του και του άρισε να καταλάβει πως ήταν έτοιμη να θυσιασθεί στον βασιλιά Αυαδέο που δειχόταν να την χρηματοδοτήσει ποιητικά. Και τ' απόγιναι της ίδιας ημέρας ο νεαρός γιότος έκανε μια ένεση πυκνότητας δόσεως πνευμονόκων στον Ροδόλφο.

Ο εκατομμυριούχος πέθανε την δεκάτη μέρα από μια υπηργίτιδα, όμως το έγκλημα αυτό δεν έφερε κανένα βρολός στον δόστο του. Γιατί ο αποθανών άφησε ένα νόμο που τον είχε αναγνωρίσει πολύ καιρό πριν την γέννησή του, και το οποίο η μητέρα πωλήτρια σ' ένα μεγάλο κατάστημα, δέχτηκε μ' απάθεια την ανέλπιστη εκείνη έψη της κληρονομίας των εκατομμυρίων.

Ο Οδυσσεύς πέθανε έξη μήνες μετά τον εξαδέλφό του. Από τότε που πέθανε ο Ροδόλφος και μάλιστα από τότε που τον εγκατέλειψε η Ζερμαίν για ν' ακολουθήσει τον βασιλιά Αυαδέο, ο Οδυσσεύς δεν ήταν πια παρά ο έσκιος του ένοχου του και ο δυστυχής υπέκυψε στο μοιραίο βροτα από μια ένοχη ένεση. Κι έλος ο κόσμος, εκτός ίσως από την πωλήτρια αιτιολογία του, πίστεψε πως ήταν τυχαία.

Όστόσο η Ζερμαίν Ντερουασό ζή και διασείλει με την σαγηνευτική και επίκληση εκείνη ομορφιά της που είχε δημιουργήσει τόσα άθωα θύματα, και αν και το κοινόν γοητοσύνη ψυχρά την καλλιτέχνηδα, η αίσθηματικές επιτυχίες της την αποζημιώνουν για όλα...

ΖΑΚ ΚΟΝΣΤΑΝ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΠΑΛΛΟΣ ΠΟΝΟΣ

Όλα πηγάζουν από την καρδιά μου νοιώθω ν' ανήκει η έλπίδα ή χαμένη κελιάσμα πουλιάν ακούω σιμά μου, και τραγουδά μαζί τους την χαρά μου κάτω απ την αμυγδαλιά την ανθισμένη.

Μικρή πεταλούδιτσα στερουρίζει γύρω από τριαντάφυλλο ανοιγμένο, και την ψυχή μου μέσα πλημμυρίζει καινούργια αγάπη, και στά χείλη ανήκει: γλυκόγλο γλυκό, ευτυχισμένο...

Μα ξάφνου, ακούω με καρδιά σφιγμένη το γκρίνιγ τον λυπητερό, τον τόνο όλα ταίρια σβύνουν. Και μόνο μέσα μου νοιώθω τον παλιό τον πόνο, για μιάν αγάπη μου λησμονημένη...

B. H.

—□□—

ΣΑΝ ΓΡΑΜΜΑ

Παρ' όλη την πεζότητα, Μαρί, που κάθε ώρα της αγάπης μας χαρίζεις, νοιώθω εν τούτοις τον εαυτό μου να ζητά τα δύο σου μάτια πάντα ν' αντικούζω.

Λένε πως μ' ανεπαίσθητη έπαφή έλκει δυο σώματα έτερόνυμα στην φύση... Κατά συνέπεια, εάν ήθελες και σύ, στην έπαφή εφαρμόζαμε την λύση.

Δεν ξέρω αν η απαίτησις αυτή, μπορεί σαν όνειρο να γίνει κατήχη... Σε βεβαιώ όμως πως η αγάπη σου, Μαρί, μα μόραγε λύπη παλιά να σβύσει.

Υπάρχει μιά συνήθεια κακή, ο ιδανισμός σε ελαχιστους ν' άρεσει... Κι έτσι χωρίς να μας διέπη η λογική, καθείς τον πόθο του γυρεύει να κορέσει.

Γι' αυτό στην ποταπότητα, Μαρί, που ο έλος μας ανέκαθεν έχει γοητίσει, φρονώ πως η αγάπη μας (παρένθεσις αγνή) σθαίρει συνήθειες μπορεί να καταλύσει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΟΥΛΙΕΛΜΗΣ

—□□—

ΗΤΑΝ ΓΡΑΦΤΟ

Γραφτό ήταν η αγάπη μας να σβύσει όπως στον κόσμο σβύνει κάθε ώρα και της καρδιάς μας αδειανές ν' άφισα. Όμως γι' αυτό το σβύσιμο, δεν κλαίω.

Δεν στέκει στην αγάπη μας να κλαίμε, αγνά, όπως γεννήθηκε, πεθαίνει! ούτε στην μοίσα μας θόνητος να λείμ. Πώς τί άφου η ίδια πάντα μένει!

Ήταν γραφτό μιά μέσα τα όνειρά μας μπρος στην πραγματικότητα να σβύσουν κι' οι πύργοι που ν' έλπίδες στην καρδιά μας γέμιασε, ήτανε γραμμένο να γκρεμίσουν.

Κι' άφου το νοιώθουμε πως δεν μπορούμε καινούργια πιά να χτίσουμε παλάτια ήρεμα την ζωή μας ως διαβούμε δυο ένοις μέσ' στού κόσμου αυτού τα πλάτια...

ΑΘΗΝΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

ΓΙΑΤΙ ΤΑΧΑ

Το κάθε τι και μιά μαγεία άπόψε! Τ' αστέρια θαμπωμένα από τ' άργυρό φαγ-γαρι τρεμοσούνουν... σαν κυρίες της τιμής που σκουρούν στο οίκα της βασιλίσσας. Ή υαλασσα στρώνει έναν ατέλειωτο όρομο από οίκαμαντα... σαν ένα ταμπλώ που επανω του κάποιο χέρι θεϊκό χάραξε μιά χρυσάφνια πινελιά.

Τα νυχτοπούλια σκορπίζουν τα μακρόσυρτα γλυκοκελαιόματα τους... σαν ερωτευμένα περιγχεπούλια κάτω από το παταθούρι της βροχούλας τους.

—Είναι στιγμές που η ψυχή δεν ανήκει στο σώμα, λές κι' αναζητά ξένους κόσμους... ονειρμένους.

Ετσι κι' άπόψε, μεθυμένη από τ' άγέρι που φερνει κλειμμένες ευωδίες απ' άγρολολούδα, η ψυχή μου, αποπαρμένη στο βασίλειο της γοητείας που σκορπίζουν τ' αστέρια, η θαλασσα, τα νυχτοπούλια ζητάει λυρωμό απ' το κουρασμένο μου κορμί.

Μα κάτι—που μοιάζει με πρόσκληση σε θεϊκα λόγια στην ώρα προσευχής—την σφιχτοδένει στο πονεμένο μου κορμί... η θύμησή σου, πολυαγαπημένη!!!

Είναι πιο τρανή κι' από τον θάνατο! άραγε η αγάπη; Ή μήπως εκείνος π' αγαπούν δεν έχουν το δικαίωμα ν' αποθάνουν... μήπως η ζωή δεν τους ανήκει;

Γιατί τότε στην λειτουργία αυτή την βου-δής ψυχής μου, που γεννιέται στην υπερκοσμια ώρα ν' αναζητά η σκέψη μου να σ' ανταμώσει... γλυκειά αγαπημένη!!!

Γιατί τάχα!

Γ. Α.

—□□—

ΤΟ ΚΡΙΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Μ' αγαπήσες και με ξέχασες σαν όνειρο καλοκαιρινής νύχτας. Τα μάγια που είχαν γητάει την καρδιά σου κάποτε, λυτήκαν στο πέρασμα του χρόνου.

Απ' το φως μιάς μακροσμένης έλπίδας, που γέμιζε την ζωή σου, τους παραγμένους ύπνους σου και τ' ανήσυχα όνειρά σου, δεν έμεινε ούτε μιά στίβα, και έτσι με ξέχασες. Τό είπες και μονάχη, αλλά τί φταίει και σύ αν ένας άλλος φλώρος σε τύλιξε στής θελωδένες του φερούγες και ή άσπατη καρδιά σου τον ακολουθούσε όπως ακολουθούσε και μένα;

Μα αλλοίμονο, καταρίεμαι, την ημέρα εκείνη πύ σε γνώρισα. Την καταρίεμαι γιατί τα όνειρα που είχα πλάσει για σένα σβύστηκαν, και πιά τίποτε δεν έμεινε απ' το θάμπος τους.

Η ανάμνηση μόνο σαν των λουλουδιών το άρωμα που μαζώθηκαν απ' την σκληρή παγωνιά του χειμώνα.

Είναι σούροπο. Άκουμπισμένος στο παράθυρό μου, βλέπω τον ήλιο να γέρονη στην δύση.

Τότε αισθάνομαι την ψυχή μου να επαναστατή και από τα πονεμένα μάτια μου κυλάει αργά-αργά ένα δάκρυ. Το δάκρυ μιάς άγνης αγάπης που έσ' δεν θά νοιώσει.

Δελά, δελά ξεπροβάλλει και η σελήνη στα πλάτη του ορίζοντος με την άσημνια ομίση της για να δώσει κάποιαν έλπίδα στής άπογοητευμένης υπάξεις, μα όσο περνάει η νύχτα και ανεβαίνει ψηλότερα στον ορίζοντο, άρχίζει να γλωμιάζει ο φωτεινός της πέπλος σαν να συγκινηθεί από τους ανασταναγμούς μου, ή από τα δάκρυα που χύνω και θέλει να συμμειστεί την λύπη μου.

Νίκη μου, σε συγνώμω για το κακό που μου έκανες, μα το κρίμα μου άόραται στα άγροπνα βράδια σου να σε βίσκη σαν βόγχημα, σαν αναφυλλητό. Ίσως τότε να θυμάσαι έμένα και να σε παίρνω το παρόπινο. Δεν το φοβάσαι το κρίμα μου;

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΝΑΥΤΗΣ

Θ Α Θ Ε Λ Α

Θάθελα άπόψε δυο στιγμές σαν σε όνειρο να ζούσα όταν άργαπεθάνουνε στον κήπο τα λουλουδιάρια. Τα φιλντισένα χέρια σου στα χέρια μου να κλειούσα και τον βαρύ τον πόνο μου να γίνανες με τραγούδια.

Θάταν βράδυ άπάνεμη που όλα θα ευωδιάζον, στο πιάνο καθιστή μπροστά θα μουτζάιζες μ' ελάνθαι και με κατάνυξη έσρη θάδλεπα να κυττάζουν τα μάτια στο πεντάγραμμο... σαν κάποιος άλλα βράδια.

Γλυκόγλο φιλάρεσκο στ' άχειλι σου θ' άνθουσε κάθε φορά που θάδουνα κι' η τελευταία άχ ή και στο βουδο δωματίο, άλλο δε θ' άντη-χούσε απ' των δικών μας των ψυχών την ώρα προσευχής.

Μέσ' στ' απαλόφωτο που θάχυνε η λάμπα μας παιδιάστικο ένα φάδι όνειρου θα κεντούσες για κάποια μακρινή κουκλίστικη φωλιά και για πολλά κατόπιν ώρα θα σιωπούσες...

Θάθελα άπόψε δυο στιγμές σαν σε όνειρο να ζούσα την ώρα που πεθάνουνε στον κήπο τα λουλούδια. Τα φιλντισένα χέρια σου στα χέρια μου να κλειούσα και τον βαρύ τον πόνο μου, να γίνανες με τραγούδια.

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ

—□□—

Α Γ Α Π Ε Σ

Άγανες που διαθήκατε για πάντα μακρού μου και οίξατε την δόλια μου ψυχή στην συμφορά, άπόψε που ξανάρχαστε σάς νοιώθω έδώ σιμά μου και τους σδυμένους πόθους μου να φέρονται ξανά!

Ποιές τάχα νάστε που γλωμίες σαν Παναγιές θλιμμένες περνάτε μέσ' στής θύμησης το ξεθωρο ταμπλώ, φέροντας μέσ' στής σκέψεις μου αυτές της θολωμένες της περασμένης νεότητος μου τον άμετρο καύ-

μό; Τί κι' αν πιά σκύβω πάνω σας με θλίψη το κεφάλι; Κι' άποζητώ της μάταιας χαρές πουχουν δούστη;

Έσείς περνάτε άνέγγιχτα από μπροστά μου και φεύγετε σαν νάσαστε έσκιος διαδωτικοί. Άγανες που διαθήκατε για πάντα μακρού μου και οίξατε την δόλια μου ψυχή στον σπα-ραγμό,

άπόψε νοιώθω να γκρεφθείτε σαν πρώτα έδώ σιμά μου και να μου πλημμυρίζετε τα στήθια μου καύ-μό!

ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ

ΟΠΟΙΟΣ ΔΕΝ ΕΧΕΙ
ΔΟΚΙΜΑΣΕΙ
ΤΟ ΕΝΟ

ΓΚΡΕΚΑ

ΔΡΧ.

75

45

15

GR 10

δέν ξέρει πόσον ευχαρίστως, αλλά και
άλανθάστως ένεργεί.

Το ΕΝΟ'S «FRUIT SALT» άποκαθιστά την όμαλήν
λειτουργίαν του στομάχου, του ήπατος και των έντέρων.

**ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΗΝ ΔΟΚΙ-
ΜΑΣΤΙΚΗΝ ΦΙΑΛΗΝ ΔΡΧ. 15.**

ΜΟΔΕΣ
ΝΟΤΤΑΣ
ΒΑΒΑΛΗ

Κάθε Κυρία, που
αρέσει να ντυθή Chic
με πολύ λογικήν τιμήν
έπισκεφθή της

ΜΟΔΕΣ
ΝΟΤΤΑΣ ΒΑΒΑΛΗ

ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ 14 Β' ΟΡΟΦΟΝ

ΜΕΓΑΡΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Αί δυσκολίαι της είσαγωγής των γνωστών Ευρωπαϊκών Αρωμάτων μάς
έδωκαν την ώθησιν να τελειοποιήσωμεν έσχάτως την παρασκευήν των
κυριωτέρων ΑΡΩΜΑΤΩΝ, LOTIONS κλπ., τα όποια είναι έφάμιλλα
με τα γνωστά Ευρωπαϊκά και πωλούνται εις τα δύο Φαρμακεία μας
εις χύμα με τās κάτωθι τιμάς :

Eau de Cologne simple	το κιλό	Δραχ.	60
double	»	»	80
triple	»	»	120
jasmin	»	»	90

Lotions (Fougère, Chypre, Origan κλπ.) Τò κιλό Δραχ. 120
Extraits δια μανδήλια όλων των άρωμάτων τα 10 γραμμάρια » 8

Eau dentifrice	Τò κιλό	Δραχ.	150
de quinine	»	»	150

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ ΜΠΑΚΑΚΟΥ ΟΜΟΝΟΙΑ

και ΜΙΝΕΡΒΑ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 15 (Παραπλεύρως κινηματογράφου «Αττικόν»)